

INECO, s.r.o.
Mladých budovateľov 2
974 11 Banská Bystrica
Slovenská republika

(+421)-948 634 624
(+421)-48 417 55 12
web: www.enviroservis.sk
e-mail: ineco.bb@gmail.com

Zámer činnosti

vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

**„Plán otvárk, prípravy a dobývania
vyhradeného ložiska čadiča (metabazalt,
melafýr) v lokalite Lošonec – Červená skala“**

RBBA s.r.o.
Tomášikova 1973/32, 831 04 Bratislava

Banská Bystrica, apríl 2025

„PLÁN OTVÁRKY, PŘÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Úvod

Účelom posudzovania vplyvov na životné prostredie (EIA) je zistiť, opísať a vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy navrhovaných činností na životné prostredie; objasniť a porovnať výhody a nevýhody navrhovanej činnosti vrátane jej variantov a to aj v porovnaní s nulovým variantom; určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia, alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia, resp. ľudského zdravia a získať odborný podklad na vydanie rozhodnutia o povolení činností podľa osobitných predpisov.

Predkladaný odborný text, resp. zámer pre navrhovanú činnosť **„Plán otvárk, prípravy a dobývania vyhradeného ložiska čadiča (metabazalt, melafýr) v lokalite Lošonec – Červená skala“**, predstavuje prvú dokumentáciu, ktorá je vypracovaná v počiatočnej fáze prípravy realizácie navrhovanej činnosti. Účelom zámeru je poskytnúť základnú informáciu o navrhovanej činnosti, o životnom prostredí, v ktorom sa má navrhovaná činnosť realizovať, o vplyvoch činnosti na životné prostredie a o návrhoch opatrení na ich vylúčenie, zníženie alebo kompenzáciu. Zámer obsahuje, okrem formálnych náležitostí, informácie o základnej charakteristike navrhovanej činnosti, z ktorých vyplynie, aké budú jej predpokladané vplyvy na životné prostredie v konkrétnom území. Dôraz sa kladie najmä na posúdenie, do akej miery sa zvýši celková antropogénna záťaž, či sa zhorší kvalita životného prostredia a do akej miery bude navrhovaná činnosť pre územie environmentálnym prínosom.

Uvedený zámer je vypracovaný na základe prílohy č. 9 zákona 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov.

Predmetom navrhovanej činnosti je otvárka a dobývanie vyhradeného ložiska (čadič) v geologicky preskúmanom ložiskovom území Lošonec – Červená skala. Dobývaná nerastná surovina sa javí ako vhodná na chemicko-technologické spracovanie, alebo spracovanie tavením v etape vyhľadávacieho a podrobného ložiskového geologického prieskumu.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Obsah

I. Základné údaje o navrhovateľovi	7
I.1 Názov.....	7
I.2 Identifikačné číslo	7
I.3 Sídlo	7
I.4 Meno, priezvisko, adresa, tel. číslo a iné kont. údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa ...	7
I.5 Meno, priezvisko, adresa, tel. číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	7
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti.....	8
II.1 Názov.....	8
II.2 Účel	8
II.3 Užívateľ	8
II.4 Charakter navrhovanej činnosti.....	8
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	9
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti.....	11
II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti	11
II.8 Opis technického a technologického riešenia.....	11
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	16
II.10 Celkové náklady	16
II.11 Dotknutá obec.....	16
II.12 Dotknutý samosprávny kraj.....	16
II.13 Dotknuté orgány	16
II.14 Povoľujúci orgán	17
II.15 Rezortný orgán	17
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	17
II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrh. činnosti presahujúcich štátne hranice ...	17
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.....	18
III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	18
III.1.1 Geomorfologické pomery.....	18
III.1.2 Geologické pomery	19
III.1.3 Geodynamické javy	20
III.1.4 Pôdne pomery	21
III.1.5 Klimatické pomery	23
III.1.6 Hydrologické pomery	25

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

III.1.7	Chránené územia podľa osobitných predpisov.....	29
III.1.8	Územný systém ekologickej stability.....	31
III.1.9	Fauna a flóra.....	32
III.2	Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	45
III.2.1	Krajinná štruktúra a scenéria.....	45
III.2.2	Stabilita krajiny.....	45
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia.....	46
III.3.1	Demografia.....	46
III.3.2	Sídla.....	46
III.3.3	Infraštruktúra.....	47
III.3.4	Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti.....	50
III.3.5	Archeologické náleziská.....	52
III.3.6	Paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	52
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia.....	53
III.4.1	Ovzdušie.....	53
III.4.2	Povrchové a podzemné vody.....	54
III.4.3	Znečistenie pôdy.....	55
III.4.4	Súčasný zdravotný stav obyvateľstva.....	56
III.4.5	Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality.....	56
IV.	Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie	58
IV.1	Požiadavky na vstupy.....	58
IV.1.1	Záber pôdy.....	58
IV.1.2	Voda.....	58
IV.1.3	Suroviny.....	59
IV.1.4	Energetické zdroje a médiá.....	60
IV.1.5	Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	60
IV.1.6	Nároky na pracovné sily.....	61
IV.1.7	Iné nároky.....	61
IV.2	Údaje o výstupoch.....	62
IV.2.1	Emisie do ovzdušia.....	62
IV.2.2	Odpadové vody.....	63
IV.2.3	Odpady.....	63
IV.2.4	Hluk a vibrácie.....	64
IV.2.5	Zápach, žiarenie a iné fyzikálne polia.....	65

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.2.6	Vyvolané investície	65
IV.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie	65
IV.3.1	Vplyvy na obyvateľstvo	66
IV.3.2	Vplyvy na horninové prostredie a pôdu	68
IV.3.3	Vplyvy na ovzdušie	68
IV.3.4	Vplyvy na klimatické pomery	69
IV.3.5	Vplyvy na vodné pomery	69
IV.3.6	Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	70
IV.3.7	Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz.....	71
IV.3.8	Vplyvy na územný systém ekologickej stability	71
IV.3.9	Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme.....	72
IV.3.10	Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky.....	72
IV.3.11	Vplyvy na archeologické náleziská	72
IV.3.12	Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality	72
IV.3.13	Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)	72
IV.3.14	Iné vplyvy	72
IV.3.15	Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území	72
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík	73
IV.5	Údaje o predpoklad. vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia.	73
IV.6	Posúdenie očakáv. vplyvov z hľadiska ich významnosti a čas. priebehu pôsobenia	74
IV.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	81
IV.8	Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného v dotknutom území.....	81
IV.9	Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	81
IV.10	Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotl. variantov navrhovanej činnosti na ŽP	82
IV.10.1	Územnoplánovacie opatrenia	82
IV.10.2	Opatrenia počas výstavby.....	82
IV.10.3	Opatrenia počas prevádzky.....	84
IV.10.4	Organizačné a prevádzkové opatrenia	85
IV.10.5	Iné opatrenia	85
IV.10.6	Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení	85
IV.11	Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	86
IV.12	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	86
IV.13	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	87

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie.....	88
V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	88
V.2 Výber optimál. variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.	88
V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu	88
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia	89
VI.1 Mapové prílohy	89
VI.2 Textové prílohy a dokumentácia	89
VII. Doplnujúce informácie k zámeru	90
VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov	90
VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.....	91
VII.3 Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	91
VIII.Miesto a dátum vypracovania zámeru.....	92
IX. Potvrdenie správnosti údajov	93
IX.1 Spracovatelia zámeru.....	93
IX.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	93

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

I. Základné údaje o navrhovateľovi

I.1 Názov

RBBA s.r.o.

I.2 Identifikačné číslo

55 390 404

I.3 Sídlo

Tomášikova 1973/32, 831 04 Bratislava

I.4 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Meno a priezvisko: Ing. Juraj Musil, PhD.
Organizácia: INECO, s.r.o.
Adresa: Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
Tel. č.: +421 948 634 624
Email: ineco.bb@gmail.com

I.5 Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

Meno a priezvisko: Ing. Petra Prlič, PhD.
Organizácia: INECO, s.r.o.
Adresa: Mladých budovateľov 2, 974 11 Banská Bystrica
Tel. č.: +421 948 086 907
Email: ineco.bb@gmail.com

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

II.1 Názov

„Plán otvárky, prípravy a dobývania vyhradeného ložiska čadiča (metabazalt, melafýr) v lokalite Lošonec – Červená skala“

II.2 Účel

Predmetom navrhovanej činnosti je otvárka a dobývanie vyhradeného ložiska (čadič) v geologicky preskúmanom ložiskovom území Lošonec – Červená skala. Dobývaná nerastná surovina sa javí ako vhodná na chemicko-technologické spracovanie, alebo spracovanie tavením už v etape vyhľadávacieho a podrobného ložiskového geologického prieskumu.

Ťažba a úprava vyhradeného ložiska sa v tesnej blízkosti navrhovanej činnosti realizuje už od roku 1962, na základe vydaného povolenia v rozhodnutí Obvodného banského úradu v Bratislave č. 2504/2003 z dňa 19.12.2003 s platnosťou do vydobytia všetkých vyťažiteľných zásob. Otvorením a dobývaním vyhradeného ložiska na území Lošonec – Červená skala, ktorého sa táto navrhovaná činnosť týka, sa prakticky priestorovo rozšíri ťažobný úsek v tejto lokalite.

II.3 Užívateľ

RBBA s.r.o.

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť „Plán otvárky, prípravy a dobývania vyhradeného ložiska čadiča (metabazalt, melafýr) v lokalite Lošonec – Červená skala“ predstavuje v dotknutom území **novú činnosť**. S ohľadom na predmet činnosti je túto v zmysle Prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. (zákon EIA) možné zaradiť nasledovne:

▪ 3. Dobývanie a úprava nerastov

Položka 5 Dobývanie a úprava nerastov povrchovým spôsobom okrem položiek 1. až 4. a 6. až 8. tejto kapitoly

Časť A	Časť B
od 500 000 t/rok vrátane	od 200 000 t/rok do 500 000 t/rok
od 25 ha záberu plochy vrátane	od 10 ha do 25 ha záberu plochy
v chránenej vodohospodárskej oblasti	-

Hodnoty parametrov navrhovanej činnosti:

Predpokladané ročné ťažobné množstvo predstavuje **400 000 t/rok**.

Plocha, ktorej sa navrhovaná činnosť týka, predstavuje takmer **24 ha (239 100 m²)**.

Predpokladané ročné ťažobné množstvo a ani plocha, na ktorej je vytýčená ťažobná činnosť nepresahujú hodnoty určené pre Časť B (v zmysle vyššie uvedenej tabuľky pre činnosť 3, položku 5). Vzhľadom na tieto informácie konštatujeme, že navrhovaná činnosť spadá pod

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

povinnosť vykonať zisťovacie konanie predložením zámeru navrhovanej činnosti vypracovanom podľa Prílohy č. 9 k zákonu č. 24/2006 Z. z. Príslušným orgánom pre zisťovacie konanie je miestne príslušný Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Územie, na ktorom sa navrhuje realizovať ťažba predmetnej nerastnej suroviny (čadič – metabazalt, melafýr) pre chemicko-technologické spracovanie a spracovanie tavením, sa nachádza v severozápadnej časti Smolenickej vrchoviny, v katastrálnom území obce Lošonec.

Kraj: Trnavský
Okres: Trnava
Obec, k. ú.: Lošonec
Pozemok parc. č.: 2293/1, 2295/1

Lokalita je sústredená cca 1,9 km SZ od centra obce. Ložisko je situované na málo výraznom hrebeni s nadmorskou výškou od 371,9 m n. m. (k. Červená hora) do 325 m n. m. a prevýšením 61,9 m. Hrebeň nevýrazne sa skláňajúci od S na J je situovaný v SZ časti Smolenickej vrchoviny Malých Karpát. Povrch územia je lúčno-lesný s prevahou lesného porastu nad lúkami a pasienkami. Komunikačne je lokalita dobre prístupná spevnenými, asfaltovými cestami priamo z obce Lošonec. Pozemky, na ktorých sa plánuje ťažba sú aktuálne evidované ako *lesné*, so spôsobom využívania: *pozemok s lesným porastom, dočasne bez lesného porastu na účely obnovy lesa alebo po vykonaní náhodnej ťažby*. Pozemky sú umiestnené mimo zastavaného územia obce. Vzdialenosť od najbližších obytných objektov obce Lošonec od umiestnenia navrhovanej činnosti je približne 1,4 km, nachádzajú sa juhovýchodným smerom.

Pre zabezpečenie efektívnej a ekonomicky výhodnej ťažby bude v najbližšej dobe zrealizovaný prvotný geologický prieskum, počas ktorého sa vykoná presné ložiskovo geologické mapovanie, na základe ktorého sa uskutočnia prieskumné jadrové vrty (celkom 4, a to s označením VL – 1 - 4, z toho 3 s hĺbkou po 30 m (VL-2, 3, 4) a 1 s hĺbkou 50 m (VL-1), spolu 140 m). Hranice geologickej mapy pre prieskum boli definované na povrchu, sú tvorené uzavretým sedemuholníkom s lomovými bodmi, ktorých súradnice sú určené v súradnicovom systéme Jednotnej trigonometrickej siete katastrálnej nasledovne:

Tab. 1 Hranice prieskumného územia Lošonec – Červená skala

Číslo bodu	Y	Z
1.	550862.04	1243983.08
2.	550312.49	1243780.44
3.	549954.71	1243712.75
4.	549421.38	1243963.42
5.	549684.27	1244555.54
6.	550159.62	1244138.40
7.	550674.26	1244322.35

Celkovo budú realizované prieskumné práce na území o plošnom rozsahu približne 0,64 km². Z tejto plochy sa po geologickom prieskume presne vymedzia hranice pre ložiskové územie Lošonec – Červená skala, v ktorom bude priamo prebiehať ťažba nerastnej suroviny (čadič).

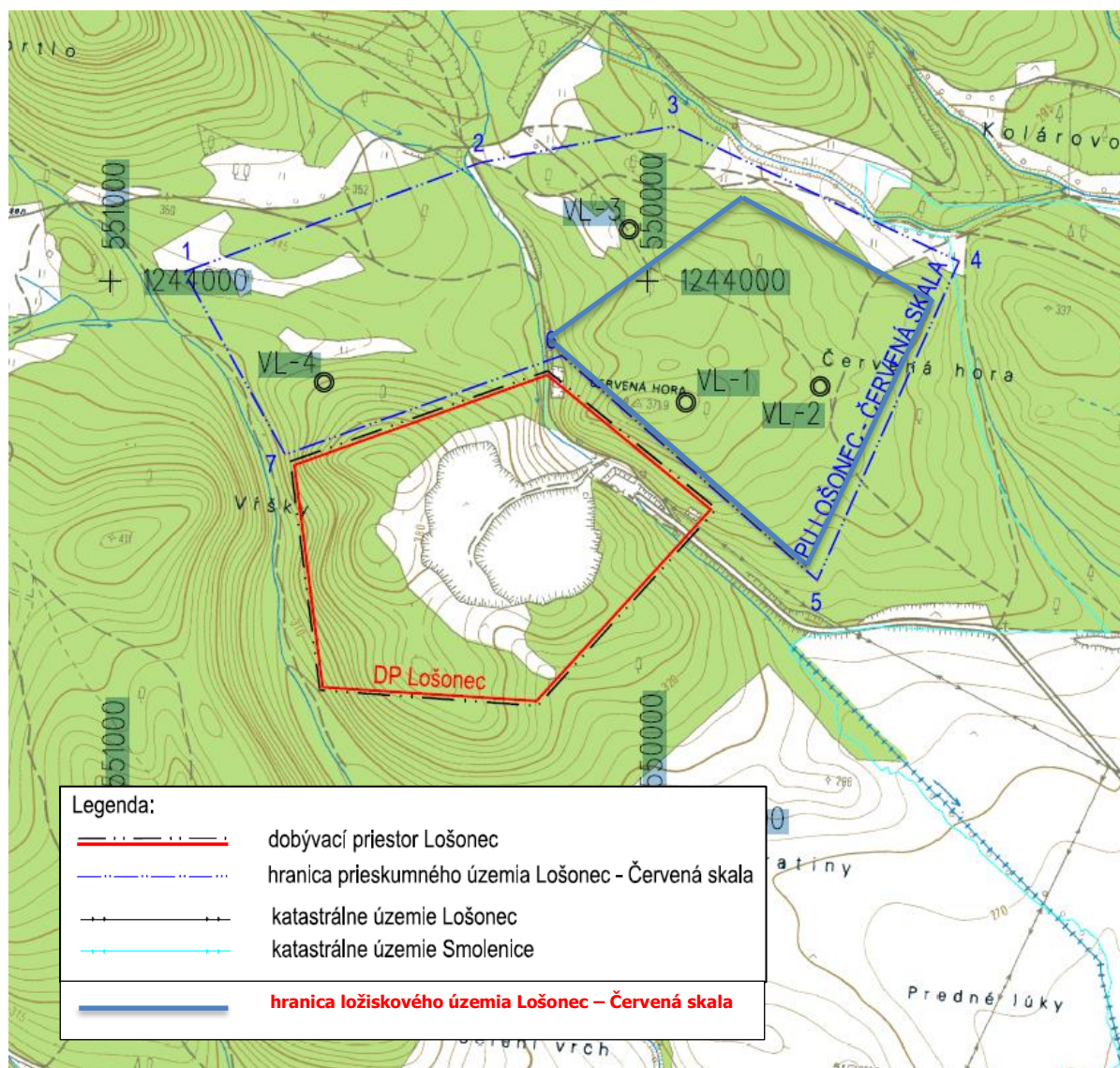
„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Ide o takmer **24 km² (239 100 m²)**. Hranice tohto územia sú vytýčené v súradnicovom systéme Jednotnej trigonometrickej siete katastrálnej nasledovne:

Tab. 2 Hranice ložiskového územia Lošonec – Červená skala

Číslo bodu	Y	Z
1.	549 830,00	1 243 845,00
2.	549 465,00	1 244 045,00
3.	549 684,00	1 244 555,00
4.	550 017,00	1 244 012,00

Detailnejšie vymedzenie hraníc prieskumného územia, vrátane geologických vrstev a definovaných hraníc ložiskového územia pre ťažbu Lošonec – Červená skala je znázornené na Obr. 1. V bezprostrednej blízkosti sa nachádza už dlhodobo využívaný dobývací priestor Lošonec (od roku 1962; Rozhodnutie Obvodného banského úradu v Bratislave č. 2504/2003 s platnosťou do vydobytia všetkých vytťažiteľných zásob).

Obr. 1 Vymedzenie jednotlivých priestorov v posudzovanej lokalite Lošonec – Červená skala

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Z Územného plánu obce Lošonec (vypracovaný v septembri 2007, vrátane doplnených zmien a doplnkov 04/2019) sa v k. ú. obce Lošonec nachádza vymedzené Chránené ložiskové územie Lošonec s určeným dobývacím priestorom – LOŠONEC, na ploche ktorého má v súčasnosti oprávnenie na dobývanie výhradného ložiska melafýru organizácia ALAS SLOVAKIA, s.r.o., Polianky 3357/23, 841 01 Bratislava (www.hbu.sk/dobycie-priestory/bratislava). Spoločnosť ťaží a upravuje kameň – vyrába sa drvené kamenivo a triedi sa na potrebné frakcie vhodné na stavby ciest, železníc a pod. V rokoch 2005-2006 bola vykonaná investične a technicky náročná rekonštrukcia výroby za účelom zvýšenia kvality vyrábaného drveného kameniva. Aktuálne je predložený Zámer činnosti (máj, 2024)¹ vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z., v ktorom navrhovateľ plánuje vybudovať novú modernú úpravárenskú linku a z toho dôvodu bude potrebné vypracovať nový Plán otvárky, prípravy a dobývania (POPD), ako aj požiadať o nové povolenie banskej činnosti. Ťažba sa momentálne vykonáva v určenom dobývacom priestore na ploche 33,3 ha. Terajšia priemerná ročná ťažba (priemer za roky 2019 - 2023) je okolo 340 tis. ton za rok. Po modernizácii úpravárenskej linky sa ročná ťažba zvýši na max. 600 tis. ton za rok.

Otvorením a dobývaním vyhradeného ložiska na území Lošonec – Červená skala, ktorého sa táto navrhovaná činnosť týka, sa priestorovo rozšíri ťažobný úsek v tejto lokalite.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti sa nachádza v mapových prílohách k tomuto dokumentu.

II.7 Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Činnosti budú realizované v nasledujúcom predpokladanom časovom harmonograme:

Začiatok realizácie:	v závislosti na ukončení procesu EIA a získaní príslušných povolení
Doba prevádzky navrh. činnosti:	nepretržite (prerušenie dobývania môže nastať len v zimnom období, prípadne v nepriaznivých klimatických podmienkach)
Ukončenie prevádzky:	po vydobytí zásob ložiska

II.8 Opis technického a technologického riešenia

Nerastná surovina

Metabazalty v lokalite Lošonec sú väčšinou jemnozrnné - afanitické, v menšom množstve sú prítomné porfyrické variety s vyrastlicami plagioklasu a amygdaloidné variety s dutinami, ktoré sú vyplnené postmagmatickými minerálmi.

¹ <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/losonec-stavebny-kamen-paleobazalt-tazba-vyhradneho-loziska-nevyhraden>

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Charakteristika ložiska

Ložisko na povrchu tvorí nepravidelný n – uholník s dlhšou osou v SZ – JV smere. Najväčšia dĺžka v SZ – JV smere je 640 m a najväčšia šírka vo SV – JZ smere je 540 m. Ložisko je na povrchovej ploche 23,91 ha. V priestore je ložiskové teleso doskovitého tvaru, so spodným ohraničením v nadmorskej výške 320 m n. m. Stranové ohraničenie ložiska je uklonenými rovinami s úklonom 60°. Priemerná hrúbka ložiska je 40,00 m. Priemerná hrúbka skrývky je 4,00 m. Skrývka je tvorená povrchovou skrývkou a technologicky nevhodnými polohami. Objemová hmotnosť čadiča je 3,00 t/m³ (viac v Tab. 3).

Tab. 3 Zásoby ložiska Lošonec – Červená skala

Plocha ložiska	Hrúbka ložiska	Hrúbka skrývky	Kubatúra ložiska	Kubatúra skrývky	Kubatúra suroviny	Objemová hmotnosť	Tonáž suroviny
m ²	m	m	m ³	m ³	m ³	t/ m ³	t
239 100	40	4	9 564 000	956 400	8 607 600	3	25 822 800

Dobývacie metódy

Pri dobývaní ložiska budú použité dobývacie metódy sledujúce racionálne vydobytie ložiska s ohľadom na bansko-technické a geologické podmienky dobývania a bezpečnostné predpisy.

Postupnosť prác

Práce pri dobývaní budú členené na 3 základné skupiny:

1. Prípravné práce

Prioritne ide o výstavbu prístupových komunikácií na jednotlivé etáže. Tieto budú situované v JV časti ťažobného priestoru. Prístup k skrývkovým prácam bude zabezpečený tiež od JV časti. Pri výstavbe technologických komunikácií sa využije skrývkový materiál a dobývaný stavebný kameň. V rámci prípravných prác sa vykoná odlesnenie po etapách, tak ako budú otvárané jednotlivé etáže. V 1. etape sa vykoná odlesnenie na 1. etáži.

Skrývkové práce budú vykonávané po etapách a budú pozostávať zo zhrnutia ornice a hlinito-kamenistej sutiny v súvislosti s postupom ťažby. Najskôr sa buldozénom a traktorovým kolesovým rýpadlom odstráni krovinový porast, ako aj pne z výrubu stromov a zhrnie sa ornica s hrúbkou 0,20 m. Ornica a hlinito-kamenistá sutina budú deponované v najsevernejšej časti 1. etáže, tak aby nebránili postupu ťažby smerom na JV. Skrývkové práce môžu byť realizované *rýpaním*, alebo *hrnutím* skrývkového materiálu. Odstránená skrývka sa uskladní na dočasnej skládke a využije sa pri úpravách účelových komunikácií v lome, alebo pri rekultivácii ložiska, v závislosti od dopytu sa môže aj odpredať zákazníkovi organizácie.

Rýpanie skrývkového materiálu sa môže vykonávať len to určenými strojnými zariadeniami – rýpadlami. Rýpanie sa bude vykonávať v súlade s návodom na obsluhu a údržbu strojného zariadenia vydaného výrobcou a príslušnou legislatívou. Rýpanie skrývkového materiálu bude vykonávané tak, aby nedošlo k prevráteniu sa, zošmyknutiu, alebo inému nežiaducemu pohybu, ktorým by mohla byť stabilita rýpadla vykonávajúceho skrývkové práce narušená.

Hrnutie skrývkového materiálu sa môže vykonávať buldozénom, alebo obdobným na to určeným strojným zariadením. Hrnutie skrývkového materiálu je možné len za podmienok

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

určených výrobcov strojného zariadenia, ktorým sa tieto práce vykonávajú a v súlade s bezpečnostnými predpismi. Hrnutie skrývkového materiálu bude vykonávané tak, aby nedošlo k ohrozeniu stability strojného zariadenia vykonávajúceho skrývkové práce. Rýchlosť hnutia, ako aj množstvo naraz hrnutého materiálu musia byť zodpovedať povahe terénu. Kompaktná skrývka sa pred začatím jej hnutia rozruší pomocou rozrývacieho trňa, resp. rozrývacími nožmi.

2. Dobývacie práce

Dobývanie bude realizované povrchovým spôsobom metódou ťažobných rezov s postupom zhora nadol, od JZ na SV čelným postupom dobývacích rezov. Ústupom dobývacieho rezu najvyššie položenej etáže, sa zásoby pod ňou nachádzajúcej etáže, pripraví na ich ďalšie dobývanie. Ložisko a ťažobný priestor bude dobývané štyrmi etážami nasledovne:

1. etáž založená v nadmorskej výške 355 m n. m.

Výška ťažobnej steny 15 m, v oblasti k. 371,9 (Červená hora) 16,9 m.

2. etáž založená v nadmorskej výške 340 m n. m.

Výška ťažobnej steny 15 m.

3. etáž založená v nadmorskej výške 325 m n. m.

Výška ťažobnej steny 15 m.

4. etáž založená v nadmorskej výške 310 m n. m.

Výška ťažobnej steny 15 m.

Z konfigurácie terénu a priebehu etáží bude mať povrchový lom smer ZSZ – VJV.

Spôsob rozpojovania hornín

Hornina bude na ložisku rozpojovaná ťažacími prácami, alebo mechanicky, použitím na to určeného strojného zariadenia (napr. nakladač, bager, buldozér a pod.).

Primárne rozpojovanie hornín, pri ktorom dôjde k odtrhnutiu horniny od masívu bude vykonávané clonovými, alebo pätnými odstrelnými, resp. ich kombináciou. Parametre vývrtov potrebných pre realizáciu ťažacích prác určí odborne spôsobilá osoba, ktorá bude tieto ťažacie práce vykonávať (strelmajster, alebo technický vedúci odstrelu).

Sekundárne rozpojovanie hornín, ktoré sa vykonáva pri rozpojovaní nadrozmerných kusov horniny, pri zrovnávaní pracovnej plošiny etáže, odstraňovaní zátrhov, skalných výbežkov a pod. bude realizované na to určenými strojnými zariadeniami, alebo pomocou ťažacích prác. V prípade, ak bude dobývaný nerast zvetraný, nesúdržný, alebo bude v takom stave, že nebude potrebný výkon ťažacích prác, bude sa realizovať rozpojovanie hornín mechanicky (impaktor, bager, rýpadlo, buldozér a pod.).

3. Úprava

Úprava dobývaného nerastu bude vykonávaná na mobilnom drviacom zariadení. Úprava tohto nerastu mobilným triediacim a drviacim zariadením (napr. rotačný odrazový drvič SBM RCL 1232 E s vlastným vynášacím pásom, resp. hrubotriedič FINLAY 883 RECLAIMER – mobilný hrubotriedič s dvojplošinovým vibračným triedičom, pásovým podvozkom s diesel/

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

hydraulickým pohonom a tromi skládkovacími dopravníkmi alebo zariadením podobného typu) bude vykonávaná na pracovných plošinách etáže drvením a triedením.

Úpravu nerastov a s ňou spojené operácie budú vykonávané podľa technologických postupov a pracovných postupov, vypracovaných pre jednotlivé technologické operácie. S mokrým, resp. chemickým spôsobom úpravy nerastu, alebo jeho ďalším zušľacht'ovaním sa zatiaľ neuvažuje. Výstupné produkty budú vyhodnocované a posudzované v súlade s požiadavkami noriem podľa legislatívy EÚ. Umiestnenie jednoduchej linky bude závisieť od rozfáranosti jednotlivých etáží a prístupu k rozvalu.

Časový harmonogram postupnosti prác

1. Vybudovanie prístupovej komunikácie do SZ časti, prístup buldozéro
2. Skrývkové práce, čistenie predpolia od ornice a jej umiestnenie na depónii ornice
3. Vybudovanie prístupových komunikácií na jednotlivé etáže
4. Otvárka 1. etáže
5. Otvárka 2., 3. a 4. etáže
6. Prehlbovanie 4. etáže
7. Vytvorenie záverečných stien, dot'ážba 4. etáže

Generálne svahy skrývky a lomu, parametre rezov

Hrúbka skrývky je 4 m, z toho hrúbka ornice 0,20 m. Vzhľadom na malú hrúbku skrývky nie je potrebné určiť generálny svah skrývky, ani parametre skrývkových rezov. V zásade platí podmienka minimálne 15 m predstihu skrývkového rezu (ornice) pred postupom etáží. Pre ťažobné rezy boli v minulosti na podobné ložiská vykonané výpočty Ústavom pre výskum rúd s týmto záverom:

medzný svahový uhol α_m	75°
medzná výška etáže h_v	38,7 m
uhol záverečného svahu α_{zk}	63° 40'

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pre navrhovanú činnosť sú navrhované parametre, ktoré sú v súlade s bezpečnostnými požiadavkami, určenými teoretickým výpočtom, nasledovne:

sklon stien	do 70°
výška etáží	15 m
šírka etáží	min. 15 m
sklon záverečných stien	60°

Prevádzkovanie výsypiek a odvalov

V ťažobnom priestore sa nebudú zriaďovať odvaly. Výsypky materiálu po primárnej fáze spracovania suroviny sa budú v lome zriaďovať podľa potreby v závislosti od ťažby, následnej úpravy a odbytu jednotlivých druhov materiálu. Výsypka a skládka hotových výrobkov budú umiestnené na pracovných plošinách s ohľadom na dodržanie platnej legislatívy a predpisov pojednávajúcich o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. V ťažobnom priestore sa uvažuje len s dočasným zriaďovaním výsypiek a skládok. Rozpojený materiál bude upravovaný na

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

mobilnej úpravárenskej linke. Expedícia hotových výrobkov bude priamo z lomu vlastnými motorovými vozidlami, resp. odberateľmi.

Zhodnotenie potrebnej mechanizácie, elektrifikácie a dopravy

Mechanizácia

Pre všetky práce v ťažobnom priestore budú využívané iba stroje a dopravné prostriedky v dobrom technickom stave, aby sa minimalizovala možnosť znečistenia životného prostredia. Vo všeobecnosti, skryvkové práce budú vykonávané buldozénom, traktorovým kolesovým rýpadlom a čelným nakladačom. Ťažba bude zabezpečovaná lopatovým rýpadlom, prípadne nakladačom, v porušených partiách je možné využiť aj buldozér. Pre všetky práce spojené s činnosťou mechanizmov budú vypracované samostatné podrobnejšie prevádzkové predpisy, s uvedením konkrétnych stojných zariadení. Výber konkrétnych mechanizmov a zariadení je predmetom nasledujúceho výberu spoločnosti. Spoločnosť RBBA s.r.o. uvažuje s využitím nasledovných mechanizmov:

Tab. 4 Strojné zariadenia

Strojné zariadenie	Predpokladaný typ
Rýpadlá	Pásové lopatové rýpadlo CAT 324, 325 Pásové lopatové rýpadlo DH 421 Pásové lopatové rýpadlo VOLVO 240
Kolesové nakladače	CAT 962 H, 966, 972 UNC 200 VOLVO 120, 150, 180 Traktor rýpadlo CAT
Dózery	KOMATSU D65 EX12, CAT L9D, CAT L6D CAT HBXG – SD7
Nákladné motorové vozidlá	VOLVO 8X6 T 815 IVECO SCANIA 6x6
Vrtné súpravy	Atlas Copco Tamrock
Kompresory	Atlas Copco CAT
Žeriavy	V3S AD 080 AD 20Z 0303
Zariadenia použité pre úpravu a zušľachtovanie nerastov	Mobilné drviace a triediace zariadenia rôznych typov

Elektrifikácia

Areál lomu nie je elektrifikovaný, pri plánovanom objeme ťažby a prác v jednozmennej prevádzke sa neuvažuje s prívodom elektriny do lomu. V prípade potreby elektrickej energie sa táto zabezpečí pomocou pojazdnej elektrocentrály. V budúcnosti je možnosť elektrifikácie pracoviska najmä v prípade vybudovania stabilnej úpravárenskej linky, tento plán využívania ložiska to však nateraz nerieši.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Spôsob dopravy

Doprava bude riešená priamym prepojením ťažobného priestoru s verejnou cestnou sieťou. Úprava výjazdu na cestu, osadenie dopravnými značkami a iné technicko-bezpečnostné opatrenia budú realizované podľa požiadaviek príslušných orgánov. Odvoz materiálu bude zabezpečovaný vozidlami odberateľov, ktorých technický stav posúdi zmenový majster a v prípade potreby zakáže ich vjazd do ťažobného priestoru. Technologická doprava bude riešená nákladnými vozidlami ťažobnej organizácie. Celá doprava v kameňolome (technologická, aj expedičná) sa bude riadiť dopravným poriadkom, ktorý pred započatím prác vypracuje ťažobná organizácia a s ktorým budú preukázateľne oboznámení všetci pracovníci, ktorí sa dopravy budú zúčastňovať.

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Využitiu bazaltov ipolitickej skupiny na výrobu minerálnych vlákien chemicko-technologickými postupmi a tavením sa v minulosti venovala len okrajová pozornosť. Avšak súčasne laboratórne skúmanie predmetných bazaltov z dobývacieho priestoru Lošonec prináša *nové výsledky a potenciál ich využitia v praxi*. Zloženie a štruktúra ložiskového lomu predstavuje nahromadenie nerastnej suroviny v dostatočnom množstve a kvalite, taktiež vo vhodnej forme na dobývanie. V súčasnosti vzrastá dopyt po nerastoch, čo znamená aj možnosť lepšieho, ekonomického dobývania ložiska. V prípade neťaženia by došlo k zníženiu dostupnosti suroviny a následne navýšeniu jej ceny. V tesnej blízkosti sa už nachádza vymedzené Chránené ložiskové územie Lošonec s určeným dobývacím priestorom – LOŠONEC, na ploche ktorého sa ťaží. *Realizáciou navrhovanej činnosti by sa prakticky rozšíril ťažobný úsek v tejto lokalite, čo prináša viac možnosti a väčšie množstvo vyťaženej suroviny, ktorá je vhodná pre jej ďalšie spracovanie.*

II.10 Celkové náklady

Predpokladané investičné náklady nie sú v tomto štádiu plánovania projektu spoľahlivo predikovateľné a bude upresnené v ďalšej etape projektu.

II.11 Dotknutá obec

Lošonec

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

- Okresný úrad v sídle kraja Trnava
- Okresný úrad Trnava, Odbor starostlivosti o životné prostredie
- Okresný úrad Trnava, Pozemkový a lesný odbor
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Trnave
- Štátna ochrana prírody SR – CHKO Malé Karpaty, Modra

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

II.14 Povoľujúci orgán

Obvodný banský úrad v Bratislave

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo životného prostredia SR

Ministerstvo hospodárstva SR

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Povolenie na ťažbu výhradného ložiska udeľuje Obvodný banský úrad Bratislava podľa § 10 zákona č 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov. So žiadosťou o povolenie sa predkladá Plán otvárky, prípravy a dobývania predmetného územia a ostatná predpísaná dokumentácia, vrátane rozhodnutia zo zisťovacieho konania, alebo záverečného stanoviska z procesu hodnotenia vplyvov na životné prostredie podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

II.17 Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice

Vzdialenosť plánovaného umiestnenia navrhovanej činnosti od štátnej hranice Slovenskej republiky s Rakúskou republikou je cca 30 km.

Podľa prílohy č. 13 k zákonu č. 24/2006 Z. z. predmetná činnosť nie je zaradená do zoznamu činností podliehajúcich povinne medzinárodnému posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice.

Vzhľadom na uvedenú charakteristiku, navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky. V súvislosti s touto činnosťou nemožno očakávať také efekty a vplyvy, ktoré by mali za následok transport znečisťujúcich látok, či už ovzduším alebo vodným prostredím za hranice Slovenskej republiky.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

Pozn.: Informácie uvedené v nasledovnej kapitole boli vzhľadom na lokálne umiestnenie navrhovanej činnosti čerpané z Regionálneho územného systému ekologickej stability okresu Trnava. Ako podklad boli použité aj Zámery, ktoré boli vypracované pre blízke okolie navrhovanej činnosti, resp. ich účel navrhovanej činnosti je podobný (Lošonec - stavebný kameň, paleobazalt - Ťažba výhradného ložiska nevyhradeného nerastu, 2024 - ENVIGEO, a.s.; Lom Čamovce – Zvýšenie kapacity ťažby, 2020 – zhotoviteľ ENVICONSLT spol. s r. o.; Ťažba ložiska nevyhradeného nerastu – stavebného kameňa Párnica, 2011 – zhotoviteľ Z & M consult, RNDr. Mária Zuskinová).

Vymedzenie hraníc posudzovaného územia

Posudzované územie – územie, na ktorom bude priamo situovaná výstavba navrhovanej činnosti.

Užšie okolie posudzovaného územia – predstavuje územie do vzdialenosti 1 000 m od hraníc posudzovaného územia.

Širšie okolie posudzovaného územia – predstavuje územie do vzdialenosti 5 000 m od hraníc posudzovaného územia.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1 Geomorfologické pomery

Z hľadiska geomorfologického členenia patrí záujmové územie do:

- sústava: Alpsko-himalájska
- podsústava: Karpaty
- provincia: Západné Karpaty
- subprovincia: Vnútorne Západné Karpaty
- oblasť: Fatransko-tatranská oblasť
- celok: Malé Karpaty
- podcelok: Pezinské Karpaty (<https://apl.geology.sk/temapy/>, Mazúr, Lukniš, 1980).

Obec Lošonec sa rozprestiera v SZ časti Trnavského okresu, v rámci Trnavského samosprávneho kraja ide o severný okraj centrálnej časti kraja. Od mesta Trnava je obec Lošonec vzdialená približne 20 km. V rokoch 1976 – 1990 bola súčasťou obce Smolenice.

Pezinské Karpaty sú geomorfologickým podcelkom Malých Karpát. Zaberajú veľkú časť tohto pohoria (približne 2/3 z celkovej rozlohy). Nachádzajú sa v strednej a južnej časti pohoria. Pezinské Karpaty oddeľujú Podunajskú a Borskú nížinu. Na západe Pezinské Karpaty lemuje Podmalokarpatská zníženina, na severovýchode nadväzujú Brezovské Karpaty a juhovýchodný okraj susedí s Trnavskou pahorkatinou, podcelkom Podunajskej pahorkatiny. Medzi Pezinkom a Bratislavou je južným susedom Podunajská rovina a v juhozápadnej časti nadväzujú Devínske Karpaty. V Malých Karpatoch, pohorí jadrového typu, prevažujú druhohorné dolomity, vápence, neogénne zlepenice a pieskovce. V Pezinských Karpatoch, ktoré predstavujú mohutnú kľembovú hrast', sa nachádzajú pestré mezozoické horniny v tektonickej stavbe príkrovových

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

jednotiek s ílovcami, pieskovcami, bridlicami, vápencami, dolomitmi a inými prevažne vápnitými horninami. Z týchto súvrství sú najrozšírenejšie súvrstvia vápencovo-dolomitických hornín vystupujúcich v oblasti Bielych hôr, Smolenickej vrchoviny ale i v Brezovských Karpatoch. Predmezozoické útvary v okrese Trnava vystupujú iba v okrajových častiach Smolenickej vrchoviny a zastúpené sú fylitmi, svorovými rulami, pararulami a melafýrmi (Izakovičová, Miklós, Moyzeová a kol., 2011).

Z hľadiska morfoskulptúrneho ide o akumulčný reliéf proluviálno-eolickej zvlnenej roviny. Prevládajú ploché povrchy a mierne uklonené plošiny medzi dolinami s dobre vyvinutými nivami. Časť okresu Trnava v Malých Karpatoch patrí k reliéfu hrastí a klembo-hrastí vrásovo-kryhovej štruktúry na sedimentárnych štruktúrach a príkrovo-vrásových štruktúrach. Z morfoskulptúrneho hľadiska ide o planačno-fluviálny rozrezaný reliéf a fluviálne rezanú vysočinu. Základnými formami reliéfu Malých Karpát sú monoklinálne hrebene, plošiny stredohorského systému a hlboké svahové doliny bez, alebo so slabo vyvinutou nivou (RÚSES, 2019).

III.1.2 Geologické pomery

Oblasť Malých Karpát, v ktorých je situovaná obec Lošonec, predstavuje jadrové pohorie s pestrou geologickou stavbou. Vyskytujú sa tu jednotky ako:

- tatrikum, ktoré sú budované kryštalinickým jadrom (granodiority, metamorfované horniny) a jeho autochtónnym druhohorným (mezozoickým) obalom (rohovcové vápence, silicity),
- fatrikum, ide o spodný subtatranský príkrov druhohorného (mezozoického) veku, budovaný sledmi sedimentárnych, prevažne karbonatických hornín (vápence, dolomity),
- hronikum, predstavuje vrchný subtatranský príkrov, pričom spodná časť je budovaná karbónskymi a permskými bridlicami, arkózami a paleovulkanitmi – paleobazaltami, vrchná časť pozostáva z vápencov a hrubých komplexov dolomitov (hlavný dolomit),
- paleogén - paleogénne sedimenty (ílovité bridlice, pieskovce) budujú SZ lem malokarpatskej hrasti.

Užšie okolie posudzovaného územia je situované v permských andezitovo-bazaltových vulkanitoch (metabazaltoch, paleobazaltoch) s polohami vulkanoklastík, ktoré sú zaradované do maložinského súvrstvia ipoltickej skupiny hronika (Vozárová, Vozár 1988).

Paleobazalty sú v tejto lokalite slabo metamorfované (metabazalty) postmagmatickou, autometamorfnou hydrotermálnou alteráciou, spojenou s prínosom Na. Táto metamorfóza sa na bazaltoch prejavuje zmenou farby (objavujú sa fialové a zelené odtiene), tvorbou žíl, lemov a mandlí (vyplnených najčastejšie bielym kalcitom).

Bazalty a andezitové bazalty tvoria v posudzovanej lokalite až niekoľko 100 m hrubý (400 - 800 m) komplex mnohonásobne sa nad sebou opakujúcich lávových prúdov, lokálne s tenkými medzivrstvami vulkanoklastických i nevulkanických sedimentov. Hrúbka jednotlivých prúdov

je premenlivá, od 40 cm do 1,5 - 3 m. Na styku lávových prúdov sú kontaktne-termické, 20 - 30 cm široké lemy. Okrajové časti lávových prúdov sú tvorené pórovými a mandľovcovými varietami, pričom pre centrálnu časť prúdov sú typické drobnozrnné až drobnoporfyrické variety. Kvartérny pokryv v posudzovanej lokalite tvoria predovšetkým svahové hliny s úlomkami paleobazaltov, hlinité sutiny a fluviálne sedimenty.

III.1.3 Geodynamické javy

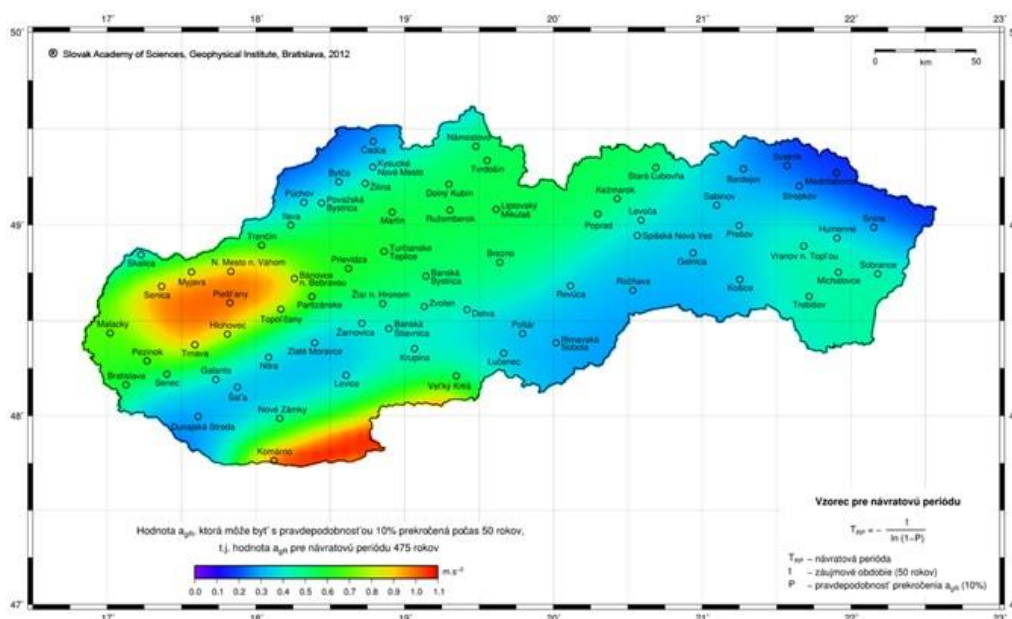
Svahové deformácie

Svahové deformácie sa prejavujú narušením stability hornín na svahu, čím vznikajú rôzne typy gravitačných deformácií. Geologická stavba Slovenska vytvára vhodné podmienky pre svahové pohyby a vznik celého radu konkrétnych deformácií svahov, ako sú blokové deformácie, zosuvy, zemné prúdy, a i. Zosuvné riziko v niektorých regiónoch Slovenska v súčasnosti narastá aj v dôsledku intenzívnejšieho smerovania stavebnej činnosti z rovinných a mierne uklonených území do svahovitých a viac exponovaných oblastí. Tento trend je zrejмый najmä v oblastiach hornatých oblastí Slovenska. Spôsobuje ho nedostatok vhodných stavebných pozemkov v rovinných územiach, ale často aj cieľené umiestnenie stavieb na svahy v dôsledku atraktivity prostredia. Najrozšírenejším typom sú zosuvy, pri ktorých dochádza na svahu ku gravitačným pohybom horninového pokryvu po šmykových plochách.

V okrese Trnava sa svahové deformácie vzhľadom na charakter reliéfu a podložia nevyskytujú.

Seizmicita

Riziko seizmického ohrozenia v okrese Trnava klesá v S – J smere. Od najvyššieho rizika na severe okresu (7. stupeň) cez strednú časť so 6. – 7. stupňom až po J časť, v ktorej je 6. stupeň medzinárodnej stupnice MSK-64. Špičkové zrýchlenie vyjadruje nasledujúca schéma (Obr. 2).

Obr. 2 Mapa seismického ohrozenia územia Slovenska v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží pre 475-ročnú návratovú periódu (GFÚ SAV, 2012, <https://www.seismology.sk/Maps/>)

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

III.1.4 Pôdne pomery

Pôdny typ

Charakteristika pôdných typov posudzovanej oblasti – okresu Tnava vyplýva z informácií uvedených v RÚSES (2019). Kategorizácia a identifikácia pôdneho typu sa určuje na základe sledu diagnostických horizontov, prípadne variet horizontov (dominantných vizuálnych morfogenetických znakov). U niektorých typov sa určuje aj kombináciou diagnostického horizontu a pôdotvorného substrátu. Na predmetnom území boli identifikované nasledujúce pôdne typy (Societas Pedologica Slovaca, 2014):

- antrozeme - pôdy s antrozemným A-horizontom vzniknutým z premiestnených antropogénnych materiálov rôzneho pôvodu, v hrúbke > 35 cm,
- černozeme - pôdy s molickým karbonátovým, alebo silikátovým A-horizontom z nespevnených hornín,
- čiernice - pôdy s molickým čiernicovým A-horizontom a glejovým G-horizontom,
- fluvizeme - pôdy s ochrickým A-horizontom z holocénnych fluvialných sedimentov,
- gleje - pôdy s glejovým redukčným G-horizontom do 50 cm od povrchu,
- hnedozeme - pôdy s luvickým B-horizontom pod ochrickým, alebo umbrickým A-horizontom,
- kambizeme - pôdy s kambickým B-horizontom, pod ochrickým, alebo umbrickým A-horizontom,
- kultizeme - pôdy s kultizemným melioračným A-horizontom > 35 cm, alebo aj so zvyškom pôvodného diagnostického horizontu hrúbky > 10 cm,
- litozeme - pôdy s hĺbkou do 10 cm na, alebo z pevných silikátových až karbonátových hornín, bez ďalších diagnostických horizontov, s výnimkou ochrického A-horizontu, alebo organogénneho O-horizontu,
- luvizeme - pôdy s eluviálnym luvickým E-horizontom a luvickým B-horizontom, pod ochrickým A-horizontom,
- organozeme - pôdy s rašelinovým, alebo s humolitovým O-horizontom nad glejovým G-horizontom, alebo nad kompaktnou horninou zamedzujúcou odtok vody,
- pararendziny - pôdy s molickým, niekedy až ochrickým A-horizontom zo zvetralín spevnených karbonátovo-silikátových hornín, so skeletnosťou obvykle pod 30 %,
- podzoly - pôdy s eluviálnym podzolovým E-horizontom a s podzolovým seskvioxidovým B-horizontom, pod ochrickým, alebo umbrickým humusovo-eluviálnym horizontom,
- pseudogleje - pôdy s mramorovaným B-horizontom, bez vyvinutého luvického B-horizontu, pod ochrickým A-horizontom bez/alebo s eluviálnym hydromorfným E-horizontom,
- rankre - pôdy s rôznym silikátovým A-horizontom zo skeletnatých zvetralín pevných a spevnených silikátových hornín,
- regozeme - pôdy s ochrickým A-horizontom, bez ďalších diagnostických horizontov, z nespevnených silikátových, až karbonátových sedimentov, s výnimkou recentných alúvií,

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- rendziny - pôdy s molickým A-horizontom zo zvetralín pevných karbonátových hornín, so skeletnosťou obvykle nad 30 % (RÚSES, 2019).

Pôdny subtyp

Na území okresu Trnava je najviac zastúpeným pôdnym typom černozem (takmer 32 % plochy celkovej rozlohy okresu). Z tohto typu pôdy najviac prevláda černozem modálna s viac ako 28 % nachádzajúca sa v podcelku Trnavská pahorkatina. Podstatné zastúpenie má aj pôdny typ hnedozem, ktorý sa nachádza na takmer 23 % územia, pričom najväčšie zastúpenie má hnedozem modálna s 18,5 %, ktorá strieda černozeme smerom na S v Trnavskej pahorkatine. Približne 15 % územia zaberajú čiernice, ktoré sa nachádzajú v J časti územia v Dolnovážskej nive, Podunajskej roviny, či v blízkosti vodných tokov. Z tohto pôdneho typu je najviac zastúpená čiernica glejová a čiernica černozemná. V SZ časti okresu v podcelku Pezinské Karpaty sa vyskytujú najmä rendziny so zastúpením viac než 8 %, ktoré sa striedajú s kambizemami, tiež výraznejšie zastúpenými smerom na SV v Brezovských Karpatoch. Okrem nich sú tu v značnej miere prítomné aj luvizeme. Ďalšie pôdne subtypy sa vyskytujú zriedkavejšie a tvoria ojedinelé prvky z hľadiska zastúpenia pôd. Z hľadiska pôdnej klasifikácie je teda územie okresu značne heterogénne (RÚSES, 2019).

Pôdny druh (zrinitosť)

V okrese Trnava je plošne zastúpených 10 pôdných druhov. Dominujú stredne ťažké pôdy, a to najmä prachovito-hlinitá a hlinitá, ktoré zaberajú takmer celú časť okresu. Tieto dva druhy sa vyskytujú na viac než 91 % celkovej plochy územia. Čiastočné je zastúpenie prachovito-ílovito-hlinitá pôda nachádzajúca sa na viac než 4 % územia okresu a ílovito-hlinitá pôda zaberajúca takmer 3 % plochy. Ťažké pôdy tvoria len takmer 0,7 % plochy územia. Ľahké pôdy nie sú takmer vôbec zastúpené (RÚSES, 2019).

Skeletnosť pôdy

Skeletnosť je významnou charakteristikou z hľadiska priameho vplyvu na zrinitosť pôdy a tiež pôdny subtyp. Samotný skelet predstavuje súhrn úlomkov minerálov a hornín väčších ako 2 mm. Obsah častíc väčších ako 2 mm znižuje objem pôdneho profilu, v ktorom môže byť zadržiavaná alebo vedená voda. Je výrazným diferenčným činiteľom, ktorý ovplyvňuje všetky hydrofyzikálne vlastnosti pôdy. Skelet sa člení na štrk (2 – 50 mm), kameň (50 – 250 mm) a balvany (nad 250 mm). Na základe obsahu skeletu sú pôdy v Trnavskom okrese rozdelené nasledovne (Tab. 5):

Tab. 5 Skeletnosť pôdy v povrchovom horizonte v okrese Trnava

Skeletnosť	Plošné zastúpenie v %
pôdy bez skeletu (obsah skeletu v povrchovom horizonte do 5 % obj.)	50,64
slabo skeletnaté pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 5 – 25 % obj.)	30,25
stredne skeletnaté pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte 25 – 50 % obj.)	18,09
silne skeletnaté pôdy (obsah skeletu v povrchovom horizonte nad 50 % obj.)	1,03

Pôdy okresu Trnava sú pomerne slabo skeletnaté. Najviac sú zastúpené pôdy bez skeletu s plošným zastúpením viac než 50 %. Približne 30 % územia tvoria slabo skeletnaté pôdy a

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

približne 18 % stredne skeletnaté pôdy. Silne skeletnaté pôdy sú na území zastúpené len veľmi okrajovo v Malých Karpatoch (RÚSES, 2019).

III.1.5 Klimatické pomery

Okres Trnava sa zaraďuje z hľadiska Končekovej klimatickej klasifikácie do teplej a mierne teplej klimatickej oblasti, pričom takmer 90 % územia spadá do teplej oblasti so štyrmi okrskami. To znamená, že v priemere je vo väčšine územia tohoto okresu počet letných dní 50 a viac ročne. Patria tu všetky oblasti okresu okrem vyššie položených častí v Malých Karpatoch. Tie patria do mierne teplej oblasti, ktorá tvorí len približne 10 % plochy okresu.

Tab. 6 Klimatická klasifikácia podľa Končeka (1961 – 2010) na území okresu Trnava

Teplá oblasť (C) - priemerne 50 a viac letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$)		
Okrsk	Charakteristika okrsku	Klimatické znaky
T1	teplý, veľmi suchý, s miernou zimou	január $> -3^{\circ}\text{C}$
T2	teplý, suchý, s miernou zimou	január $> -3^{\circ}\text{C}$
T4	teplý, mierne suchý, s miernou zimou	január $> -3^{\circ}\text{C}$
T6	teplý, mierne vlhký, s miernou zimou	január $> -3^{\circ}\text{C}$
Mierne teplá oblasť (M) - priemerne menej ako 50 letných dní za rok (s denným maximom teploty vzduchu $\geq 25^{\circ}\text{C}$), júl原因 priemer teploty vzduchu $\geq 16^{\circ}\text{C}$		
Okrsk	Charakteristika okrsku	Klimatické charakteristiky
M1	mierne teplý, mierne vlhký, s miernou zimou, pahorkatinový	január $> -3^{\circ}\text{C}$ júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$ LD < 50
M3	mierne teplý, mierne vlhký, pahorkatinový až vrchovinový	júl $\geq 16^{\circ}\text{C}$ LD < 50

Teplotné pomery

Väčšia časť územia (okrem Malých Karpát) je pomerne rovinatá, prípadne pahorkatinového charakteru, preto sa vo väčšine územia pohybuje teplota okolo 9 - 10 °C s pozvoľným poklesom smerom k Malým Karpatom, pričom maximum mierne presahuje 10 °C. Prechodom do vyššej nadmorskej výšky v S časti priemerná ročná teplota klesá a pohybuje sa v rozmedzí 8 - 9 °C a v najvyšších polohách v podcelkoch Pezinské a Brezovské Karpaty je $< 8^{\circ}\text{C}$, kde priemerná ročná teplota dosahuje svoje min. 7,4 °C. Okres Trnava nie je z hľadiska priemerných ročných teplôt príliš rozmanitý a teploty sa tu pohybujú v pomerne malom intervale. Na území sa vyskytuje len jedna stanica pre meranie teploty vzduchu. Priemerné hodnoty sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 7 Priemerná mesačná a ročná teplota vzduchu (°C) za obdobie 1961 – 2010 na meteorologickej stanici Jaslovské Bohunice

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
-1,6	0,5	4,6	10,1	14,9	17,7	19,8	19,3	15,0	9,8	4,5	-0,2	9,5

Zrážkové pomery

Priemerný ročný úhrn zrážok sa v okrese Trnava pohybuje od min. 536 mm až po max. 1 014 mm. Na množstvo spadnutých zrážok za rok má rovnako vplyv nadmorská výška, ako aj efekt predhorskej zonálnosti. V nižších oblastiach v Trnavskej pahorkatine, alebo Dolnovážskej nive, či Podunajskej roviny spadne ročne len okolo 550 - 650 mm zrážok. Naopak, vo vyššie

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

položených častiach okresu, ako napr. v Malých Karpatoch je úhrn zrážok vyšší a pohybuje sa v rozmedzí 700 - 850 mm. Najviac zrážok spadne v SZ časti územia v Pezinských Karpatoch, kde sa úhrn pohybuje od 850 - 1 000 mm, pričom max. tu dosahuje hodnotu 1 014 mm. V nasledujúcej tabuľke sú uvedené priemerné mesačné úhrny zrážok, pričom vidieť, že k vysokému úhrnu zrážok dochádza v letnom polroku s max. máj - júl. Maximálny priemerný ročný úhrn zrážok je nameraný na stanici Dobrá Voda (735,7 mm), kde je rovnako pozorovaný aj max. mesačný úhrn spomedzi všetkých zrážkových staníc na území okresu, a to v mesiaci jún (80,5 mm). Priemerný ročný úhrn zrážok je 610,4 mm, v letnom polroku je to 343,1 mm. Najchudobnejšie na zrážky sú mesiace október, január, február, marec a apríl, zatiaľ čo najviac zrážok sa vyskytuje v mesiacoch máj, jún a júl.

Tab. 8 Priemerný mesačný a ročný úhrn zrážok v mm za roky 1981 – 2010 na meteorologických staniciach v okrese Trnava

Stanica	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Dobrá Voda	46,9	49,8	49,6	46,4	74,2	80,5	76,1	62,5	69,3	49,9	64,9	65,7	735,7
Dechtice	42,9	42,5	39,4	39,7	63,6	68,6	61,1	57,7	60,1	46,5	58,6	57,2	638,0
Jasl. Bohunice	31,6	29,8	33,1	33,0	58,8	63,6	61,0	59,4	53,7	39,5	45,5	43,7	552,7
Smolenice	49,0	50,9	49,5	47,6	72,8	73,5	70,2	64,5	68,2	48,4	66,1	63,3	724,0
Boleráz	43,1	42,2	39,7	37,9	59,8	62,8	59,2	58,8	57,8	42,2	55,5	54,8	613,7
Bohd. nad Tr.	35,4	37,4	36,5	34,1	60,2	59,1	56,8	58,2	52,2	40,0	48,6	49,2	567,7
Trnava	33,1	30,9	31,3	33,0	54,2	62,2	55,9	56,8	53,1	40,3	46,1	47,1	543,9
Dol. Orešany	43,8	40,5	42,7	37,8	62,6	59,8	57,8	56,6	57,3	42,7	54,8	58,4	614,7
Majcichov	33,6	32,0	34,7	34,1	54,1	62,5	57,4	53,5	51,3	38,5	45,9	43,9	541,6
Cífer	37,7	34,9	34,9	34,2	56,4	61,1	60,4	60,8	54,7	40,2	48,6	47,9	571,7

Snehové pomery

Trvanie snehovej pokrývky je vzhľadom na teplejšiu klímu a nižšiu nadmorskú výšku pomerne krátke. V najvyšších polohách, ako Pezinské alebo Brezovské Karpaty je to približne 55 – 70 dní, pričom tento počet dní stúpa k svojmu maximu 79 dní v Pezinských Karpatoch. V nižších výškových polohách okresu (Trnavská pahorkatina, Dolnovážska niva, Podunajská rovina) sa počet dní so snehovou pokrývkou pohybuje v rozmedzí 31 – 55 dní. Z meteorologických staníc bolo najviac dní v roku so snehovou pokrývkou (48) pozorovaných v stanici Smolenice. Najmenej dní so snehovou pokrývkou (30) bolo pozorovaných v stanici Majcichov. Z mesačného hľadiska je najvyšší priemerný počet dní so snehom pozorovaný v mesiaci január, naopak najmenej v mesiaci apríl.

Tab. 9 Priemerný mesačný a ročný počet dní so snehovou pokrývkou za obdobie 1981 – 2010 na meteorologických staniciach v okrese Trnava

Stanica	XI	XII	I	II	III	IV	Rok
Dechtice	1,9	9,5	14,3	12,9	3,9	0,2	42,5
Jasl. Bohunice	1,8	9,3	13,8	11,7	3,5	0,1	40,0
Smolenice	2,9	10,3	15,6	13,5	5,6	0,2	47,5
Boleráz	2,0	9,3	13,3	11,4	3,9	0,1	39,8
Bohd. n. Tr.	1,7	8,7	12,7	11,5	3,9	0,2	38,4
Trnava	2,0	9,3	14,0	10,8	4,0	0,2	40,1
Majcichov	1,2	7,5	11,2	8,1	1,8	0,0	29,5

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Veterné pomery

Priemerná ročná rýchlosť vetra je v okrese Trnava najnižšia v nižších polohách. S rastúcou nadmorskou výškou rýchlosť vetra stúpa. Rýchlosti sa tu pohybujú od najnižších $2,9 \text{ m.s}^{-1}$ po $5,2 \text{ m.s}^{-1}$. Prevláda SZ prúdenie. Na území sa vyskytuje len jedna stanica pre meranie rýchlosti vetra.

Tab. 10 Priemerná mesačná a ročná rýchlosť vetra (m/s) za obdobie 1999 – 2008 na meteorologickej stanici Jaslovské Bohunice

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
3,95	4,23	4,38	4,50	3,91	3,41	3,36	3,13	3,32	3,67	4,01	3,91	3,81

III.1.6 Hydrologické pomery

Povrchové vody

Z hydrologického hľadiska patrí územie okresu Trnava do povodia rieky Váh a malá časť do povodia rieky Morava. Riečna sieť má paralelnú textúru a povodia tokov majú pretiahnutý smer SZ-JV. Osobitné postavenie v textúre riečnej siete okresu má rieka Dudváh, ktorá tečie paralelne s tokom Váhu S-J smerom. Rieka Dudváh spája pôvodné okrajové korytá ramennej sústavy Váhu a zbiera vody všetkých tokov v okrese. Veľmi malá časť okresu v k. ú. Buková patrí do povodia dolnej Moravy. Ide o povodie potoka Hrudky. Vodné toky v okrese sú zaradené do oblasti vrchovinnno-nízinnej s dažďovo-snehovým typom odtoku s akumuláciou vôd v decembri až januári, vysokou vodnatosťou vo februári až apríli. Najnižší prietok dosahujú v septembri. Nasledujúca tabuľka (Tab. 11) popisuje priemerné ročné a extrémne prietoky vo vodomerných staniách v rámci okresu Trnava, ktoré sú uvedené v Hydrologickej ročenke – povrchové vody 2015, SHMÚ (2016).

Tab. 11 Priemerné ročné a extrémne prietoky vo vodomerných staniách okresu

Vodomeraná stanica	Tok	Riečny km	Q_{m2015} ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$)	$Q_{max2015}$ ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$)	Q_{max} ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$)	$Q_{min2015}$ ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$)	Q_{min} ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$)
Buková	Trnávka	34,20	0,071	0,706	(1969 – 2014) 3,760	0,013	(1969 – 2014) 0,000
Bohd. nad Trnavou	Trnávka	20,30	0,392	1,716	(1961 – 2014) 9,650	0,005	(1961 – 2014) 0,012
Horné Orešany	Parná	26,80	0,408	4,030	(1961 – 2014) 53,080	0,085	(1961 – 2014) 0,025

Vysvetlivky k tabuľke:

Q_m – priemerný ročný prietok v roku 2015,

$Q_{max 2015}$ – najväčší kulminačný prietok ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$) v roku 2015,

Q_{max} (roky) – najväčší kulminačný prietok ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$) vyhodnotený v uvedenom období pozorovania,

$Q_{min 2015}$ – najmenší priemerný denný prietok ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$) v roku 2015,

Q_{min} (roky) – najmenší priemerný denný prietok ($\text{m}^3.\text{s}^{-1}$) vyhodnotený v uvedenom období pozorovania

Vodné plochy

Na vodných tokoch v okrese sú vybudované 4 vodné nádrže s objemom väčším ako $1\,000\,000 \text{ m}^3$ – Buková (Hrudky), Boleráz (Trnávka), Suchá (Podhájsky potok) a Horné Orešany (Parná). Okrem toho sa na území okresu nachádzajú aj malé nádrže a rybníky – Dechtice (Blava), Dolné Dubové (Dubovský potok), Dolná Krupá (Krupský potok), Trnavské rybníky (Parná), Ronava (Ronava) a časť nádrže Doľany (Bošňácky potok). Najvýznamnejšími

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

vodnými zdrojmi na území okresu sú zdroje v Dehticiach a Dobrej Vode (Izakovičová, Miklós, Moyzeová a kol., 2011). Hlavnou úlohou malých nádrží a rybníkov je zachytávanie prebytočnej vody počas veľkých a stredných prietokov na tokoch a jej následne využívanie podľa hospodárskych požiadaviek. Plnia aj iné funkcie, vytvárajú priaznivé podmienky pre chov rýb, rekreáciu a vodné športy.

Najbližšie k navrhovanej činnosti sa nachádza vodná plocha Horné Orešany, vo vzdialenosti cca 3,6 km. Priehrada bola vybudovaná na potoku Parná, SZ od obce, poniže Igramského hája. V minulosti boli nad nádržou vybudované chovné rybníky.

Podzemná voda

Geotermálne vody

Podľa Vodného plánu Slovenska (2009) bolo v SR vymedzených 26 útvarov podzemných geotermálnych vôd (geotermálnych štruktúr). Tieto oblasti sú zároveň perspektívnymi geotermálnymi oblasťami. Do územia okresu Trnava zasahuje len jeden útvar podzemných vôd (Tab. 12).

Tab. 12 Útvary podzemných geotermálnych vôd v okrese Trnava

Kód útvaru	Názov útvaru	Povodie	Dominantné zastúpenie kolektora	Priepustnosť
SK300040FK	Trnavský záliv	Váh	karbonáty	puklinovo-krasová

Minerálne vody

Zákon NR SR č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov rozlišuje minerálnu vodu na:

- minerálnu vodu,
- prírodnú liečivú vodu,
- prírodný liečivý zdroj,
- prírodnú minerálnu vodu,
- prírodný minerálny zdroj.

Nasledujúca tabuľka (Tab. 13) zobrazuje zoznam minerálnych prameňov v okrese Trnava.

Tab. 13 Minerálne pramene v okrese Trnava

Názov	Register	Lokalita	Typ
Prameň Vajcovka	TR -1	Boleráz	prameň
Prameň Smradľavka	TR - 2	Dolné Orešany	prameň

Banské vody

Banskými vodami v zmysle zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) sú všetky podzemné, povrchové a zrážkové vody, ktoré vnikli do hlbinných alebo povrchových banských priestorov bez ohľadu na to, či sa tak stalo priesakom alebo gravitáciou z nadložia, podložia alebo boku alebo jednoduchým vtekaním zrážkovej vody, a to až do ich spojenia s inými stálymi povrchovými alebo podzemnými vodami.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Podľa dokumentu Banské vody Slovenska vo vzťahu k horninovému prostrediu a ložiskám nerastných surovín, regionálny geologický výskum (Bajtoš a kol., 2011) spracovaným ŠGÚDŠ do okresu Trnava zasahuje hranica bansko-ložiskového regiónu – Malé Karpaty, ale žiadna bansko-ložisková oblasť.

Vodohospodársky chránené územia

Ochranné pásma vodárenských zdrojov

Tieto pásma sa členia na ochranné pásmo I. stupňa (ochrana v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd, alebo záchytného zariadenia), II. stupňa (ochrana vodárenského zdroja pred ohrozením zo vzdialenejších miest) a prípadne až III. stupňa.

Na území okresu Trnava ide o nasledovné pásma:

Tab. 14 Ochranné pásma vodárenských zdrojov v okrese Trnava

Katastrálne územie	Vodný zdroj	Výmera (ha)	Názov vodného zdroja
Brestovany	studňa	381,66	HDB-1, 2
	studňa	103,66	HVL-2
Buková	studňa	137,67	HB-1, HB-3
Dechtice, Chltnica, Dobrá Voda	studňa, prameň	6622,11	De-8, De-11 Výtok, Hlávka, Pod Mariášom
Dolné Orešany	prameň	56,23	Kozí stok, Pod horárňou
Hrnčiarovce	studňa	57,37	HTL-2
Bohunice	studňa	387,17	B1
Sereď	studňa	1956,40	S-1 až 3
Smolenice	prameň	50,89	Svätá Studňa
	studňa	16,01	Stok II
Zavar	studňa	86,79	HZ-1, 2

Chránené vodohospodárske oblasti (CHVO)

Do okresu Trnava nezasahuje žiadna CHVO.

Vodohospodársky významné toky

Vodné toky na území okresu Trnava, ktoré sú uznané za vodohospodársky významné sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 15 Ochranné pásma vodárenských zdrojov v okrese Trnava

Katastrálne územie	Vodný zdroj
Bohatá	4-21-16-025
BP Párnej	4-21-16-026
Derňa	4-21-17-016
Dolná Blava	4-21-10-038, 4-21-16-002, -007
Dubovský potok	4-21-10-037
Gidra	4-21-16-040, -041
Horná Blava	4-21-10-033, -034, -038, -040
Horný Dudváh	4-21-10-032, -041
Hrudky	4-17-02-012
Krupský potok	4-21-16-003 až -006
Parná	4-21-16-025 až -029, 4-21-16-033

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Katastrálne územie	Vodný zdroj
Podhájsky potok	4-21-16-030, -032
Šárd	4-21-17-014
Trnávka	4-21-16-011, -013, -015, -020, -021, -022, -034
Váh	4-21-10-043
Vrbovec	4-21-10-035
Zelnický potok	4-21-16-028

Chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti)

V zmysle platnej legislatívy sa za citlivé oblasti považujú vodné útvary povrchových vôd na celom území SR. Zraniteľné oblasti sú definované ako poľnohospodársky využívané územia, ktoré sa odvodňujú do povrchových vôd, alebo podzemných vôd, pričom koncentrácia dusičnanov v podzemných vodách je vyššia ako 50 mg.l⁻¹, alebo by táto hodnota mohla byť prekročená, ak by sa neurobili potrebné opatrenia na zamedzenie tohto trendu. V zraniteľných oblastiach sa na základe súboru pôdných, hydrologických, geografických a ekologických parametrov určili pre každý poľnohospodársky subjekt 3 kategórie obmedzení hospodárenia:

- kategória A - produkčné bloky s najnižším stupňom obmedzenia hospodárenia,
- kategória B - produkčné bloky so stredným stupňom obmedzenia hospodárenia,
- kategória C - produkčné bloky s najvyšším stupňom obmedzenia hospodárenia.

Percentuálne zastúpenie jednotlivých kategórií zraniteľných oblastí je uvedené v tabuľke.

Tab. 16 Zastúpenie kategórií obmedzenia hospodárenia na pôdach v okrese Trnava

Kategória pôd	% (z poľnohospodárskej pôdy)
nezaradené	1,39
kategória A	54,28
kategória B	44,28
kategória C	0,05

Pre okres Trnava sa za zraniteľné oblasti ustanovujú pozemky poľnohospodársky využívané v katastrálnych územiach:

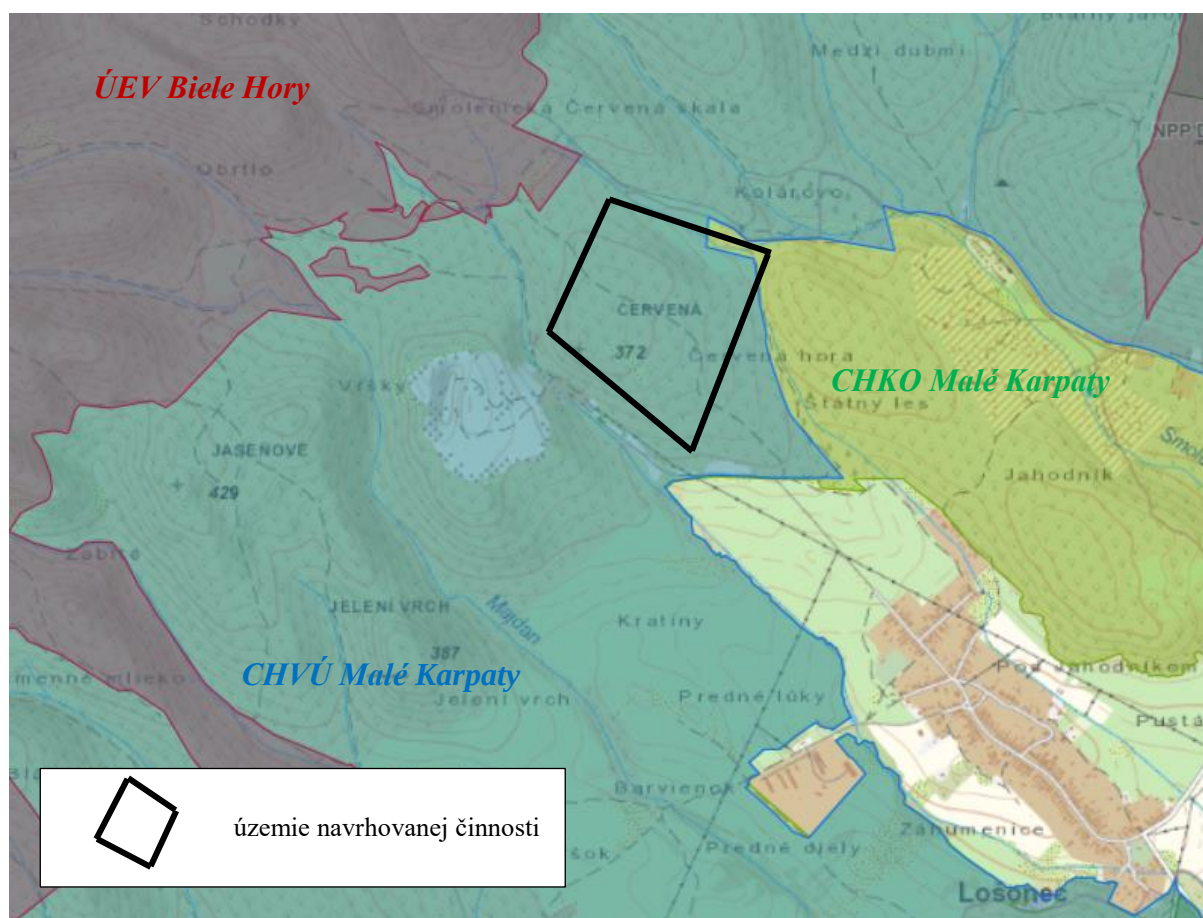
Biely Kostol 580473	Bíňovce 506788	Bohdanovce nad Trnavou 506796
Boleráz 506818	Borová 506826	Brestovany 506842
Bučany 506851	Buková 506869	Cífer 506877
Dechtice 506893	Dlhá 556599	Dolná Krupá 506923
Dolné Dubové 506931	Dolné Lovčice 556661	Dolné Orešany 506940
Horná Krupá 507041	Horné Dubové 507059	Horné Orešany 507067
Hrnčiar. n. Parnou 581020	Jaslovské Bohunice 507156	Kátlovce 507164
Košolná 507211	Križov. n. Dudváh. 556483	Lošonec 556688
Majcichov 507296	Malženice 507318	Naháč 507351
Opoj 556491	Pavlice 556556	Radošovce 556653
Ružindol 507512	Slovenská N. Ves 556564	Smolenice 507555
Suchá nad Parnou 507571	Šelpice 556670	Špačince 507601
Šúrovce 507636	Trnava 506745	Trstín 507687
Vlčkovce 556513	Voderady 507741	Zavar 507768
Zeleneč 507776	Zvončín 581488	

III.1.7 Chránené územia podľa osobitných predpisov

Do územia okresu Trnava zasahuje na SZ veľkoplošné chránené územie – CHKO Malé Karpaty. Na území okresu je vyhlásených aj 17 maloplošných chránených území, ide o 2 národné prírodné rezervácie (NPR), 8 prírodných rezervácií (PR), 1 národnú prírodnú pamiatku (NPP), 3 prírodné pamiatky (PP) a 3 chránené areály (CHA). Lokalizované sú tu aj: 7 území európskeho významu (ÚEV) a 3 chránené vtáčie územia (CHVÚ).

Ložiskové územie Lošonec – Červená skala, ktorého sa týka navrhovaná činnosť, je súčasťou CHKO Malé Karpaty, ktorá má súběžne prekryv aj s CHVÚ Malé Karpaty.

V rámci prieskumných prác boli vytýčené hranice územia väčšieho rozsahu, v porovnaní s hranicami, ktoré sú určené pre samotnú realizáciu ťažby. Do územia prieskumných prác, do okrajových častí pozemkov (S, SZ časť) tesne zasahovali aj hranice ÚEV Biele hory. Avšak samotná ťažba bude prebiehať iba na časti prieskumného územia, na vytýčenom území (Obr. 3). Hranice ÚEV Biele hory tým nebudú zasiahnuté. *Maloplošné chránené územia nie sú činnosťou dotknuté.* Vymedzenie chránených území a aj ich nasledujúca charakteristika vychádza z údajov uvedených na portáli ŠOP SR - Zoznam osobitne chránených častí prírody SR: <https://data.sopsr.sk/chrane-ne-objekty/>.

Obr. 3 Chránené územia podľa <https://data.sopsr.sk/chranene-objekty/> (2024)

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

CHKO Malé Karpaty (evidenčné číslo P25)

Rozloha:	64 610,1202 ha
Rok vyhlásenia:	1976 (aktualizácia 2001)
Spravujúca organizácia:	ŠOP SR, Správa CHKO Malé Karpaty
Stupeň ochrany:	2. stupeň ochrany
Biogeografický región:	alpský, panónsky
Ochranné pásmo:	nemá

CHKO Malé Karpaty zaberá prevažne zachovalé lesné spoločenstvá s prirodzeným druhovým zložením v nižších vegetačných stupňoch spolu so spoločenstvami na rozhraní karpatského a panónskeho bioregiónu. Viaceré teplomilné druhy rastlín a živočíchov tu dosahujú svoju severnú hranicu rozšírenia. Vo východnej časti čiastočne zaberá aj historické štruktúry vinohradníckej krajiny. Malé Karpaty predstavujú okrajové pohorie vnútorných Karpát, rozkladajúce sa v ich juhozápadnom cípe. Sú jadrové pohorie so špecifickým vývojom kryštalinika, s obalovou aj príkrovovými jednotkami. V území vystupujú granitoidné horniny, vápence, bridlice, fylity, amfibolity a ďalšie horniny jadrových pohorí.

V území sa nachádza 8 krasových celkov a približne 320 neprístupných jaskýň. Jediná prístupná jaskyňa v CHKO je jaskyňa Driny (dlhá 680 m) v Smolenickom krase, zaujímavá svojou genézou a bohatou sintrovou výzdobou. Z kultúrno - historického aspektu je významná jaskyňa Deravá skala pri Plaveckom Mikuláši, ktorú osídľoval človek už v staršej dobe kamennej a jaskyňa Veľká pec pri Vrbovom.

Územie z veľkej časti (89 %) pokrývajú listnaté lesy s bukom, dubom, jaseňom štíhlým, javorom horským a lipou. Z nepôvodných drevín sa tu vyskytuje gaštan jedlý. Z nelesných spoločenstiev sú najviac zastúpené teplo a suchomilné travinno-bylinné porasty, skalné a sutinové spoločenstvá, mezofilné lúky, vzácne sa vyskytujú rašeliniská a slatiny. V Malých Karpatoch má v rámci Slovenska jediný prirodzený, ojedinelý výskyt na severnej hranici areálu európsky mediteránno-submediteránny druh podkovka ľúba (*Hippocrepis emerus*), ktorý tu rastie na dvoch lokalitách. K ďalším druhom, ktorý sa na Slovensku vyskytuje iba v Malých Karpatoch patria listnatec jazykovitý (*Ruscus hypoglossum*), vika sivá (*Vicia incana*), nadutec nafúknutý (*Myrrhoides nodosa*). Na Devínskej Kobyle sa z druhov, ktoré sú v rámci Slovenska známe len z tejto lokality, vyskytujú ihlica nízka (*Ononis pusilla*) a rešetliak skalný pravý (*Rhamnus saxatilis* subsp. *saxatilis*).

Malé Karpaty majú druhovo pestré živočíšstvo. Vyskytujú sa tu mnohé významné druhy z rôznych skupín hmyzu a bezstavovcov. Významný je výskyt raka riavového (*Austropotamobius torrentium*) v tokoch v južnej časti územia, ako aj vážky pásikavca veľkého (*Cordulogaster hero*). Z dravých vtákov je početný výskyt sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), ojedinele tu hniezdi aj orol kráľovský (*Aquila heliaca*). Z ďalších ochranársky dôležitých druhov vtákov v oblasti hniezdia napríklad bocian čierny (*Ciconia nigra*), včelár obyčajný (*Pernis apivorus*), výr skalný (*Bubo bubo*), ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*). V podzemných priestoroch sa nachádzajú dôležité zimoviská netopierov (RÚSES, 2019).

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

CHVÚ Malé Karpaty (evidenčné číslo SKCHVU014)

Rozloha: 50 633,6000 ha
Rok vyhlásenia: 2005
Spravujúca organizácia: ŠOP SR, Správa CHKO Malé Karpaty
Predmet ochrany: CHVÚ je vyhlásené na účely zachovania biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov, uvedených vo vyhlasovacom právnom predpise, a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania
Biogeografický región: alpský, panónsky
Ochranné pásmo: nemá
Druhy, ktoré sú predmetom ochrany: sokol rároh (*Falco cherrug*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), výr skalný (*Bubo bubo*), lelok lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), d'ateľ bieločrptý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), d'ateľ čierny (*Dendrocopos nigra*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), muchárik bieločrptý (*Ficedula albicollis*), muchárik červenohrdlý (*Ficedula parva*), strakoš červenochrptý (*Lanius collurio*), žlna sivá (*Picus canus*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), krutihlav hnedý (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*) a orol kráľovský (*Aquila heliaca*).

Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

Posudzované územie nezasahuje do žiadneho územia chráneného podľa medzinárodných dohovorov.

III.1.8 Územný systém ekologickej stability

Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny považuje za územný systém ekologickej stability (ÚSES) takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine. Prehľad zastúpenia prvkov RÚSES v okrese Trnava vychádza z RÚSES Trnava (2019).

Tab. 17 Biocentrá a biokoridory na území okresu Trnava

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
Biocentrum provinciálneho významu	Moravsko-dyjský luh
Biocentrum nadregionálneho významu	Bor
	Roštún
	Zámčisko
	Gbelský les
Biocentrum regionálneho významu	Sekule-piesky
	Ciglad
	Studená voda
	Jasenácke
	Šranek
	Rašeliniská Cerová

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Kategória prvku ÚSES	Názov prvku ÚSES
	Mláka
	Drviská
	Kaštielska hora
	Štvorvršie pri Hradišti
	Dlhý vrch
	Lipovec-Hlaviny
Biokoridor nadregionálneho významu	Niva rieky Morava
	Alpská migračná trasa Lošonec - Plavecký Mikuláš
	Vedúci masívom a okrajom Bielych Karpát a prechádzajúci Sudoměřickým potokom na nivu Moravy
Biokoridor regionálneho významu	Nivy rieky Myjavy
	Lakšársky potok
	Myjavská Rudava
	Trstienky
	Rudávka
	Vedúci údolím Uninského potoka Chvojnice
	Teplica
	Vedúci pohorím Malých Karpát – ekotón typu les-bezlesie

Navrhovaná činnosť podľa Regionálneho územného systému ekologickej stability (RÚSES) okresu Trnava nezasahuje do žiadneho z vyššie uvedených biocentier, biokoridorov, či genofondových lokalít. Navrhovaná činnosť a jej aktivity budú prihliadať na ochranu prírody.

III.1.9 Fauna a flóra

Flóra posudzovaného územia

Z hľadiska fytogeografického členenia (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) patrí celé územie Slovenska do eurosibírskej podoblasti fytogeografickej ríše Holarctis, tvorenej jedinou, holarktickou oblasťou. Na území krajiny sa stretávajú dve provincie eurosibírskej podoblasti, z ktorých dominuje provincia stredoeurópska.

Podľa fytogeografického členenia (Futák, 1966, 1980) patrí územie okresu Trnava do dvoch oblastí, do západokarpatskej flóry (*Carpaticum occidentale*) a do panónskej flóry (*Pannonicum*). 90 % územia patrí do obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (*Eupannonicum*), do okresu Podunajská nížina. Zvyšná časť územia (severozápad) patrí do obvodu predkarpatskej flóry (*Praecarpaticum*), do okresu Malé Karpaty. Fytogeografické členenie je uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tab. 18 Fytogeografické členenie okresu Trnava

Oblasť	Obvod	Okres
západokarpatská flóra (<i>Carpaticum occidentale</i>)	predkarpatská flóra (<i>Praecarpaticum</i>)	Malé Karpaty
panónska flóra (<i>Pannonicum</i>)	eupanónska xerothermná flóra (<i>Eupannonicum</i>)	Podunajská nížina

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Z hľadiska fytogeograficko-vegetačného členenia (Plesník, 2002) patrí celá časť posudzovaného územia do dubovej zóny. V rámci tejto zóny sa nachádzajú dve podzóny, horská (S – SZ územia) a nížinná (zvyšok územia, stred a J). Nížinná podzóna sa delí na dve oblasti, rovinnú s nemokrad'ovým okresom, ktorá sa nachádza na JV územia a na pahorkatinnú oblasť, ktorá tvorí najväčšiu časť celého posudzovaného územia.

Tab. 19 Fytogeograficko-vegetačné členenie v okrese Trnava

Zóna	Podzóna	Oblasť	Okres	Podokres	Obvod
dubová	horská	kryštalicko-druhohorná	Malé Karpaty	Brezovské Karpaty	-
				Pezinské Karpaty	-
	nížinná	rovinná	nemokrad'ový	lužný	-
		pahorkatinová	Trnavská pahorkatina	Podmalokarpatská pahorkatina	-
				Trnavská tabuľa	-
			Dolnovážska niva	Vážska niva	-
				Dudvážska mokrad'	-

Z hľadiska reálnej vegetácie je možné územie okresu Trnava rozdeliť na dve veľké časti – pohorie Malé Karpaty a nížinná časť okresu. Reálna vegetácia je v Malých Karpatoch pomerne zachovalá, prevažujú lesné spoločenstvá, väčšinou s prirodzeným druhovým zložením, je tu zachovaná zonácia lesných spoločenstiev. Najväčšie plochy zaberajú dubohrabiny a bučiny. V nížine je súčasná vegetácia značne odlišná od pôvodnej. Namiesto lesných porastov viacerých vegetačných jednotiek, z dôvodu antropogénnej činnosti, vysoko prevažujú agrocenózy s pestovanými monokultúrami plodín a segetálnymi (burinnými) spoločenstvami bylín. Porasty s prirodzenejším druhovým zložením sú v území okresu vzácne a zvyšky pôvodných lesných spoločenstiev (väčšinou pozmenené) sú plošne značne obmedzené (RÚSES, 2019).

Lesná vegetácia

1. Lužné lesy

Popri vodných tokoch a na ich nivách zostali z pôvodnej vegetácie zvyšky mäkkých lužných lesov – či už ako plošné porasty, alebo ako líniové. Tieto porasty sú viac, či menej ovplyvnené ľudskou činnosťou, viaceré majú zmenenú štruktúru najmä stromového poschodia, ale bylinné poschodie je väčšinou dobre zachované. V mäkkých luhoch sa v stromovom poschodí uplatňujú vrbá krehká (*Salix fragilis*), vrbá biela (*Salix alba*), ich kríženec *Salix x rubens*, jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), topoľ biely (*Populus alba*), topoľ čierny (*Populus nigra*), topoľ sivý (*Populus x canescens*), javor poľný (*Acer campestre*), brest väzový (*Ulmus laevis*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), dub sivý (*Quercus pedunculiflora*). V krovinovej vrstve sa vyskytuje zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*), chmeľ obyčajný (*Humulus lupulus*). Z významnejších druhov bylinného poschodia sú to kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), veternica iskerníkovitá (*Anemone ranunculoides*), zádušníť brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), čarovník parížsky (*Circaea lutetiana*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), čistec lesný (*Stachys sylvatica*), múrovník lekárske (*Parietaria officinalis*), zbehovec plazivý (*Ajuga*

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

reptans) a i. Tento typ porastov je v území zastúpený na nive Váhu a jeho prítokoch a mŕtvych ramien (napr. Krúpsky potok, Trnavka), väčšinou v najbližšom okolí vodného toku. Plošné porasty sa vyskytujú najmä v prítokových oblastiach vodných nádrží.

Na vrbovo-topoľové lužné lesy nížin a pahorkatín nadväzujú v povodí potokov v oblasti Bielych Karpát jaseňovo-jelšové lesy, a najzachovalejšie plošné porasty sa nachádzajú pri Klčovanoch a Trstíne (Raková).

Na nivách vodných tokov vo väčších vzdialenostiach od samotného toku, kde už väčšinou nie sú priamo ovplyvňované jeho vodným režimom, sa vyskytujú tvrdé lužné lesy. Zo stromov prevláda jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), častý je aj javor poľný (*Acer campestre*), duby z okruhu duba letného (*Quercus robur*), dub sivý (*Quercus pedunculiflora*), brest hrabolitý (*Ulmus minor*), brest väzový (*Ulmus laevis*), ďalej sa v týchto porastoch vyskytujú čremcha obyčajná (*Padus avium*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*) a dreviny mäkkých luhov. Z krov sú časté baza čierna (*Sambucus nigra*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), vyskytujú sa aj kalina siripútková (*Viburnum lantana*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus catharticus*). Bylinné poschodie je druhovo väčšinou chudobné, vyskytujú sa v ňom prhláva dvojdomá (*Urtica dioica*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), kokorík širokolistý (*Polygonatum latifolium*), čistec lesný (*Stachys sylvatica*), brečtan popínavý (*Hedera helix*), čarovník parížsky (*Circaea lutetiana*), múrovník lekársky (*Parietaria officinalis*) a iné. V území sa vyskytujú väčšie plošné porasty tejto jednotky na nivách Váhu a Dudváhu v blízkosti obcí Majcichov, Vlčkovce (CHA Vlčkovský háj), Šúrovce, Brestovany a Bučany, na nive Gidry pri obci Voderady.

2. Teplomilné dubiny

Ďalším typom porastov, ktorý sa v území v minulosti vyskytoval na pomerne veľkých plochách, sú teplomilné dubiny, najmä dubovo-cerové lesy. Rozšírené boli v polohách, ktoré sú veľmi výhodné pre poľnohospodárstvo, a preto boli takmer úplne odstránené. V súčasnosti existujú len zvyšky týchto porastov na južných úpätiach Malých Karpát, najmä v k.ú. Smolenice, Trstín, Dechtice (PR Katarína) a Dobrá voda. Prevažujú duby – dub cerový (*Quercus cerris*), dub zimný (*Quercus petraea*), dub sivý (*Quercus pedunculiflora*), dub letný (*Quercus robur*), časté sú aj hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), javor poľný (*Acer campestre*), javor mliečny (*Acer platanoides*). Krovinné poschodie tvoria druhy zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), drieň obyčajný (*Cornus mas*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*). Bylinné poschodie tvorí napr. mrvica lesná (*Brachypodium sylvaticum*), lipkavec marinkový (*Galium odoratum*), zádušník brečtanovitý (*Glechoma hederacea*), zádušník chlpatý (*G. hirsuta*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), zvonček repkovitý (*Campanula rapunculoides*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), fialka Rivinova (*Viola riviniana*), lipnica hájna (*Poa nemoralis*).

Vzácné sa vyskytujú aj xerotermofilné spoločenstvá dubín na vápencovom podloží. Pre tieto spoločenstvá je v stromovom poschodí typický dub plstnatý (*Quercus pubescens*), v krovinnom čerešňa mahalebková (*Cerasus mahaleb*), bršlen bradavičnatý (*Euonymus verrucosus*).

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

3. Dubohrabiny

V týchto lesných spoločenstvách sa v stromovom poschodí vyskytujú najmä hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*). Krovinné poschodie tvoria zob vtáči (*Ligustrum vulgare*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*). Pre bylinné poschodie sú typické ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), reznáčka hájna (*Dactylis polygama*), lipkavec Schultesov (*Galium schultesii*), marinka voňavá (*Asperula odorata*), hviezdica veľkokvetá (*Stellaria holostea*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), zbehovec plazivý (*Ajuga reptans*), zádušník brečtanolistý (*Glechoma hederacea*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), zvonček repkovitý (*Campanula rapunculoides*). Sú pomerne rozšírené v Malých Karpatoch, ale aj na nive Váhu (Vlčkovský háj, Valtov Šur).

4. Bučiny

Veľkoplošné porasty buka, prípadne buka a iných drevín pokrývajú od 3. vegetačného stupňa hrebeň Malých Karpát. Hlavnou drevinou je buk lesný (*Fagus sylvatica*), ktorý v niektorých prípadoch tvorí čisté porasty, inokedy sú zastúpené aj ďalšie druhy – dub zimný (*Quercus petraea*), javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), javor mliečny (*Acer platanoides*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), lipa malolistá (*Tilia cordata*). Krovinné poschodie niekedy nie je vyvinuté vôbec, niekedy môže byť pomerne pestré. Vyskytujú sa tu druhy ako bršlen európsky (*Euonymus europaea*), baza čierna (*Sambucus nigra*). V bylinnom poschodí sa v týchto porastoch vyskytujú marinka voňavá (*Asperula odorata*), ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), mednička jednokvetá (*Melica uniflora*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaloides*), srnovník purpurový (*Prenanthes purpurea*), ľalia zlatohlavá (*Lilium martagon*).

V území sa vyskytujú aj bučiny na vápencoch, ktoré sú rozšírené v oblasti Brezovských Karpát (k. ú. Dobrá voda, Trstín) a fragmentové aj v oblasti Bielych hôr (k.ú. Buková, Dolné Orešany, Smolenice). Pre tieto porasty je typický výskyt niektorých zástupcov čeľade vstavačovité, napr. bradáčik vajcovitolistý (*Listera ovata*), hniezdovka hlístová (*Neottia nidus-avis*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*).

5. Agátové porasty

Mnohé plošné i líniové porasty v území boli v minulosti premenené inváziou nepôvodného severoamerického druhu agáta bieleho (*Robinia pseudoacacia*). Tomuto druhu sa v území veľmi dobre darí, preniká aj do pôvodných porastov, porasty sú rozšírené v rámci celého okresu. Väčšinou v porastoch dominuje, alebo vytvára porasty až monokultúrneho charakteru. V agátových porastoch sa v krovinnom poschodí najčastejšie vyskytuje baza čierna (*Sambucus nigra*), v bylinnom poschodí sú to: prhl'ava dvojdomá (*Urtica dioica*), balota čierna (*Ballota nigra*), stoklas strechovitý (*Bromus tectorum*), šalát kompasový (*Lactuca serriola*), torica japonská (*Torilis japonica*), bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*), lastovičník väčší (*Chelidonium majus*), lipkavec obyčajný (*Galium aparine*), pýr plazivý (*Agropyron repens*), jačmeň myši (*Hordeum murinum*) a i.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

6. Topoľové monokultúry

Na vlhších stanovištiach boli na miestach pôvodných porastov vysádzané monokultúry šľachtených euroamerických topoľov (*Populus x canadensis*). V území sa vyskytujú topoľové monokultúry aj v líniových porastoch vo viacerých častiach územia, napr. okolo vodnej nádrže Buková. Sú to jednak stromoradia popri cestách, ochranná vegetácia poľnohospodárskych dvorov i iných objektov. Bylinné poschodie je väčšinou chudobnejšie ako v pôvodných porastoch, ale viaceré druhy v týchto porastoch prežívajú. Okrem euroamerických topoľov sa vyskytujú aj kultivary topoľa čierneho, najmä topoľ čierny vlašský (*Populus nigra* cv. *pyramidalis*).

7. Kultúry iných drevín

Do tejto jednotky patria iné umelo založené porasty, ako napr. porasty vysadených borovic (*Pinus sylvestris*), alebo aj kultúry ovocných drevín, či už v sadoch, alebo záhradách. Stromové poschodie je väčšinou zložené z väčšieho počtu druhov, často aj stanovištne nevhodných. Krovinné a bylinné poschodie býva rôznorodé – závisí od drevín použitých pri výsadbe, ich priestorovej štruktúry (najmä zápoja stromového poschodia) a stanovištných pomerov.

Nelesná drevinová vegetácia

1. Líniové porasty drevín

Niektoré typy líniových porastov drevín boli spomínané vyššie (agátové a topoľové porasty). Porasty sa môžu líšiť aj štruktúrou – či už ide o jednoradové stromoradia, alebo viacradové širšie pásy. V území sa vyskytuje celý rad líniových porastov na medziach, popri cestách, plotoch, železniciach a na terénnych zlomoch, ktoré majú rôznorodé druhové zloženie – od jedného druhu dreviny až po rôznorodé porasty s uplatnením širokého druhového spektra drevín, ako napr. javor mliečny (*Acer platanoides*), javor poľný (*A. campestre*), jaseň úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*) a pod. V území sú tiež často rozšírené aleje ovocných drevín, najmä orech kráľovský (*Juglans regia*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), čerešňa višňová (*C. vulgaris*), jablň domáca (*Malus domestica*).

2. Krovinné porasty (medze)

Typicky bývajú vyvinuté krovinné porasty triedy *Rhamno-Prunetea*, v ktorých sa uplatňujú druhy ako trnka slivková (*Prunus spinosa*), slivka guľatoplodá (*P. insititia*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), javor poľný (*Acer campestre*), ruža šípová (*Rosa canina*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), a niektoré ďalšie. Tieto porasty sú často rozšírené na okrajoch poľnohospodárskych pozemkov, na medziach, okolo poľných ciest. Okolo poľných ciest sa hojne vyskytovali aj porasty s bazou čiernou (*Sambucus nigra*). Na medziach boli často pozorované aj rozširujúce sa porasty inváznych druhov, napr. kustovnica cudzia (*Lycium barbarum*), pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), zlatobyľ obrovská (*Solidago gigantea*), hviezdňik ročný (*Stenactis annua*) a ďalšie.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

3. Remízky

Remízky sa vyskytujú ako maloplošné porasty nelesnej drevinovej vegetácie, najčastejšie medzi blokmi ornej pôdy. Predstavujú fragmenty pôvodných lesných porastov, v ktorých sa uplatňujú napr. duby – d. zimný (*Quercus petraea*), d. cerový (*Q. cerris*), javory – j. mliečny (*Acer platanoides*), j. poľný (*A. campestre*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), ale aj ostatné druhy krovín ako hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), trnka slivková (*Prunus spinosa*), slivka guľatoplodá (*P. insititia*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), javor poľný (*Acer campestre*), ruža šípová (*Rosa canina*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*). Často ich tvoria aj nepôvodné dreviny, ako agát biely (*Robinia pseudoacacia*) a pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*). V bylinnom podraze sa uplatňujú často ruderalne a nitrofilné druhy.

4. Sukcesné porasty drevín

Tieto porasty sa vyznačujú vysokým štádiom opúšťania, kde dochádza k nástupu drevín na miestach bývalých lúk a pasienkov, resp. nevyužívaných plôch so synantropnou vegetáciou. Z drevín sú v týchto porastoch najčastejšie slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), baza čierna (*Sambucus nigra*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), jasene (*Fraxinus* sp.) a iné. Spomedzi sukcesných porastov si pozornosť zaslúžia porasty popri železničných tratiach – v zárezoch, na násypoch a medziach. Predstavujú refúgiá, na ktorých prežívajú najmä teplomilné druhy ako sú mechúrník stromovitý (*Colutea arborescens*), kavyľ vlásokovitý (*Stipa capillata*), žltuška menšia (*Thalictrum minus*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), marinka farbiarska (*Asperula tinctoria*), šalvia hájna (*Salvia nemorosa*), nevädzovka porýnska (*Acosta rhenana*), kotúč poľný (*Eryngium campestre*), krasovlas obyčajný (*Carlina vulgaris*), ľubovník bodkovaný (*Hypericum perforatum*), ranostaj pestrý (*Securigera varia*), pyštek obyčajný (*Linaria vulgaris*) a i.

Vegetácia trávno-bylinných spoločenstiev

Mezofilné lúky (trieda *Molinio-Arrhenatheretea*, zväz *Arrhenatherion*)

Vyskytujú sa ako plošné porasty najmä na úpätí Malých Karpát (k.ú. Naháč, Smolenice, Dechtice, Dobrá voda), alebo ako líniové porasty najmä popri cestách a na hrádzach vodných tokov, napr. Váh, VN Buková. V území sú v týchto porastoch zastúpené aj viaceré teplomilné druhy. Z tráv prevažuje ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), zo širokolistých bylín patria k významnejším šalvia hájna (*Salvia nemorosa*), ranostaj pestrý (*Securigera varia*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), ľadenec rožkatý (*Lotus corniculatus*), nevädzovka porýnska (*Acosta rhenana*), lipkavec mäkký (*Galium mollugo*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), kozobrada východná (*Tragopogon orientalis*), smohla modrá (*Anchusa azurea*), hadinec obyčajný (*Echium vulgare*), silenka obyčajná (*Silene vulgaris*), mliečnik obyčajný (*Tithymalus esula*), nevädzovec panónsky (*Jacea pannonica*) a i.

Intenzívne obhospodarované lúky

Vzhľadom na vysoký podiel kvalitnej ornej pôdy, majú intenzívne obhospodarované TTP pomerne nízke zastúpenie. Vyskytovali sa najviac na úpätí Malých Karpát (k.ú. Dobrá Voda,

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Buková, Naháč a Smolenice). Vyznačovali sa pomerne nízkym zastúpením druhov, dominovali najmä vysiate druhý tráv, ako ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), kostrava lúčna (*Festuca pratensis*) a pod.

Vlhké lúky

(zväz *Molinion*, *Calthion*, *Magnocaricion elatae*)

Vlhké lúky sú v rámci okresu Trnava vzácnosťou. Časť lúk, ktoré sa zachovali, zanikla pri výstavbe VN Horné Orešany. V jej okolí sa nachádzajú ich zvyšky, ďalšie porasty vlhkých lúk sú chránené v rámci PR Buková. V mozaike s inými spoločenstvami sa nachádzajú maloplošné fragmenty vysokobylinných spoločenstiev na vlhkých lúkach, podmáčané lúky horských a podhorských oblastí až po sukcesne zmenené slatiny na viacerých lokalitách v severovýchodnej časti okresu (k.ú. Lošonec, Smolenice, Buková a Dobrá voda). Bylinná vegetácia je tvorená druhmi bezkolenec belasý (*Molinia caerulea*), krvavec lekársky (*Sanguisorba officinalis*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), konopáč obyčajný (*Eupatorium cannabinum*), rebríček obyčajný (*Achillea millefolium*), nevädzovec lúčny (*Jacea pratensis*), praslička močiarna (*Equisetum palustre*), ostrica Otrubova (*Carex otrubae*), sitina sivá (*Juncus inflexus*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*), ostrica štíhla (*Carex acuta*), angelika lesná (*Angelica sylvestris*), metlica trsnatá (*Deschampsia cespitosa*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), oman britský (*Inula britannica*), oman vrboľistý (*Inula salicina*), jesienka obyčajná (*Colchicum autumnale*), pichliač sivý (*Cirsium canum*), kosienka farbiarska (*Serratula tinctoria*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*). Uvádzané sú aj ostrica vzdialená (*Carex distans*), ostrica Davallova (*Carex davalliana*), ostrica prosová (*Carex panicea*), mäta vodná (*Mentha aquatica*), vrba rozmarínolistá (*Salix rosmarinifolia*), páperník úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), lipkavec podlhovastý (*Galium elongatum*), žltohlav najvyšší (*Trollius altissimus*), vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), hadomor nízky (*Scorzonera humilis*), hrachor panónsky (*Lathyrus pannonicus*).

Sukcesné zarastajúce TTP

V posledných rokoch sú pomerne rozšírené opustené trávobylinné porasty zarastajúce drevinami, niektoré typy týchto porastov pretrvávajú aj relatívne dlho bez spojitšieho zápoja drevín. Z drevín sú v týchto porastoch najčastejšie slivka trnková (*Prunus spinosa*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), ruža šípová (*Rosa canina* agg.), zistené boli aj dub cerový (*Quercus cerris*), javor poľný (*Acer campestre*) a kalina siripútková (*Viburnum lantana*). Bylinné poschodie býva druhovo bohaté, v území je v ňom zastúpených pomerne dosť teplomilných druhov. K bežným druhom patria napr. lipkavec syridlový (*Galium verum*), mliečnik chvojkový (*Tithymalus cyparissias*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), klinček kartuziánsky (*Dianthus carthusianorum*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), chrastavec roľný (*Knautia arvensis*), z ďalších druhov boli zistené napr. hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), ranostaj pestrý (*Securigera varia*), šalvia praslenatá (*Salvia verticillata*), krasovlas obyčajný (*Carlina vulgaris*), fúzatka prstnatá (*Botriochloa ischaemum*), repík lekársky (*Agrimonia eupatoria*), kozinec vičencovitý (*Astragalus onobrychis*), nadutica bobuľnatá (*Cucubalus*

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

baccifer), silenka pavidlicovitá (*Silene dichotoma*). Takéto porasty sme zaznamenali napr. v k.ú. Dechtice.

Vegetácia stepných spoločenstiev

Xerothermné porasty

Najviac sú rozšírené v okrajových častiach Malých Karpát predovšetkým na vápencovom podloží (napr. vrcholová kóta Hrubý Kamenec, NPR Hlboča), v ostatnom území sú menej časté. Ide o druhovo bohaté spoločenstvá, v ktorých sa často vyskytujú aj ohrozené, alebo vzácne druhy. V bylinnom poschodí týchto porastov boli zistené napr. žltuška menšia (*Thalictrum minus*), zlatovlások obyčajný (*Crinitaria linosyris*), pakost krvavý (*Geranium sanguineum*), chondrila prútnatá (*Chondrilla juncea*), čistec rovný (*Stachys recta*), marinka obyčajná (*Asperula cynanchica*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), hrdobarka horská (*T. montanum*), ostrica nízka (*Carex humilis*), šedivka sivá (*Berteroa incana*), skalničník guľkovitý (*Jovibarba globifera*), zádušník chlpatý (*Glechoma hirsuta*), nátržník priamy (*Potentilla recta*), fúzatka prstnatá (*Botriochloa ischaemum*), kručinka farbiarska (*Genista tinctoria*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), lipkavec syridlový (*Galium verum*), sezel sivý (*Seseli osseum*), pamajorán obyčajný (*Origanum vulgare*), smldník olšovníkovitý (*Peucedanum oreoselinum*), cesnak žltý (*Allium flavum*), tarica kopcová (*Alyssum montanum*), arábka ovisnutá (*Arabis turrita*), horčičník voňavý (*Erysimum odoratum*), kostrava valeská (*Festuca valesiaca*), oman mečolistý (*Inula ensifolia*) a i. Z územia sa z tohto typu porastov uvádza aj výskyt hlaváčika jarného (*Adonis vernalis*), kavyľa Ivanovho (*Stipa joannis*), lazera trojlaločného (*Laser trilobum*).

Vegetácia skalných spoločenstiev

Skalné a sutinové porasty

Tvorí najmä teplomilné skalné a sutinové spoločenstvá, spoločenstvá plytkých pôd na vápenatých horninách v rámci NPR Záruby, CHA Všivavec, PR Slopy, PR Čierna skala, PP Čertov žľab. Dreviny sú väčšinou slabo zastúpené, rastú tu napr. borovica lesná (*Pinus sylvestris*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), hloh jednozemenný (*Crataegus monogyna agg.*), borievka obyčajná (*Juniperus communis*). V bylinnom poschodí boli zistené okrem ďalších druhov aj tarica kališnatá (*Alyssum alyssoides*), sezel sivý (*Seseli osseum*), hlaváč žltkastý (*Scabiosa ochroleuca*), rozchodník šesťradový (*Sedum sexangulare*), rozchodník biely (*Sedum album*), chondrila prútnatá (*Chondrilla juncea*), kotúč poľný (*Eryngium campestre*), šedivka sivá (*Berteroa incana*), ranostaj pestrý (*Securigera varia*), hrdobarka obyčajná (*Teucrium chamaedrys*), cesnak žltý (*Allium flavum*), mednička transylvánska (*Melica transsilvanica*), pyštek kručinkolistý (*Linaria genistifolia*), fúzatka prstnatá (*Botriochloa ischaemum*), skalničník guľkovitý (*Jovibarba globifera*), nevädzovka porýnska (*Acosta rhenana*), silenka donská Sillingerova (*Silene donetzica subsp. sillingeri*), čistec rovný (*Stachys recta*), kostrava tvrdá (*Festuca pallens*), arábka strmobyl'ová (*Arabis glabra*), hrdobarka horská (*Teucrium montanum*), bôľhoj lekársky (*Anthylis vulneraria*).

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Vegetácia tečúcich a stojatých vôd

Vodné spoločenstvá

Spoločenstvá stojatých a tečúcich vôd tried *Lemnetea*, *Potametea* a spoločenstvá triedy *Charetea fragilis* sa v území vyskytujú najmä na rybníkoch v Kamennom mlyne, vodných nádržiach – Trnavské rybníky, VN Boleráz, poľnohospodárska nádrž Buková, VN Horné Orešany, VN Doľany, VN Dubové, rybníky v Dechticiach a v menšej miere, resp. fragmentárne sú zastúpené v tečúcich vodách. Hydrofytná vegetácia je tvorená druhmi ježohlav vzpriamený (*Sparganium erectum* agg.), nezábudka málokvetá (*Myosotis laxiflora*), žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*), žaburinka menšia (*Lemna minor*), horčiak obojživelný (*Persicaria amphibia*), horčiak menší (*Persicaria minor*), mäta dlholistá (*Mentha longifolia*), štiavec kučeravý (*Rumex crispus*), veronika potočná (*Veronica beccabunga*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*). Pri Dehticiach bol zistený hojný výskyt červenačky hustolistej (*Groenlandia densa*).

Trst'ové porasty a porasty obnaženého dna vodných nádrží

Tento typ porastov je v území zastúpený najmä v litorálnej a supralitorálnej zóne rybníkov a vodných nádrží, Horná Krúpa, Buková a pod. Porasty patria do triedy *Phragmito-Magnocaricetea* a ide významné porasty tohto okresu. Druhovú zloženú nebýva veľmi pestrá, ale vyznačuje sa vysokým stupňom pôvodnosti a zastúpené bývajú aj niektoré vzácnejšie druhy rastlín. V porastoch dominujú trst' obyčajná (*Phragmites australis*), pálka širokolistá (*Typha latifolia*), pálka úzlkolistá (*Typha angustifolia*), chrastnica trst'ovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), často sú zastúpené aj okrasa okolíkatá (*Butomus umbellatus*), kostihoj lekárske (*Symphytum officinale*), vrbica vrbovitá (*Lythrum salicaria*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), kosatec žltý (*Iris pseudacorus*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), čerkáč peniažtekový (*Lysimachia nummularia*), iskerník prudký (*Ranunculus repens*), karbinec európsky (*Lycopus europaeus*), mäkuľka vodná (*Myosoton aquaticum*), dvojzub trojdielny (*Bidens tripartita*), dvojzub listnatý (*Bidens frondosa*), štiav prímorský (*Rumex maritima*), nátržník poliehavý (*Potentilla supina*), psiarka plavá (*Alopecurus aequalis*), žabník skorocelový (*Alisma plantago-aquatica*), ostrica štíhla (*Carex acuta*), o. ostrá (*C. acutiformis*), o. vysoká (*C. elata*), iskerník jedovatý (*Ranunculus sceleratus*).

Prameniská

Spomedzi ostatných pramenísk si zaslúži pozornosť vyvierajúca pod Bachárkou, ktorá ako ojedinelý krasový jav na vápencovo-dolomitovom masíve Vrátno v Dobrovodskom krase leží na severnom okraji Dobrovodskej kotliny a je chránená ako prírodná pamiatka.

Vegetácia polí a trvalých kultúr

Segetálna vegetácia

Segetálna vegetácia je v okrese Trnava značne plošne rozšírená v extraviláne s intenzívne poľnohospodársky využívanou veľko-blokovou ornou pôdou, menej maloplošné mozaiky ornej pôdy. V agroceózach sa vyskytujú porasty burín, patriace do triedy *Secalietea*. Častejšie sa v území vyskytujú ostrôžka poľná (*Consolida regalis*), mliečnik drobný (*Tithymalus exiguus*), m. kosákovitý (*T. falcatus*), bažanka ročná (*Mercurialis annua*), hrachor hľuznatý (*Lathyrus tuberosus*), čistec ročný (*Stachys annua*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*) a i.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Sady

Zastúpenie ovocných sádov je pomerne nízke, najviac boli zastúpené v obciach Dolné Orešany, Smolenice, Trstín a Horná Krupá. Bylinný podrast má charakter mezofilných lúk.

Vinice

Vinice sú využívané väčšinou intenzívne ako veľko-blokové drôtenkové vinice, alebo ako maloplošné mozaiky viníc najmä na úpätí Malých Karpát, Dlhá, Borová, Dolné Orešany, Horné Orešany, a tiež v obciach Suchá nad Parnou, Zvončín, Dechtice a Majcichov. Medziriadky sú zatrávnené, alebo okopávané zarastajúce segetálnou vegetáciou. Z hľadiska biodiverzity sú zaujímavé najmä medze a agrárne formy reliéfu, ako nespevnené kamenné múriky, kamenné valy (kamenice, rúny) alebo terasy.

Vegetácia úhorov a ruderalna vegetácia

Ruderalna vegetácia

Ruderalna vegetácia sa vyskytuje na človekom výrazne ovplyvnených, alebo vytvorených stanovištiach. Najväčšie zastúpenie bolo zaznamenané v intraviláne, ale aj v extraviláne, najmä pri poľných cestách, poľnohospodárskych objektoch a skládkach odpadov. Mnohé druhy prenikajú aj do relatívne prirodzených porastov. K druhom najčastejšie sa vyskytujúcich na ruderalných stanovištiach patria: pľháva dvojdomá (*Urtica dioica*), balota čierna (*Ballota nigra*), pýr plazivý (*Agropyron repens*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), šalát kompasový (*Lactuca serriola*), pupenec roľný (*Convolvulus arvensis*), bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*), kosáček obyčajný (*Falcaria vulgaris*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), iva voškovníkolistá (*Iva xanthiifolia*), láskavec ohnutý (*Amaranthus retroflexus*), viaceré druhy mrlíkov (*Chenopodium spec. div.*) a lobôd (*Atriplex spec. div.*), lopúch väčší (*Arctium lappa*), proso siate (*Panicum miliaceum*), konopa rumisková (*Cannabis ruderalis*), neofytné druhy z okruhu astry hladkej (*Aster novi-belgii agg.*), turanec kanadský (*Conyza canadensis*) a iné.

Vegetácia ľudských sídiel

Parky a cintoríny

Vegetáciu ľudských sídiel predstavujú predovšetkým parky a cintoríny, kde sú porasty ovplyvnené priamo ľudskou činnosťou, a to napr. druhové zloženie stromového poschodia je určované zámerni a estetickým cítením ich tvorca a neskôr správcu. Medzi najväčšie krajinársky zaujímavé parky v území patria Park pri kaštieli vo Voderadoch, Park pri kaštieli v Dolnej Krupej, Park pri Smolenickom zámku, historický park v objekte hydínárskeho podniku v Cíferi. V stromovom poschodí sa popri pôvodných druhoch vyskytujú aj nepôvodné. Druhové zloženie je väčšinou dosť pestré. V stromovom poschodí sú zastúpené javor horský (*Acer pseudoplatanus*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa veľkolistá (*Tilia platyphyllos*), smrekovec opadavý (*Larix decidua*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), topol čierny (*Populus nigra*). Z nepôvodných druhov ide o sekvojovec obrovský (*Sequoiadendron giganteum*) (Dolná Krupá), pagaštan konský (*Aesculus hippocastanum*), borovica hladká (*Pinus strobus*), javor jaseňolistý (*Acer negundo*), ľaliovník tulipánokvetý (*Liriodendron tulipifera*), platan javorolistý (*Platanus hispanica*), vrba biela (*Salix alba cv. tristis*), buk lesný (*Fagus sylvatica cv. atropurpurea*). Z krovinových druhov je to napr.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

beztvarec krovitý (*Amorpha fruticosa*), imelovník biely (*Symphoricarpos albus*), tis obyčajný (*Taxus baccata*), bršlen bradavičnatý (*Euonymus europaea*), krušpán vždyzelený (*Buxus sempervirens*), svíb biely (*Swida alba*), s. krvavý (*S. sanguinea*), pajazmín vencový (*Philadelphus coronarius*). Cintoríny majú stromové poschodie ešte pestrejšie ako parky, častejšie sa používajú ihličnaté dreviny (RÚSES, 2019).

Fauna posudzovaného územia

Zoogeografické členenie: terestrický biocyklus

Z hľadiska zoogeografického členenia terestrického biocyklu patrí územie Slovenska do oblasti palearktiskej, podoblasti Eurosibírskej, provincie stepí, listnatých lesov a stredoeurópskych pohorí. Územie okresu Trnava patrí do dvoch provincií. Väčšia časť územia patrí do provincie stepí, panónskeho úseku. Na SZ sa nachádza územie, ktoré patrí do provincie listnatých lesov, podkarpatského úseku (RÚSES, 2019).

Zoogeografické členenie: limnický biocyklus

Limnický biocyklus Slovenska patrí do euromediteránnej zoogeografickej podoblasti. Prevažná väčšina územia patrí do severopontického úseku pontokaspickej provincie. Jej vody odvádza Dunaj do Čierneho mora. V rámci tohto úseku možno rozlíšiť tri okresy: hornovážsky, podunajský a potiský. Iba malá časť územia Slovenska zasahuje do západného úseku atlantobaltickej provincie a jej vody, odvádzané Popradom a Dunajcom, patria do umoria Baltického mora. Územie okresu Trnava spadá do pontokaspickej provincie, podunajského okresu, stredoslovenskej časti (90 % územia) a záposlovenskej časti (pás na východe okresu, 10 %) (RÚSES, 2019).

Charakteristika spoločenstiev podľa hlavných typov ich prostredia:

Lesné porasty (dubové, bukovo-dubové, bukové, jedľovo-bukové lesy)

Okres Trnava svojou severnou časťou zasahuje do lesných porastov Malých Karpát (PR Katarína – Dechtice, Smolenice, Naháč, Buková, Dobrá voda, PR Bolehlav, PR Klokoč, dolina Hlboče, PR Slopy). V lesoch s prírode blízkym druhovým zložením a štruktúrou sa vytvárajú podmienky na existenciu mnohých druhov stavovcov i stavovcov. V západnej časti územia sa nachádzajú posledné zvyšky náročných horských malakocenóz s druhmi *Discus rudersatus* a *Macrogastra latestriata*. Jedine tu, v rámci Slovenska, sa nachádzajú lokality vzácného druhu *Truncatellina costulata*. V chladnejších dolinách sa vyskytuje aj karpatský druh *Vestia turgida*. Z obojživelníkov sa tu vyskytuje: kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), z plazov sa tu vyskytuje slepúch lámavý (*Angius fragilis*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*). Typické sú známe druhy vtákov ako orol kráľovský (*Aquila heliaca*) (EN – ohrozený druh), výr veľký (*Bubo bubo*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), d'ateľ bielochrbtý (*Dendrocopos leucotos*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), d'ateľ hnedkavý (*Dendrocopos syriacus*), d'ateľ malý (*Dryocopus martius*), sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*), muchárik bielokrky (*Ficedula albicollis*), muchárik malý (*Ficedula parva*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), muchár sivý (*Muscicapa*

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

striata), včelár lesný (*Pernis apivorus*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*) VU, žlna sivá (*Picus canus*), prhl'aviar čiernohlavý (*Saxicola torquatus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*). Z cicavcov sa tu nachádzajú: srnec lesný (*Capreolus capreolus*), diviak lesný (*Sus scrofa*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), ryšavka žltohrdlá (*Apodemus flavicollis*), ryšavka obyčajná (*Apodemus sylvaticus*), hrdziak lesný (*Clethrionomys glareolus*), hraboše a piskory, jazvec lesný (*Meles meles*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), tchor tmavý (*Mustela putorius*), jež bledý (*Erinaceus roumanicus*). V dutinách stromov nachádzajú útočisko druhy ako netopier Brandtov (*Myotis brandtii*), raniak stromový (*Nyctalus leisleri*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), večernica hvízdavá (*Pipistrellus pipistrellus*), netopier pestrý (*Vespertilio murinus*).

Zvyšky nížinných lužných lesov tvoria osobitnú skupinu lesných porastov. Nachádza sa tu množstvo živočíšnych druhov naviazaných na podmáčané biotopy, či už bezstavovcov ako vážky, podenky, vodomerky. Zo stavovcov sú tu druhy obojživelníkov ako mlok bodkovaný (*Lissotriton vulgaris*) a kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ktorý obývajú aj periodické mláky, rosníčka stromová (*Hyla arborea*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), z plazov užovka obojková (*Natrix natrix*), u. fľkaná (*N. tessellata*) a vtákov ako kukučka jarabá (*Cuculus canorus*), sova lesná, vrana túlavá, slávik červienka, pinka lesná, stehlík konopiar, sýkorky a d'atle a cicavcov ako hraboše, piskory, ryšavky, srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jelen lesný (*Cervus elephas*), diviak lesný (*Sus scrofa*).

Vodné plochy (tečúce a stojaté vody)

Vodné biotopy v rámci krajiny okresu sú tvorené vodnými nádržami (VN Buková, Trnavské rybníky) a zvyškami úzkych líniových porastov popri vodných tokoch, na nive Váhu a jeho prítokoch, CHA Vlčkovský háj, Križovanský háj, Šúrovce, Brestovany, Bučany, Zavar na nive Gidry pri obci Voderady. Plošné jelšové porasty sa nachádzajú pri Klčovanoch a Trstíne (Raková), časť toku Parná, Dubovský potok, potok Blava. Podľa charakteru brehových porastov sa tu nachádza množstvo živočíšnych druhov naviazaných na vodné biotopy, či už bezstavovcov ako vážky, podenky, vodomerky, potápniky, vodomily, ihlice, korčuliarky, tak aj stavovcov ako zástupcovia rýb: kapor obyčajný (*Cyprinus carpio*), pstruh potočný (*Salmo trutta*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), belička európska (*Alburnus alburnus*), hrúz škvrtitý (*Gobio gobio*), plotica červenooká (*Rutilus rutilus*), šťuka severná (*Esox lucius*), zubáč veľkoústý (*Sander lucioperca*), ostriež zelenkastý (*Perca fluviatilis*), pleskáč vysoký (*Abramis brama*), plesť (*Blicca bjoerkna*), hrebenačka fľkaná (*Gymnocephalus cernuus*), lieň sliznatý (*Tinca tinca*), karas strieborný (*Carassius auratus*), červenica ostrobruchá (*Scardinius erythrophthalmus*), sumec veľký (*Silurus glanis*). obojživelníkov mlok bodkovaný (*Triturus vulgaris*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*) a rosníčka stromová (*Hyla arborea*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), s. rapotavý (*R. ridibunda*), s. krátkonohý (*R. lessonae*), s. zelený (*R. kl. esculenta*), z plazov užovka obojková (*Natrix natrix*), u. fľkaná (*N. tessellata*) a vtákov ako strnádka trstinová (*Emberiza schoeniclus*), trsteniarik škriekavý (*Acrocephalus arundinaceus*), fúzatka trstinová (*Panurus biarmicus*), bučiak nočný (*Botaurus stellaris*), chriaštel' vodný (*Rallus aquaticus*), volavka popolavá (*Ardea cinerea*), volavka biela (*Egretta alba*), trasochvost biely (*Motacilla*

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

alba), kalužiak riečny (*Actitis hypoleucos*), lyska čierna (*Fulica atra*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), bocian biely (*Ciconia ciconia*), labuť veľká (*Cygnus olor*), kačica divá (*Anas platyrhynchos*), kormorán čierny (*Phalacrocorax carbo*), potápka čiernokrká (*Podiceps nigricollis*), čajka smeživá (*Iarus ridibundus*), rybár riečny (*Sterna hirundo*), volavka sivá (*Ardea cinerea*). Nachádzame tu aj zástupcov cicavcov ako hryzec vodný (*Arvicola terrestris*), bobor vodný (*Castor fiber*).

Spoločenstvá týchto porastov sú výrazne ovplyvňované ľudskou činnosťou. Medzi hlavné ohrozenia patrí intenzívna poľnohospodárska činnosť spojená so znečisťovaním vody, odvodňovaním, ale aj rušivý vplyv rekreácie a rybolovu.

Lúky a pasienky (trávnaté a stepné spoločenstvá)

Trávne spoločenstvá sa vyskytujú ako plošné porasty najmä na úpätí Malých Karpát (k.ú. Naháč, Smolenice, Dechtice, Dobrá voda), alebo ako líniové porasty najmä popri cestách a na hrádzach vodných tokov, napr. Váh, VN Buková. Spoločenstvá sú bohaté hlavne na rôzne druhy bezstavovcov (koníkov, kobyliiek, chrobákov, pavúkov, svrčky, bzdochy, motýľov, včiel, čmeľov). Slúžia aj ako potravinová základňa pre množstvo druhov ako zajac poľný (*Lepus europaeus*), bažant jarabý (*Syrnaticus reevesii*), syseľ pasienkový (*Spermophilus citellus*), tchor svetlý (*Mustela eversmanni*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*), jeleň lesný (*Cervus elephas*), diviak lesný (*Sus scrofa*). Stepné biotopy sú v okrajových častiach Malých Karpát predovšetkým na vápencovom podloží (napr. vrcholová kóta Hrubý Kamenec, NPR Hlboča). Z plazov sa tu nachádzajú druhy ako užovka hladká (*Coronella austriaca*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*).

Skaly

Teplomilné skalné, sutinové spoločenstvá a spoločenstvá plytkých pôd na vápenatých horninách sa nachádzajú v rámci NPR Záruby, CHA Všívavec, PR Slopy, PR Čierna skala, PP Čertov žľab. Z motýľov sa tu nachádzajú druhy ako modráčik čiernoškvrnný (*Maculinea arion*), jasoň červenooký (*Parnassius apollo*) VU, jasoň chochlačkový (*Parnassius mnemosyne*), pestroň vlkocový (*Zerynthia polyxena*). Výhrevné stanovišťa obľubujú aj zástupcovia druhov ako jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a j. zelená (*Lacerta viridis*).

Polia

Pestované plodiny sú chemicky ošetrované, čo výrazne obmedzuje výskyt hlavne bezstavovcov v týchto biotopoch. Osiate plodiny slúžia ako potrava, prípadne úkryt pre niektoré druhy vtákov a cicavcov ako bažant jarabý (*Syrnaticus reevesii*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), tchor svetlý (*Mustela eversmanni*), liška hrdzavá (*Vulpes vulpes*).

Ľudské sídla

Verejná zeleň, prípadne parkové úpravy prídomových záhrad vytvárajú zelené enklávy v rámci zástavby sídiel. Aj tieto výrazne ľudskou činnosťou ovplyvňované biotopy osídľujú niektoré druhy živočíchov ako ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*), hrdlička záhradná (*Streptopelia decaocta*), drozd čierny (*Turdus merula*) jež bledý (*Erinaceus roumanicus*), krt podzemný

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

(*Talpa europaea*), veverica obyčajná (*Sciurus vulgaris*), myš domová (*Mus musculus*), myš drobná (*Micromys minutus*), potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*) (RÚSES, 2019).

III.2 Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

III.2.1 Krajinná štruktúra a scenéria

Súčasná krajinná štruktúra odráža aktuálny stav využitia zeme v okrese Trnava. Vyjadruje vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprírodného (človekom pozmenené prvky krajiny) i umelého (človekom vytvorené prvky krajiny) charakteru. Krajinná štruktúra je tvorená prvkami, ktoré pokrývajú zemský povrch, vzájomne sa neprekrývajú a na druhej strane v rámci mapy tejto štruktúry by nemali byť biele plochy, nakoľko každý prvok zemského povrchu je pokrytý nejakým prvkom. Na základe zastúpenia a plošnej rozlohy jednotlivých prvkov súčasnej krajiny štruktúry možno hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinnou ekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinnou ekologickou hodnotou. V dôsledku rozvoja hospodárskych aktivít sa prirodzené ekosystémy okresu postupne strácali a menili poľnohospodárske, až umelé ekosystémy.

Podľa údajov uvedených v RÚSES pre okres Trnava (2019) predstavuje okres poľnohospodársku krajinu so silným zastúpením ornej pôdy, ktorá zaberá až 65,13 % rozlohy územia. Lesy, najmä v oblasti Malých Karpát zaberajú 17,78 % rozlohy. Zastavaná plocha tvorí 7,84%. Ostatné prvky dosahujú podstatne menšie rozlohy, trvalé trávne porasty 2,15 %, záhrady 1,83 %, vinice 0,81 %, ovocné sady len 0,20 %, chmeľnice absentujú. Vodné plochy v okrese predstavujú 1,38 % rozlohy územia. Zvyšných 2,90 % územia tvoria ostatné plochy.

Tab. 20 Zastúpenie druhov pozemkov v okrese Trnava (2019)

Druh pozemku	Výmera (ha)	Výmera (%)
Orná pôda	48 278	65,13
Vinice	601	0,81
Ovocné sady	149	0,20
Záhrady	1 354	1,83
Trvalé trávne porasty	1 591	2,15
Lesy	13 177	17,78
Vodné plochy	1 023	1,38
Zastavané plochy	5 810	7,84
Ostatné	2 147	2,90
Celkom	74 130	100

III.2.2 Stabilita krajiny

Okres Trnava tvorí spleť lesnej a poľnohospodársky využívané krajiny, ktorá nadväzuje na urbánnu krajinu typu obecných sídiel, ale aj významnú sieť dopravnej a technickej infraštruktúry. V okrese sú zachované aj krajinné štruktúry, ktoré vznikli práve tradičnými formami hospodárenia. Tradičné formy hospodárenia, vyznačujúce sa zväčša šetrným

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

spôsobom obhospodarovania krajiny voči prírodným zdrojom sa už v súčasnosti vyskytujú len ojedinele. Jedná sa o typ vinohradníckej krajiny. Územie okresu patrí do Malokarpatskej vinohradníckej oblasti s koncentráciou viníc v podhorí Malých Karpát, okolo mesta Trnava, či obcí Horné Orešany a Suchá nad Parnou. Z hľadiska krajinno-ekologického sú cenné najmä malebne pôsobiace kolíkové vinice, často v kombinácii s vinnými pivničkami. Tieto lokality sú významné nielen z hľadiska kultúrno-historického, ale majú aj značný biologický, ekologický a krajinno-ekologický význam, nakoľko predstavujú vzácne lokality biotopov viacerých, často aj vzácných a ohrozených druhov a posilňujú tiež priestorovú stabilitu krajiny.

Podstatnú, najväčšiu časť obce Lošonec možno definovať ako krajinu s veľmi vysokou ekologickou stabilitou, prípadne vysokou stabilitou (časti mimo zastavaného územia obce). Centrum obce je reprezentované ako krajina s nízkou ekologickou stabilitou a oblasť lomu vyhradeného ložiska, ktorého sa týka aj navrhovaná činnosť prezentuje krajinu s veľmi nízkou ekologickou stabilitou (RÚSES, 2019).

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrohistorické hodnoty územia

III.3.1 Demografia

Okres Trnava sa nachádza v centrálnej časti Trnavského kraja. Na SV susedí s okresom Piešťany, na SZ s okresom Senica, východnú hranicu má s okresom Hlohovec a južne sa nachádza okres Galanta. Celková rozloha okresu je cca 740 km², z čoho mestá zaberajú približne 10 % (mesto Trnava) a obce/ vidiek zvyšných 90 % (44 obcí).

V okrese žije približne 133 000 obyvateľov, hustota zaľudnenia je 180 obyv./km². Rozdelenie obyvateľstva na základe pohlavia predstavuje 51 % žien a 49 % mužov. Najväčší podiel obyvateľstva predstavuje veková skupina 15-64 r. (67 %). Najväčšie percento obyvateľov okresu sa hlási k slovenskej národnosti (91 %).

Obec Lošonec má 588 obyvateľov (rok 2021), hustota obyvateľstva je 24, obyv./km². Najväčší podiel obyvateľstva predstavuje veková skupina 15–64 r. (380 osôb), nasleduje skupina 65+ (114 osôb) a potom 0-14 r. (94 osôb). Vysokoškolské vzdelanie má takmer 14 % obyvateľov, stredoškolské 58,3 % a základné 14,8 %. K rímsko-katolíckemu vierovyznaniu sa hlási viac ako 76 % obyvateľov (Štatistický úrad, 2021).

III.3.2 Sídla

Územie okresu je tvorené 44 sídlami vidieckeho charakteru a 1 mestským sídlom Trnava, ktoré je zároveň okresným i krajským mestom.

Sídelná zástavba má prevažne charakter potočnej radovej, prípadne uličnej radovej zástavby koncentrovanej popri dopravných koridoroch. V poslednom období narastá trend výstavby nových rodinných domov, ktoré často nezapadajú do charakteru pôvodného osídlenia, čo sa prejavuje na zmene obrazu mnohých vidieckych sídiel. Nové vilové štvrte sú mnohokrát samostatnými sídelnými celkami. Sídelnú zástavbu tvoria tiež areály služieb – objekty maloobchodnej siete, stravovacie zariadenia, školské objekty, zdravotné zariadenia, športové objekty (detské ihriská), kultúrno-výchovne zariadenia (kultúrne domy, knižnice), sakrálné

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

objekty (kostoly, kaplnky, sochy), administratívne budovy, budovy sociálnych služieb a ostatné služby (kaderníctva, krajčírstva, opravovne).

Mimo zastavaného územia sa nachádzajú **rekreačné a športové areály**, napr. rekreačný areál Záruby, či golfové ihrisko v Trnave. Osobitným prvkom sú **záhradkárske osady**, ktoré slúžia na pestovanie ovocia a zeleniny a nachádzajú sa prevažne v katastri mesta Trnava, ale aj v malokarpatskej oblasti (záhradkárska osada Majdán, záhradkárska oblasť Trstín-Rozsuchov). Na rekreáciu slúžia tiež **chatové osady**, opäť najmä v oblasti Malých Karpát (Lošonec, Smolenice).

III.3.3 Infraštruktúra

Pol'nohospodárstvo a lesné hospodárstvo

V súčasnosti sú poľnohospodárske objekty a družstvá, v technicky nevyhovujúcom stave, často opustené a chátrajúce, prípadne sú v nich lokalizované iné výrobné, alebo skladovacie priestory a ide skôr o polyfunkčné areály. Existujúce poľnohospodárske družstvá, ktoré prevádzkujú poľnohospodársku činnosť sú napr. Roľnícke družstvo Dobrá Voda, Poľnohospodárske družstvo Zeleneč, Roľnícke družstvo podielnikov Dolné Dubové, Poľnohospodárske výrobo-obchodné družstvo Bíňovce a i. Taktiež sa v okrese nachádzajú spoločnosti Farma Majcichov, Agro-Boleráz s. r. o., Biogal a. s., Špačince, či Hepo, spol. s. r. o., Cífer. Okrem rastlinnej výroby sa zaoberajú predmetné spoločnosti aj chovom hovädzieho dobytku, ošípaných a hydiny. S tým súvisia aj hnojiská, ktoré možno nájsť v blízkosti takýchto podnikov, prípadne vo voľnej krajine.

Lesy v okrese Trnava majú zastúpenie: 76,06 % hospodárske lesy; 17,42 % ochranné lesy v SZ časti okresu (lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach a ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy) a 6,52 % lesy osobitného určenia v SZ časti okresu (lesy v chránených územiach a lesy v zriadených génových základniach lesných drevín).

Priemysel

Najväčšie priemyselné areály a priemyselné parky sú koncentrované v okrajových častiach mesta Trnava. Dominantným sektorom je automobilový priemysel zameraný na výrobu komponentov do áut. Veľké priemyselné podniky sú zamerané na výrobu skleneného vlákna, nábytku, slovenských tehliel, či na výrobu LCD modulov. Zastúpený je aj potravinársky, strojársky, chemický a farmaceutický priemysel. V okrese je tiež lokalizovaná atómová elektráreň Jaslovské Bohunice.

V území sa nachádzajú aj ťažobné areály (dobývacie priestory) - kameňolomy v Trstíne, Lošonci, Bukovej, Dehticiach, či štrkovňa v Šúrovciach.

Cestná doprava

Najviac vyťaženým cestným koridorom v rámci okresu je diaľnica D1 v smere Bratislava – Piešťany, ktorá prechádza J časťou okresu (v dĺžke cca 20 km). Významný podiel dopravy využíva aj rýchlostnú cestu R1 na trase Trnava – Sereď (v dĺžke cca 10 km).

Okrem týchto ciest okresom vedú aj:

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- cesta I. triedy: E 61 – Bratislava – Trnava – Piešťany
- cesta I. triedy: E 51 – Trnava – Senica
- cesty II. triedy: E 504 - Modra – Trnava – Piešťany
E 560 – Trnava – Dechtice
E 502 – Modra – Orešany – Chtelnica – Vrbové
- cesty III. triedy – 34 ciest v celkovej dĺžke cca 190 km

Cestnú sieť dopĺňa súbor miestnych účelových komunikácií a súbor poľných ciest, či už spevnených, alebo nespevnených.

Obcou Lošonec priamo prechádza cesta III/50211 v smere Horné Orešany – Smolenice, na ktorú sú napojené miestne komunikácie.

Železničná doprava

Územím okresu prechádzajú 3 významné železničné prepojenia, a to:

- trať č. 120 v smere Bratislava – Košice
- trať č. 116 v smere Trnava – Kúty a
- trať č. 133 v smere Trnava - Sered'.

Všetky trate z vyššie uvedených sú elektrifikované a v meste Trnava sa križujú. Ako plošné prvky pôsobia železničné stanice a zástavky, konkrétne Cífer, Brestovany, Križovany nad Dudváhom, Buková, Smolenice, Bínovce, Boleráz, Klčovany, Šelpice, Trnava – Nemečanka a Trnava.

Letecká doprava

V okrese sa nenachádza **letisko**, ktoré by zabezpečovalo pravidelnú leteckú dopravu. Lokálny charakter má letisko v obci Boleráz, ktoré je využívané na športové účely. Ďalšie lokálne letiská sa nachádzajú v obciach Dolná Krupá, Horné Orešany a Trnava.

Elektrická energia

Elektrické vedenia a zariadenia slúžia na prenos elektrickej energie. Hlavné trasy elektrovodov vedú z jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. Výrazná akumulácia elektrických vedení je v JV časti okresu, ďalej v línii od Jaslovských Bohuníc po Križovany nad Dudváhom. Ostatné trasy elektrovodov vedú smerom od Trnavy k jednotlivým vidieckym sídlam. V okrese je umiestnených viacero **transformovní** (najväčšia v obci Križovany nad Dudváhom). Na vodnom toku je sústredených aj 5 **malých vodných elektrární** (k. ú. Radošovce, Špačince, Horné Orešany, Dechtice a Buková).

Zásobovanie teplom a plynom

ZSE, a.s. je dominantný dodávateľ tepla pre takmer celý okres, predovšetkým však bytovú a verejnú sféru. Zásobovanie teplom pri rodinných domoch je riešené individuálne (plyn, elektrická energia, pevné palivo, alternatívne spôsoby). Vzhľadom k ďalšiemu rozvoju okresu je potrebné zavádzať nové technológie vedúce k zníženiu energetickej náročnosti a zvýšenú pozornosť venovať komunálnej energetike. Napr. z Jaslovských Bohuníc do mesta Trnava je vedený horúcovod (2 x DN 700), ktorý zásobuje mesto teplom.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Zásobovanie vodou

Zásobovanie vodou v obci Lošonec je zabezpečené verejným vodovodom. O dodávku pitnej vody sa v rámci celého okresu Trnava stará TAVOS – Trnavská vodárenská spoločnosť, a.s. so sídlom v Piešťanoch.

Kanalizácia a ČOV

V okrese je sústredných viacero čistiarní odpadových vôd, ktoré sú v blízkosti sídiel a sú súčasťou ich komplexných kanalizačných systémov. Významnejšia a väčšia je ČOV pri obci Zeleneč. Súčasťou jej areálu aj bioplynová stanica, ktorá zabezpečuje energetické zhodnotenie biologicky rozložiteľného odpadu v Trnave a okolí. Ďalšia väčšia ČOV je v obci Dechtice.

Informačná infraštruktúra

Informačná infraštruktúra je priamo v obci Lošonec zastúpená len vo forme základných potrieb. Obec disponuje verejným rozhlasom, telekomunikačnými službami a internetovým pripojením. Rozšírené možnosti poskytuje obec Smolenice, kde sa nachádza aj pošta, prípadne ďalšie okolité obce.

Občianske vybavenie

Vybavenosť obce Lošonec zodpovedá základným nevyhnutým potrebám občanov.

Obyvatelia majú k dispozícii obecný úrad, materskú školu a rímsko-katolícky kostol.

Ostatné inštitúcie sú sústredené v okresnom meste Trnava. Ide napr. o Okresný úrad Trnava, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru, Okresný súd, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Regionálna veterinárna a potravinová správa, Daňový úrad, Sociálna poisťovňa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a pod.

Obyvateľom sú v okresnom meste k dispozícii aj bankové služby prostredníctvom všetkých bánk, ktoré majú na Slovensku pôsobnosť. K dispozícii majú aj všetky poisťovacie služby. V meste sa nachádza dostatok obchodov s potravinami, zmiešaným tovarom, ale aj s nepotravinovým tovar. K dispozícii sú aj obchodné domy.

Deti (r. 6+) a mládež navštevujú školy a vzdelávacie inštitúcie podľa preferencií a zamerania v rámci okresu. V meste Trnava sú k dispozícii všetky stupne a typy vzdelávacích inštitúcií a zariadení, vrátane Trnavskej univerzity.

Obyvateľom obce Lošonec je k dispozícii zdravotné stredisko v obci Smolenice, ktoré disponuje základnými ambulanciami ako ambulancia pre deti a dorast, ambulancia pre dospelých, zubná ambulancia, a taktiež gynekologická a očná ambulancia. Vyššie zdravotnícke pracoviská sú sústredené v okresnom meste, vrátane nemocnice, domov dôchodcov, domov sociálnych služieb a pod.

Možnosti kultúrneho vyžitia majú občania zabezpečené vo všetkých formách v okresnom meste (divadlo, múzea, výstavy a expozície, a pod.).

Rekreácia, športové aktivity a cestovný ruch

Obec Lošonec pre obyvateľov obce usporadúva rôzne športové akcie v priebehu roka, ktoré sú na lokálnej, resp. regionálnej úrovni (napr. futbalové zápasy). Viac možností rekreácie, či iného

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

aktívneho oddychu je k dispozícii v širšom okolí obce. Obyvatelia môžu navštíviť napr. rekreačný areál Záruby, či golfové ihrisko v Trnave a i.

V rámci okresného mesta sú obyvateľom k dispozícii rôzne oddychové zóny, ale aj možnosť športových aktivít v objektoch, ako:

- kúpalisko a krytá plaváreň,
- školské telocvične a ihriská,
- otvorený štadión, zimný štadión,
- ihriská pre futbal a mnoho iného.

V blízkosti obce Lošonec sa nachádza aj sprístupnená jaskyňa – Driny, ktorá spadá do katastra obce Smolenice. Ide o jedinú jaskyňu, ktorá je sprístupnená verejnosti na západnom Slovensku. V porovnaní s ostatnými sprístupnenými jaskyňami, v ktorých zväčša prevládajú mohutnejšie podzemné priestory, predstavuje jaskyňa Driny sústavu užších puklinových chodieb, avšak s čaročarou kvapľovou výzdobou.

III.3.4 Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti

K významným krajinným prvkom so zachovalou historickou krajinárskou štruktúrou v okrese Trnava patria pomerne zachovalé krajinne štruktúry v k. ú. Lošonec, a to archeologické lokality mimo zastavaného územia obce – predpoklad osídlenia už min. v 15. storočí - Buková (archeologické nálezy obilných jám – „Zbožné jamy“) a Dobrá Voda (archeologické lokality – sídliskové nálezy zo včasného stredoveku (9.-11. stor.)).

V obci Lošonec sa nachádza rímsko-katolícky kostol sv. Anny, pravdepodobne zo 14. storočia, zasvätený sv. Anne, matke Panny Márie. V katastri je sústredených aj pár iných sakrálnych pamiatok, ako kaplnka so sochou Nepoškvrneného srdca Panny Márie, socha sv. Floriána (r. 1931), či socha sv. Vendelína (r. 1901) a viacero krížov, najmä ojedinele zachované liatinové kríže na cintoríne a pri kostole. Na ceste do Kameňolomu je umiestnený kamenný kríž so sochou Panny Márie. Okrem sakrálnych pamiatok je v obci pomník padlým v I. sv. vojne a tiež pomník padlým v II. sv. vojne.

V okolí obce Lošonec sú sústredené ďalšie historické pamiatky, napr.:

Hrad Ostrý Kameň v obci Buková

Gotický hrad bol postavený na skale, ktorú od hlavného hrebeňa Zárub oddeľovala priekopa vysekaná do podlažia. Hradný objekt sa skladal z tzv. horného gotického hradu s vežou, palácom a kaplnkou a z nižšie položeného predhradia zo 16. storočia, ktoré slúžilo zväčša hospodárskym účelom. Na horný hrad sústredili stráž, bola tu kuchyňa a väznice.

Zrúcaniny kláštora Katarínky

Sú to ruiny starobylého Kostola a Kláštora sv. Kataríny Alexandrijskej neďaleko obce Dechtice. Kláštor sv. Kataríny, ktorý patril františkánskej rade, bol založený v roku 1618 na mieste prastarej gotickej kaplnky s cintorínom, kde sa podľa legendy zjavovala svätá Katarína mladému grófovi a pustovníkovi Jánovi Apponyimu. Rozsiahly barokový kláštorový komplex bol postupne rozširovaný a zveľaďovaný a patril k najvýznamnejším pútnickým miestam Ostrihomskej arcidiecézy. Katarínka bola miestom noviciátu františkánov a cieľom mnohých púti pospolitého ľudu z ďalekého okolia. V sedemnástom storočí bola niekoľkokrát poškodená

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

počas stavovských povstaní, či tureckých vpádov, no vždy bola opravená. V roku 1786 bol kláštor zrušený. Rehoľníci museli toto miesto opustiť, inventár bol odnesený a zničený a kláštor začal pustiť a meniť sa v ruiny.

Dolnokrupský kaštieľ

Klasicistický kaštieľ pochádza z 18. storočia. Kaštieľ z rokov 1793 – 1795 stojaci na mieste staršieho, pravdepodobne z prvej polovice 18. storočia, postavil pre rodinu Brunšvíkovcov (Brunswick) viedenský staviteľ Hausmann. Roku 1820 čiastočne upravený antickými prvkami A. P. Rieglom. Ku kaštieľu patrí aj rozsiahly anglický park z prvej tretiny 19. storočia od belgického architekta H. Nebbiena.

Smolenický zámok

Pôvodne na tomto mieste stál stredoveký hrad. Hrad vznikol v 14. storočí ako posledný zo strážnych hradov pri malokarpatských priesmykoch. Na začiatku 15. storočia bol kráľovským majetkom, neskôr patril pezinským a svätajurským grófom a od začiatku 16. storočia rodine Országovcov. Potom ho takmer dve storočia vlastnili Erdődyovci. Na konci 18. storočia zámok spustol a na začiatku 19. storočia vyhorel, takže zostali z neho iba ruiny, z ktorých vyčnievala len päťboká hlavná veža a bašty vonkajšieho opevnenia. Na začiatku 20. storočia začali jeho poslední majitelia, Pálfiovci, stavať na hradných ruinách historizujúcu stavbu terajšieho Smolenického zámku. Zo starého hradu pri prestavbe zachovali iba časť vonkajšieho opevnenia. Zámok dobudovali až po roku 1945.

Kaštieľ v obci Trstín

Ide o pôvodne renesančný kaštieľ postavený v prvej polovici 17. storočia na zvýšenom prízemí, neskoro-barokovo upravený. Jedná sa o dvojvežovú trojkrídlú budovu s manzardovou strechou. Pod mladšími omietkami na nárožniach je renesančné sgrafito.

Mestské opevnenie v Trnava

Historické centrum okresného mesta je obklopené zvyškami stredovekého mestského opevnenia, ktoré bolo vybudované v 13. storočí a v dobe svojho vzniku vymedzovalo územie mesta. V 18. storočí zanikla jeho obranná funkcia a napriek mnohým zásahom sa do dnešnej doby z hradobného systému zachovala pomerná veľká časť. Súčasťou zachovaného opevnenia je Bernolákova brána a baštové veže pri Bernolákovej bráne a na Františkánskej ulici.

Trnavský kaštieľ Káčerov Majer

Kaštieľ bol postavený v roku 1674. Pôvodne bol renesančný, neskôr barokovo upravený. Kaštieľu bolo pristavané druhé podlažie. Nachádza sa pri kalvárii. Pôdorys má tvar obdĺžnika, objekt je trojkrídlavo disponovaný. Do objektu sa vchádza cez polkruhový portál.

Kalvária Trnava

Za jediné trnavskú Kalváriu je dnes považovaná Krížová cesta so štrnástimi zastaveniami zo začiatku 20. storočia, umiestnená na severozápadnej časti mesta. V roku 1900 ju na priestranstve medzi Starým cintorínom a mestským lazaretom dal postaviť miestny občan Jozef Muller. Kalvária bola dokončená v roku 1901.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

III.3.5 Archeologické náleziská

V posudzovanom území navrhovanej činnosti nie sú v súčasnosti známe, ani evidované žiadne archeologické náleziská.

III.3.6 Paleontologické náleziská a významné geologické lokality

V rámci posudzovaného územia nie sú známe žiadne informácie o existencii paleontologických nálezísk. Za významné geologické lokality sa v okrese Trnava, v okolí obce Lošonec považujú lokality *Lošonec* a *Dolina Hlboče*.

Lošonec

Lokalita sa nachádza približne 1,5 km na SZ od obce Lošonec. V lome je odkrytých niekoľko variet andezit – bazaltov: jemnozrnné až afanitické, amygdaloidné – pórovité, lokálne brekciovité, s barytovou, kalcitovou, chloritovou a epidotovou výplňou, menej často s Fe-Cu žilkami. Lokálne, hlavne v okrajových častiach lomu, boli nájdené v bazálnych častiach prúdov lávové brekcie. Početné prúdy hrúbky 0,5 až 1,5 m je možné sledovať na značnú vzdialenosť. V jednotlivých lávových prúdoch sú dobre dokumentované fluidálne, pórovité, amygdaloidné, drobnozrnné a porfyrické variety. Menej zastúpené vulkanoklastiká sú popolovej, piesčitej, brokovitej a iba sporadicky lapilovej veľkosti, max. do 2 cm. Dezintegrované lávy, predovšetkým zistené medzi produktmi II. erupčnej fázy, obvykle lemujú okrajové časti prúdov a ich frontálne časti. Na základe chemického zloženia sú tieto vulkanity interpretované ako vnútroplatinové, kontinentálne tholeiity, vznikajúce pozdĺž hlbokých zlomov v extenznom režime, spojenom s formovaním regionálneho riftu v zaoblúkovom priestore na kontinentálnej doske. Chondrit – normalizované distribučné krivky REE sú obohatené o ľahké REE a ukazujú relatívne nízku frakcionáciu ťažkých REE, s pomerom (La/Yb)_n medzi 2 a 5,5. Malá Eu anomália indikuje frakčnú kryštalizáciu plagioklasov. Distribúcia stopových prvkov v mafických vulkanitoch maluzinského súvrstvia, normalizovaná na plášťové horniny, preukazuje postupné stúpanie od Lu smerom k veľko-iónovým litofilným prvkom (LILE), spojené s ochudobnením o Nb-Ta a Ti v porovnaní s LILE a ľahkým REE.

Dolina Hlboče

Dolina Hlboče sa nachádza v severnej časti Malých Karpát, neďaleko obce Smolenice. Najvýchodnejší blok vysokého príkrovu, ktorý je oddelený severojužným jahodníckym zlomom, má menej tektonicky porušenú stavbu a vykazuje vyšší stupeň skrasovania. Dolina Hlboč je typickou poloslepou krasovou dolinou s jediným malým vodopádom v pohorí (v súčasnosti prevažne vyschnutým). Strmé svahy doliny vysoké až 100 m obsahujú odkryvy jurských krinoidových vápencov (lotaring až bat), batsko-oxfordských bridlíc a silicitov bohatých na radiolária. Nadložné oxfordské mikritické vápence obsahujú charakteristickú vláknovú mikrofáciu. Nasleduje čorštynský vápenec, ktorý je typu "*Rosso Ammonitico marneux*" a predstavuje svahovú fáciu. Obsahuje kimeridžské mikrofosílie zóny Moluccana, spodnotitónskych zón zóny Malmica, Tithonica a Pulla, strednotitónskej zóny Chitinoidella, ako aj vrchnotitónskych zón *Praetintinnopsella* a *Crassicollaria*. Najzaujímavejšie odkryvy sú v závere doliny Hlboč, tvorené súvrstvom Padlej vody. Ide o hrubolavicové hnedastosivé až

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

svetlosivé biomikrity obsahujúce klasty z podložných hornín. Rozsah mikrofosílií je široký, zahŕňajúci kalpionelidy zo zón *Calpionella*, *Remaniella* a *Calpionellopsis*. Nadložné hlbokské súvrstvie predstavujú tektonicky postihnuté sivé slienité rohovcové vápence. Mikrosparitický matrix obsahuje *Calpionellites darderi*, *Tintinnopsella. carpathica* a iné valanžinské a hoterivské mikrofosílie.

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia

III.4.1 Ovzdušie

Kvalitu ovzdušia vo všeobecnosti určuje obsah znečisťujúcich látok vo vonkajšom ovzduší. Ochranu ovzdušia upravuje zákon NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Kritéria kvality ovzdušia sú uvedené vo vyhláske MŽP SR č. 250/2023 Z. z. o kvalite ovzdušia. Základným východiskom pre hodnotenie kvality ovzdušia na Slovensku sú výsledky meraní koncentrácií znečisťujúcich látok v ovzduší, ktoré realizuje Slovenský hydrometeorologický ústav na staniciach Národnej monitorovacej siete kvality ovzdušia (NMSKO). Na monitorovanie lokálneho znečistenia ovzdušia bolo v roku 2016 na území SR rozmiestnených 38 automatických monitorovacích staníc, z ktorých väčšina monitoruje základné znečisťujúce látky (SO₂, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, CO). Takáto stanica sa nachádza aj v okrese Trnava. Ide o mestskú dopravnú stanicu, ktorá sa nachádza na otvorenom priestranstve v tesnej blízkosti križovatky s veľkou intenzitou dopravy na okraji veľkého parkoviska pri železničnej stanici v meste Trnava.

Od roku 2000 je vývoj hlavných znečisťujúcich látok sledovaný aj prostredníctvom databázy Národného emisného inventarizačného systému (NEIS), ktorý je vyvíjaný za podpory Ministerstva životného prostredia SR a Slovenského hydrometeorologického ústavu. Program NEIS je vyvinutý v súlade s legislatívou platnou v SR a obsahuje najnovšie zmeny legislatívy ochrany ovzdušia realizované v súvislosti s implementáciou smerníc EU. Súčasťou projektu sú procedúry zberu údajov o emisiách, ich overovanie na odboroch životného prostredia okresných úradov, ako aj procedúry, zabezpečujúce import týchto údajov do centrálnej databázy a ich prezentáciu na centrálnej úrovni (NEIS, 2018). V nasledujúcej tabuľke je zaznamenaný vývoj emisií zo stacionárnych zdrojov (veľké a stredné zdroje znečistenia), ktorý nie je príliš priaznivý. Množstvo oxidu siričitého a oxidov dusíka klesá, množstvo oxidu uhoľnatého a organických látok vyjadrených ako celkový organický uhlík (TOC) stúpa. Tuhé znečisťujúce látky sa držia na rovnakej úrovni (NEIS, 2018).

Tab. 21 Emisie zo stacionárnych zdrojov znečistenia ovzdušia v okrese Trnava

rok	emisie (v t za rok)				
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TOC
2017	88,036	114,165	263,008	139,843	689,328
2016	92,230	144,371	270,842	118,330	637,996
2015	81,187	146,430	286,273	113,769	585,337

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Emisie

Na znečisťovanie ovzdušia sa v najväčšej miere podieľa priemyselná a poľnohospodárska výroba, vysoká intenzita cestnej dopravy a výroba a rozvoj elektriny, plynu a vody. V okrese Trnava sa nachádza približne 1000 evidovaných zdrojov znečisťovania ovzdušia, z toho viac než 160 patrí k veľkým zdrojom. Ide predovšetkým o veľkochovy hospodárskych zvierat, chovy brojlerových kurčiat, chemickú výrobu náterov, riedidiel a iných látok, zlievarne a lakovne, obalovačky asfaltových zmesí a i. V okrese sa nachádza jadrová elektrárň Jaslovské Bohunice.

Imisie

Najbližšia stanica na monitorovanie znečistenia ovzdušia zo siete 38 automatických monitorovacích staníc sa nachádza v meste Trnava. Sledovanými ukazovateľmi sú znečisťujúce látky, vyjadrené ako NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, CO, benzén a benzo(a)pyrén. Za rok 2023 došlo k prekročeniu limitných hodnôt pre ukazovatele kvality prachových častíc PM₁₀, PM_{2,5} a CO (SHMÚ, 2024).

III.4.2 Povrchové a podzemné vody

Monitorovanie vôd sa vykonáva v monitorovacích miestach podľa programov monitorovania povrchových vôd, ktoré sa vypracúvajú v súlade s Vodným plánom Slovenska.

Hodnotenie stavu útvarov povrchovej vody sa hodnotí pre každú kategóriu útvarov povrchovej vody a je založené na hodnotení ich ekologického stavu, resp. ekologického potenciálu a chemického stavu.

Povrchové vody

Pri povrchových vodách sa hodnotí ekologický a chemický stav a kvalita vody.

Do hodnotenia ekologického stavu patria nasledovné prvky kvality rozdelené do 3 skupín:

- biologické prvky kvality:
bentické bezstavovce; fyto-bentos a makrofyty; fytoplanktón; ryby,
- fyzikálno-chemické prvky kvality:
26 kôdových a obzvlášť škodlivých látok relevantných pre SR,
- hydromorfologické prvky kvality.

Výsledné hodnotenie sa určuje v piatich triedach kvality: veľmi dobrý (1), dobrý (2), priemerný (3), zlý (4), veľmi zlý (5).

Pri chemickom stave sa hodnotia prioritné látky (41 látok) a nebezpečné látky. Výsledky hodnotenia sa kategorizujú v dvoch triedach: dosahuje (D) a nedosahuje (ND) dobrý chemický stav. Ekologický a chemický stav útvarov povrchových vôd v okrese Trnava k uvádza nasledovná tabuľka.

Tab. 22 Ekologický (ES) a chemický (CHS) stav útvarov povrchových vôd v okrese Trnava

Povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Od rkm	Do rkm	ES	CHS
Morava	SKM0047	Hrudky	8,80	0,00	3	D
Váh	SKV0019	Váh	114,60	76,00	3	D

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Povodie	Kód VÚ	Názov VÚ	Od rkm	Do rkm	ES	CHS
Váh	SKV0056	Krupský potok	31,00	19,70	4	ND
Váh	SKV0057	Krupský potok	19,70	0,00	3	D
Váh	SKV0128	Podhájsky potok	10,60	0,00	3	D
Váh	SKV0140	Dubovský potok	14,30	4,60	3	D
Váh	SKV0141	Dubovský potok	4,60	0,00	3	D
Váh	SKV0204	Horná Blava	37,40	25,50	3	D
Váh	SKV0205	Horná Blava	25,50	9,80	3	D
Váh	SKV0206	Dolná Blava	9,80	0,00	3	D
Váh	SKV0208	Parná	37,05	22,60	2	D
Váh	SKV0209	Parná	22,60	0,00	3	D
Váh	SKV0363	Raková-3	8,70	0,00	3	D
Váh	SKW0014	Horný Dudvák	39,75	0,00	3	D
Váh	SKW0015	Dolný Dudvák	33,80	0,00	4	D
Váh	SKW0016	Trnávka-2	42,30	27,40	3	D
Váh	SKW0017	Trnávka-2	27,40	20,60	4	D
Váh	SKW0018	Trnávka-2	20,60	0,00	3	D
Váh	SKW0021	Gidra	31,00	6,20	3	D
Váh	SKW0022	Gidra	6,20	0,00	4	D
Váh	SKW0025	Derňa	41,80	0,00	4	D
Váh	SKW0027	Smolenický potok	9,70	0,00	3	D
Váh	SKW0028	Roňava-2	16,80	0,00	4	D
Váh	SKW0031	Šárd	25,50	0,00	5	D

Z tabuľky vyplýva, že ekologický stav útvarov povrchových vôd na území okresu je priemerný až zlý. Dobrý ekologický stav dosahuje horný tok Parnej (SKV0208). Zlý ekologický stav má 7 útvarov povrchových vôd, veľmi zlý ekologický stav má útvar SKW0031 - Šárd. Horný tok Krupského potoka (SKV0056) nedosahuje dobrý chemický stav, dobrý chemický stav dosahujú všetky ostatné útvary povrchových vôd.

Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd na základné znečisťujúce látky nie je skúmaná. Vzhľadom na súčasný charakter využívania predmetnej lokality nie je predpoklad významnej kontaminácie podzemných vôd. V tejto oblasti nie sú zdroje vody určené na hromadné zásobovanie.

III.4.3 Znečistenie pôdy

Vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy pochádzajúcich z prírodných a antropických zdrojov, dochádza ku chemickej degradácii pôd. Určitá koncentrácia týchto látok pôsobí škodlivo na pôdy a vyvoláva zmeny jej vlastností, negatívne ovplyvňuje jej produkčný potenciál, znižuje hodnotu dopestovaných plodín a taktiež môže negatívne vplývať na vodu, atmosféru a na zdravie ľudí a zvierat. K najzávažnejšej degradácii pôdy patrí kontaminácia pôd ťažkými kovmi a organickými polutantami, acidifikácia, alkalizácia a salinizácia pôdy. Monitoring pôd zabezpečuje Výskumný ústav pôdozvedectva a ochrany pôd. Sústreďuje sa na monitoring tých prvkov, ktoré sú rizikové z hľadiska bioty ako i zdravia človeka. Rizikové látky v pôde sú prvky a zlúčeniny, ktorých prítomnosť z prírodných alebo antropických zdrojov v

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

pôdach v určitej koncentrácii priamo alebo nepriamo vyvoláva alebo môže vyvolať nežiaduce zmeny fyzikálnych vlastností, chemických vlastností a biologických vlastností poľnohospodárskej pôdy. Limitné hodnoty rizikových prvkov v poľnohospodárskej pôde pre prvky As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Se, Zn, F sú uvedené v zákone č. 2/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy. V publikáciách Granec, Šurina (1999) a Atlas krajiny SR (2002) boli vytvorené priestorové priemety kontaminácie pôd jednotlivými rizikovými prvkami a pôdy boli zatriedené do nasledovných kategórií:

- 0 – nekontaminované pôdy,
- A, A1 – rizikové pôdy,
- B – kontaminované pôdy,
- C – silne kontaminované pôdy.

Pôdy okresu Trnava nie sú výrazne kontaminované cudzorodými látkami. Väčšina územia okresu leží v zóne nekontaminované pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A, resp. A1. Pôdy v oblasti Malých Karpát sú lokálne zaradené do kategórie A, A1, teda pôdy rizikové, s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie, čo znamená, že obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A, A1, až po limit B. Vyšší obsah kontaminujúcich látok v pôde môže byť spôsobený prirodzene zvýšeným obsahom prvkov vplyvom geochemických anomálií (oblasť Dobrej Vody sa prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, oblasť Lošonca sa prejavuje sa zvýšeným obsahom As). Ďalšou lokalitou s mierne zvýšenými hodnotami kontaminácie nad limit A, A1 je oblasť južne od Trnavy. Hodnoty sú pravdepodobne zvýšené vplyvom emisií z dopravy a lokálnych zdrojov. Kontaminované až silne kontaminované pôdy sa v okrese nenachádzajú.

III.4.4 Súčasný zdravotný stav obyvateľstva

Zdravie je definované ako stav úplnej telesnej, duševnej a sociálnej pohody, je výsledkom vzťahov medzi ľudským organizmom a sociálno-ekonomickými, fyzikálnymi, chemickými a biologickými faktormi životného prostredia, pracovného prostredia a spôsobom života. K základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky, patrí úmrtnosť – mortalita. V úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v celej republike, tak aj v okrese Trnava, dominuje úmrtnosť na ochorenie obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, onkologické ochorenia nádorové, tráviacich a dýchacích orgánov. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergických ochorení, cukrovky a psychických problémov.

III.4.5 Syntéza hodnotenia súčasných environmentálnych problémov posudzovanej lokality

Súčasný stav krajiny širšieho okolia posudzovaného územia je ovplyvnený stresovými faktormi súvisiacimi predovšetkým s osídlením, výrobnou činnosťou, ťažobnou činnosťou, dopravou, poľnohospodárstvom, ale aj tvorbou odpadov. Tieto sa prejavujú nielen ako bodové, líniové, či plošné zdroje znečistenia, ale aj ako líniové bariéry vo vzťahu k migrácii živočíchov.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzila 5 stupňov kvality životného prostredia – prostredie vysokej kvality, prostredie vyhovujúce, prostredie mierne narušené, prostredie narušené a prostredie silne narušené. Za ohrozené oblasti SR z hľadiska životného prostredia podľa environmentálnej regionalizácie sú označené tie územia, na ktoré sa viaže súčasne 4. a 5. stupeň kvality životného prostredia. Posudzované územie je súčasťou regiónu environmentálnej kvality s mierne narušeným prostredím. Pre tento región je k stupňu environmentálnej kvality územia priradená charakteristika - prostredie *narušené*.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie

Navrhovaná činnosť sa v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. posudzuje v jednom realizačnom a nulovom variante. Uvedenej skutočnosti sú prispôsobené aj opisy z hľadiska požiadaviek na vstupy a údaje o výstupoch súvisiace s navrhovanou činnosťou.

IV.1 Požiadavky na vstupy

IV.1.1 Záber pôdy

Navrhovaná činnosť je plánovaná v rámci k. ú. obce Lošonec. Lokalita, v ktorej sa plánuje navrhovaná činnosť, je sústredená cca 1,9 km SZ od centra obce, mimo zastavané územie. Povrch územia je lúčno-lesný s prevahou lesného porastu nad lúkami a pasienkami. Pozemky, na ktorých sa plánuje ťažba sú aktuálne evidované ako *lesné*, so spôsobom využívania: *pozemok s lesným porastom, dočasne bez lesného porastu na účely obnovy lesa alebo po vykonaní náhodnej ťažby*. Predmetné parcely, ktorých sa ťažba čadiča týka, sú uvedené v Tab. 23.

Tab. 23 Zoznam pozemkov dotknutých navrhovanou činnosťou

Pozemok parc. č.	Druh pozemku	Výmera parcely (m ²)	Spôsob využívania pozemku	Druh chránenej nehnuteľnosti
2295/1	lesný pozemok	401 502	Pozemok s lesným porastom, dočasne bez lesného porastu na účely obnovy lesa, alebo po vykonaní náhodnej ťažby	Chránené vtáčie územie
2293/1		165 985		

Celková plocha, ktorej sa týka navrhovaná činnosť, predstavuje **24 km² (239 100 m²)**.

Pozemky sú vo vlastníctve a spravujú ich LESY Slovenskej republiky, š.p. Banská Bystrica.

Tab. 24 Zhodnotenie a nulový variant – pôda/záber pôdy

Zhodnotenie a nulový variant:	Pôda – záber pôdy
Činnosť si svojou realizáciou vyžiada záber pôdy. Predmetná pôda by sa v prípade nerealizácie činnosti (nulový variant) využívala naďalej ako pozemok s lesným porastom, prípadne bez neho, na účely obnovy lesa, alebo by sa podľa potreby vykonávala náhodná ťažba. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a pozemky by ostali v súčasnom stave, je pravdepodobnosť, že v budúcnosti by sa opätovne plánovala ťažba predmetného nerastu v tejto lokalite.	

IV.1.2 Výrub drevín

Ako je uvedené v podkapitole vyššie, aktuálne sú pozemky, na ktorých sa plánuje navrhovaná činnosť evidované ako *lesné*. Lesný porast prevláda nad lúkami a pasienkami. Pre potreby ťažby sa preto ráta s nevyhnutným výrubom drevín a dotknuté parcely budú vyňaté z lesného pozemku. Zásah do lesného ekosystému výrubom drevín bude vykonávaný striktnie podľa vydaných súhlasov príslušného orgánu, teda Okresný úrad.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Tab. 25 Zhodnotenie a nulový variant – výrub drevín

Zhodnotenie a nulový variant:	Výrub drevín
Činnosť si svojou realizáciou vyžiada nevyhnutý výrub drevín. Predmetné pozemky by sa v prípade nerealizácie činnosti (nulový variant) využívali naďalej ako pozemky s lesným porastom, prípadne bez neho, na účely obnovy lesa, alebo by sa podľa potreby vykonávala náhodná ťažba. Ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala a pozemky by ostali v súčasnom stave, je pravdepodobnosť, že v budúcnosti by sa opätovne plánovala ťažba predmetného nerastu v tejto lokalite, s ktorou by taktiež súvisel výrub drevín.	

IV.1.3 Voda

Prevádzka pre svoju činnosť nevyžaduje nároky na externé dodávky technologickej vody. Pre prípadné potreby vody na tzv. „rozprašovací systém“ napr. pre drviče, pre efektívnu elimináciu prachových emisií predovšetkým v letnom, suchom období je možné využiť vodu z povrchového odtoku, ktorá sa bude zachytávať. Plánuje sa odvedenie vôd z povrchového odtoku odvodňovacím rigolom do blízkej terénnej zníženiny, ktorá je situovaná približne 80 – 100 m severozápadne od ložiska. Pre prípad príválových dažďov bude vyhotovená záchytná jímka, s osadením vhodného čerpadla, pričom potrubie z nej bude vedené samospádom do blízkej terénnej zníženiny.

Potreba pitnej vody bude pre zamestnancov zabezpečená dovozom balenej pitnej vody.

Tab. 26 Zhodnotenie a nulový variant – spotreba vody

Zhodnotenie a nulový variant:	Spotreba vody
V realizačnom variante nevzniká potreba technologickej vody. Počíta sa len s dovozom balenej pitnej vody pre potreby zamestnancov. Nerealizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na spotrebu technologickej vody.	

IV.1.4 Suroviny

Pre realizáciu zámeru nie je potrebné zadovážiť vstupné suroviny. Charakterom navrhovanej činnosti je dobývanie vyhradeného ložiska čadiča, ktorým vzniká surovina priamo na mieste realizácie činnosti. Tá sa počas prevádzkovania činnosti bude na mieste spracovávať podľa požiadaviek. Z uvedeného plynie, že ani počas prevádzky nevznikajú nároky na použitie iných surovín, nakoľko nejde priamo o prevádzku výrobného typu.

Tab. 27 Zhodnotenie a nulový variant - suroviny

Zhodnotenie a nulový variant:	Suroviny
Pre prevádzku nie je potrebné zadovážiť vstupné suroviny. V porovnaní navrhovanej činnosti a nerealizácie tejto činnosti nie je signifikantný rozdiel. Ani v jednom prípade nedôjde k spotrebe vstupných surovín.	

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.1.5 Energetické zdroje a médiá

Elektrina

Areál lomu nie je elektrifikovaný, pri plánovanom objeme ťažby a prác v jednosmennej prevádzke sa neuvažuje s prívodom elektriny do lomu. V prípade potreby elektrickej energie sa táto zabezpečí pomocou pojazdnej elektrocentrály. V budúcnosti je možnosť elektrifikácie pracoviska najmä v prípade vybudovania stabilnej úpravárenskej linky, tento plán využívania ložiska to však nateraz nerieši.

Zemný plyn

Nevyžaduje sa.

Tab. 28 Zhodnotenie a nulový variant – energetické zdroje

Zhodnotenie a nulový variant:	Energetické zdroje
Realizáciou navrhovanej činnosti nevzniká potreba elektriny, ani zemného plynu.	
Nerealizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k nárokom na spotrebu energetických zdrojov.	

IV.1.6 Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Hlavný dopravný prístup do lokality, kde sa plánuje navrhovaná činnosť, predstavuje cesta III. triedy 502011, ktorá vedie do obce Lošonec a následne od centra obce vedie účelová spevnená, asfaltová komunikácia do danej lokality. Tieto trasy budú využívané pri realizácii, aj pri prevádzkovaní navrhovanej činnosti. *Realizácia a prevádzka* navrhovanej činnosti si nevyžaduje zabezpečenie nových dopravných napojení. Avšak pri trasovaní dopravy treba brať do úvahy skutočnosť, že v tesnej blízkosti plánovanej navrhovanej činnosti už ťažba prebieha a využívané sú práve trasy, ktoré budú používané aj pri tejto navrhovanej činnosti. Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti síce súvisí so zvýšenou frekvenciou nákladnej dopravy (kapacita vozidla predstavuje cca 25 t hmoty), ale do úvahy treba brať skutočnosť, že účelová spevnená, asfaltová komunikácia je využívaná prioritne len pre potreby aktuálne využívaného lomu a v prípade realizovania navrhovanej činnosti aj nového lomu. Samotný nárast v počte nákladných vozidiel z dôvodu realizácie navrhovanej činnosti sa však nepredpokladá. Realizáciou činnosti dôjde prakticky len k optimalizácii a efektívnejšiemu prerozdeleniu a vyťažiteľnosti kapacít predmetných lomov. V praxi to znamená, že trh má istú požiadavku na množstvo, ktorú predstavuje kapacita naplnenia potrieb zákazníkov, ktorá sa rozdelí medzi tieto dva lomy. Z toho dôvodu možno predpokladať, že otvorením nového lomu sa nenavýši počet prejazdov nákladných vozidiel s vyťaženou surovinou, ale dôjde len k efektívnejšiemu rozdeleniu prejazdov v čase z už aktuálne využívaného lomu.

Vo všeobecnosti, nákladná doprava sa na negatívnych vplyvoch podieľa najmä produkciou hluku, vibrácií a prašnosti na používaných úsekoch ciest, avšak lom sa nachádza v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón a nie je teda v priamom kontakte s obytnými časťami obce.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Tab. 29 Zhodnotenie a nulový variant – dopravné zaťaženie

Zhodnotenie a nulový variant:	Dopravné zaťaženie
Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti si bude vyžadovať dopravnú obsluhu v podobe nákladnej dopravy, ale aj osobných automobilov. Využívaná je prioritne účelová spevnená, asfaltová komunikácia, ktorá do lomu vedie. Do úvahy treba brať aj skutočnosť, že lom je v dostatočnej vzdialenosti od obytnej zóny. V každom prípade sa bude prihliadať na skutočnosť, že v danej lokalite už ťažba prebieha a trasovanie bude smerované s ohľadom na zabezpečenie čo najnižšej možnej miery dopravného zaťaženia lokality. V prípade nulového variantu (nerealizácia navrhovanej činnosti) nedôjde k vyššie opísanému prerozdeleniu dopravného zaťaženia medzi predmetné lomy.	

IV.1.7 Nároky na pracovné sily

Nároky na potrebu pracovných síl nie je možné v tejto fáze plánovania presne odhadnúť. Počet pracovných síl je závislý od rýchlosti a priebehu ťažby a budovania ťažobných etáží. Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa predpokladá vytvorenie stálych pracovných miest (v rozsahu 7 – 20 miest, podľa konkrétnej fázy projektu).

Tab. 30 Zhodnotenie a nulový variant – pracovné sily

Zhodnotenie a nulový variant:	Pracovné sily
Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vytvoreniu stálych pracovných miest. Nerealizáciou nebudú vytvorené nové pracovné miesta, čím sa nepodporí možnosť zvýšenia zamestnanosti v danom regióne.	

IV.1.8 Iné nároky

Počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti nevznikajú ďalšie nároky.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.2 Údaje o výstupoch

IV.2.1 Emisie/imisie do ovzdušia

Zdrojom znečisťovania ovzdušia v danej lokalite bude samotná povrchová ťažba nerastu, jeho následná úprava a do budúcnosti aj spracovanie na technologických linkách. Emisie sú uvoľňované do ovzdušia aj pri skládkovaní vytŕaženého nerastu a taktiež jeho následnej preprave.

V zmysle vyhlášky MŽP SR č. 248/2023 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší, patria Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa k *stredným zdrojom znečisťovania ovzdušia* (kategória 3.10, s prahovou kapacitou pre stredný zdroj > 0).

Charakteristickou látkou, vyjadrujúcou znečistenie ovzdušia sú v tomto prípade tuhé znečisťujúce látky (TZL), predovšetkým však prachové - suspendované častice PM_{2,5} a PM₁₀. Zvýšenú prašnosť možno najviac očakávať za suchého, teplého počasia, najmä pri manipulácii, na skládkach, pri procese drvenia, v priestoroch expedície a na príjazdovej ceste do lomu. Skutočnosť, že ťažba bude situovaná v lome, ktorý sa bude nachádzať v lesnom prostredí pozitívne ovplyvňuje šírenie prachových častíc do okolitého prostredia - les zachytáva väčšinu emitovaných častíc.

Okrem týchto látok je potrebné uvažovať aj nad vplyvmi dopravy na kvalitu ovzdušia, ktoré sú ovplyvnené intenzitou a klimatickými pomermi. Najčastejšie hodnotené sú imisné faktory znečisťujúcich látok NO_x, CO, a aj už vyššie spomínaných PM_{2,5} a PM₁₀.

Pre vypracovaný zámer „*Lošonec - stavebný kameň, paleobazalt - Ťažba výhradného ložiska nevyhradeného nerastu, 2024 - ENVIGEO, a.s.*“² bola realizovaná rozptylová (emisno-prenosová) štúdia, v ktorej boli počítané hmotnostné toky pre TZL a prachové častice v predmetnej lokalite. V štúdiu boli zohľadnené aj vplyvy dopravy na znečistenie ovzdušia, a to pri maximálnej intenzite dopravy a najmenej priaznivých klimatických pomeroch. Výsledky štúdie poukázali na skutočnosť, že aj pri najnepriaznivejších rozptylových a prevádzkových podmienkach budú voči najbližšiemu obytnému chránenému prostrediu (cca 1,35 km) nižšie ako sú legislatívou stanovené limitné hodnoty s výnimkou koncentrácie maximálneho denného priemeru PM₁₀. Vzhľadom na to, že modelové podmienky boli definované ako najmenej priaznivé z hľadiska klimatických podmienok, ktoré sa dosahujú asi raz v roku a limit je povolené prekročiť do roka 35-krát, možno považovať namodelované výsledky za priaznivé, neprekračujúce limity.

² <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/losonec-stavebny-kamen-paleobazalt-tazba-vyhradneho-loziska-nevyhraden>

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Tab. 31 Zhodnotenie a nulový variant – ovzdušie

Zhodnotenie a nulový variant:	Ovzdušie
Realizáciou navrhovanej činnosti prakticky nedôjde k navýšeniu líniových zdrojov emisií (nákladná a osobná doprava) a taktiež sa neočakáva významný vplyv navrhovanej činnosti na ovzdušie, nakoľko samotná prevádzka sa bude nachádzať v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón. Taktiež, lom bude umiestnený v lesnom prostredí, čo istou mierou pozitívne vplýva na zachytávanie emitovaných častíc do ovzdušia. Realizovaná rozptylová štúdia v danej lokalite, zameraná na rovnakú činnosť (ťažba čadiča) poukázala, že výsledky merania sú priaznivé, neprekračujúce limity, a to ani v prípade modelovania najmenej priaznivých pomerov z hľadiska klimatických podmienok a taktiež z hľadiska intenzity dopravy. V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti zostane stav kvality ovzdušia regiónu na súčasnej úrovni, avšak bude naďalej ovplyvňovaný už existujúcim lomom a činnosťami, ktoré v ňom prebiehajú.	

IV.2.2 Odpadové vody

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nevznikajú odpadové vody. Nie je potrebné v súvislosti s realizáciou tohto zámeru budovať vodovodné, alebo kanalizačné pripojenia.

V rámci prevádzky bude k dispozícii suché chemické WC.

Tab. 32 Zhodnotenie a nulový variant – odpadové vody

Zhodnotenie a nulový variant:	Odpadové vody
Prevádzka navrhovanej činnosti nie je spojená s produkciou odpadových vôd. V prípade nulového variantu tak isto nedochádza k produkcii odpadových vôd.	

IV.2.3 Odpady

Pri realizácii a prevádzke navrhovanej činnosti, a teda ťažbe a následnej úprave čadiča budú pravdepodobne vznikať nasledovné odpady (Tab. 32). Zaradenie jednotlivých druhov odpadov do kategórie vyplýva z Vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov.

Tab. 33 Predpokladané druhy odpadov

Katalóg. číslo	Druh odpadu	Kategória
01 01 02	odpad z ťažby nerudných nerastov	O
17 05 04	zemina a kamenivo iné ako uvedené v 17 05 03	O
13 02 05	nechlórované minerálne motorové, prevodové a mazacie oleje	N
15 01 10	obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok alebo kontaminované nebezpečnými látkami	N
15 02 02	absorbenty, filtračné materiály vrátane olejových filtrov inak nešpecifikovaných, handry na čistenie, ochranné odevy	N
20 03 01	zmesový komunálny odpad	O

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Odpad z ťažby nerudných nerastov (01 01 02), zemina a kamenivo (17 05 04) predstavujú skrývku zemín a hornín pri otváraní povrchu ložiska. Ďalšie druhy odpadov budú pravdepodobne vznikáť pri údržbe technologických, resp. dopravných zariadení, mechanizmov a strojov počas realizácie, prípadne počas prevádzkovania navrhovanej činnosti. Zamestnanci prevádzky budú produkovať zmesový komunálny odpad.

Odvoz a zneškodnenie, resp. zhodnotenie vznikajúcich druhov odpadov bude vykonávať zmluvná organizácia, oprávnená na uvedenú činnosť. Odvoz odpadov a následne nakladanie s ním bude realizované v súlade s požiadavkami Zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch. Stavebník, resp. organizácia zabezpečujúca odvoz odpadov je povinná zabrániť úletu odpadov počas prevozu z otvorených automobilov na komunikácii, aby tak nedochádzalo k znečisťovaniu okolia. Povinnosťou prevádzkovateľa bude viesť záznam o nakladaní s odpadom, aktuálny stav odpadového hospodárstva o pôvode odpadu s informáciou o druhu a množstve vyprodukovaného odpadu za dané obdobie. Priestor, kde bude zhromažďovaný odpad bude navrhnutý tak, aby nedošlo k nežiaducemu vplyvu na životné prostredie. Po zahájení prevádzky budú spresnené množstvá vzniknutých vyššie uvedených druhov odpadov, nakoľko tieto nie je možné v tejto fáze projektu spoľahlivo predikovať.

Tab. 34 Zhodnotenie a nulový variant – odpady

Zhodnotenie a nulový variant:	Odpady
Počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti dôjde k vzniku odpadov relevantných ku charakteru navrhovanej činnosti. Snahou navrhovateľa bude minimalizovať množstvo vznikajúcich odpadov.	
V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti nedôjde k vzniku vyššie uvedených odpadov.	

IV.2.4 Hluk a vibrácie

V priebehu realizácie aj prevádzky navrhovanej činnosti sa očakáva zvýšené zaťaženie územia hlukom a vibráciami, predovšetkým v súvislosti s prípravou územia na samotnú ťažbu – príprava etáží, prípadné použitie trhavín, následné rozpojovanie horniny a pod. Počas bežnej prevádzky budú produkovať hluk a vibrácie technologické zariadenia, mechanizmy a stroje, vrátane nákladnej a osobnej dopravy. Do úvahy je potrebné brať skutočnosť, že navrhovaná činnosť bude umiestnená v lesnom prostredí, v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón a práce v lome nebudú vykonávané večer, ani v noci, a taktiež bude zachovaný pokoj počas víkendov a dní pracovného pokoja.

Tab. 35 Zhodnotenie a nulový variant – hluk a vibrácie

Zhodnotenie a nulový variant:	Hluk a vibrácie
Realizáciou navrhovanej činnosti sa očakáva zvýšené zaťaženie územia hlukom a vibráciami, avšak do úvahy treba brať skutočnosť, že ťažba bude prebiehať v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón a práce v lome budú vykonávané počas pracovných dní, v pracovnom čase. Z hľadiska produkcie hluku a vibrácií, nie je signifikantný rozdiel medzi navrhovaným a nulovým variantom, nakoľko ťažba v danej lokalite už prebieha.	

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.2.5 Zápach, žiarenie a iné fyzikálne polia

Žiarenie

Vznik žiarenia a iných fyzikálnych polí sa nepredpokladá. Navrhovaná činnosť nie je spojená s emisiami žiarenia, ktoré by bolo škodlivé pre životné prostredie, alebo ľudské zdravie.

Teplo

Šírenie tepla sa nepredpokladá.

Zápach

Prevádzka navrhovanej činnosti nie je priamo asociovaná s látkami spôsobujúcimi zápach.

Tab. 36 Zhodnotenie a nulový variant – žiarenie a iné fyzikálne polia

Zhodnotenie a nulový variant:	Žiarenie a iné fyzikálne polia
Navrhovaná činnosť nebude pre okolité prostredie predstavovať významný zdroj žiarenia, tepla, alebo iných fyzikálnych polí, či zápachu. Realizačný a nulový variant tak nebudú v tejto oblasti signifikantne odlišné.	

IV.2.6 Vyvolané investície

Navrhovaná činnosť nevyvoláva potrebu riešenia investícií, ktoré by následne mali vplyv na životné prostredie.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Hodnotenie vplyvov činnosti na životné prostredie vychádza z identifikácie ovplyvnenia jednotlivých zložiek životného prostredia v dôsledku pôsobenia vstupov a výstupov navrhovanej činnosti. Cieľom špecifikácie predpokladaných vplyvov na prvky prírodného, krajinného a socioekonomického prostredia je podchytenie tých vplyvov, ktoré by závažným spôsobom zmenili existujúcu kvalitu životného prostredia v negatívnom smere.

Pri komplexnom hodnotení jednotlivých vplyvov pre účely tohto zámeru činnosti využívame ohodnotenie významnosti a charakteru (pozitívny – negatívny) vplyvov podľa nasledovnej stupnice:

- 0 prakticky nevýznamný alebo irelevantný vplyv
- 1 málo významný nepriaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- 2 málo významný nepriaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami
- 3 významný nepriaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- 4 významný nepriaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ktorý môže byť zmiernený ochrannými opatreniami

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- 5 veľmi významný nepriaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu, alebo menšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu, ale nezmierniteľný ochrannými opatreniami
- +1 málo významný priaznivý vplyv, malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +2 málo významný priaznivý vplyv, väčšieho kvantitatívneho rozsahu, dlhodobejšieho charakteru, alebo s pôsobením na väčšom území
- +3 významný priaznivý vplyv malého kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +4 významný priaznivý vplyv väčšieho kvantitatívneho, územného alebo časového rozsahu
- +5 veľmi významný priaznivý vplyv veľkého kvantitatívneho územného alebo časového rozsahu

IV.3.1 Vplyvy na obyvateľstvo

Dotknuté pozemky, na ktorých je navrhovaná činnosť umiestnená sú situované mimo zastavaného územia obce. Vzdialenosť od najbližších obytných objektov od umiestnenia navrhovanej činnosti je približne 1,4 km, nachádzajú sa juhovýchodným smerom.

Signifikantným faktorom pre posudzovanie kvality životného prostredia s účinkom na verejné zdravie je predovšetkým ovzdušie. Ide o faktor tzv. nedobrovoľnej expozície, nakoľko človek si nemôže voľiť, aký vzduch dýcha. Človek respiruje denne okolo 20 m³ vzduchu, za 70 rokov života je to cca 500 000 m³. Obsah znečisťujúcich látok v dýchanom vzduchu je preto zdravotne významný. V rámci navrhovanej činnosti obsah znečisťujúcich látok v ovzduší súvisí prioritne so samotnou ťažbou v lome a dopravou, ktorá na túto ťažbu nadväzuje.

Na základe výsledkov posudzovania jednotlivých vplyvov navrhovanej činnosti na dotknuté obyvateľstvo, ktoré je opisované v nasledujúcom texte možno predpokladať, že dotknuté obyvateľstvo nebude v súvislosti s realizáciou a následnou prevádzkou navrhovanej činnosti za predpokladu dodržania legislatívne určených limitov pre oblasť ochrany životného prostredia a verejného zdravia, ovplyvnené nad prístupnú mieru.

Vplyv hluku a vibrácií

V priebehu realizácie aj prevádzky navrhovanej činnosti sa očakáva predovšetkým s produkciou hluku a vibrácií prostredníctvom strojných zariadení a mechanizmov využívaných počas prevádzkovania lomu. Tieto vplyvy sú však eliminované, a to:

- obytné zóny sú v dostatočnej vzdialenosti od pozemkov určených pre navrhovanú činnosť, čím sa znižuje aj pravdepodobnosť negatívneho dopadu hluku a vibrácií,
- dopravné prepojenie lomu s cestnou komunikáciou je riešené prostredníctvom účelovej spevnenej, asfaltovej komunikácie, ktorá bola vytvorená prioritne pre potreby už existujúceho lomu, a v blízkosti tejto komunikácie nie sú obydlia občanov obce,

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- pozitívne pôsobí nielen vzdialenosť obytných sídiel od lomu, ale aj dostupnosť priestorových prvkov, ako sú napr. drevinová vegetácia, či terénne nerovnosti, ktoré budú spôsobovať útlm z hľadiska šírenia hluku z lomu,
- samotné práce v lome nebudú vykonávané večer, ani v noci, a taktiež bude zachovaný pokoj počas víkendov a dní pracovného pokoja.

Z uvedeného vyplýva, že hluk a vibrácie nebudú pôsobiť na obyvateľstvo signifikantne.

Vplyv emisií/ímisí

Na okolité obyvateľstvo budú v súvislosti s predkladaným zámerom vplývať predovšetkým emisie znečisťujúcich látok pochádzajúcich zo spaľovacích motorov osobných a nákladných vozidiel, ktoré budú počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti využívané. Najúčinnnejším opatrením je v tejto oblasti používanie výhradne vozidiel spĺhajúcich adekvátny technický stav, preverený predovšetkým technickou a emisnou kontrolou v zmysle platných predpisov a noriem. Vozidlá sa budú pohybovať po otvorenom vonkajšom priestore, kde dochádza k okamžitému „nariedovaniu“ emitovaných emisií z výfukov s okolitým vzduchom a teda výsledná koncentrácia, ktorej môžu byť obyvatelia exponovaní je s ohľadom na túto skutočnosť a dostačujúcu odstupovú vzdialenosť prakticky zanedbateľná. V súvislosti s prejazdom týchto vozidiel možno uvažovať aj o sprievodnej prašnosti, prípadne vynášanie prachových častíc z lomu, či účelovej komunikácie, predovšetkým v období sucha. V prípade potreby je dôležité prijať adekvátne opatrenia na elimináciu tohto stavu, napr. skrápanie z pohľadu šírenia prašnosti predmetných výjazdových plôch vodou, či pravidelné čistenie vozidiel a ciest, a pod. Negatívny vplyv na obyvateľstvo v týchto prípadoch však nie je signifikantný.

Realizovaná rozptylová štúdia v danej lokalite, zameraná na rovnakú činnosť (ťažba čadiča) (pre potreby zámeru „Lošonec - stavebný kameň, paleobazalt - Ťažba výhradného ložiska nevyhradeného nerastu, 2024 - ENVIGEO, a.s.“³) poukázala, že výsledky rozptylu emisií sú priaznivé, neprekračujúce limity, a to ani v prípade modelovania najmenej priaznivých pomerov z hľadiska klimatických podmienok a taktiež z hľadiska intenzity dopravy.

Vplyv zápachu

Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na oblasť zápachu je irelevantný, nakoľko takáto činnosť nevytvára emisie zapáchajúcich látok.

Socioekonomické vplyvy

Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vytvoreniu nových pracovných pozícií (približne 7 – 20 nových pracovných miest, v závislosti od aktuálnej fázy projektu), čo bude pozitívne vplývať na aktuálnu situáciu, čo sa zamestnanosti v danom regióne týka. Taktiež samotná ťažba nerastnej suroviny predstavuje obchodovateľnú komoditu, čím dochádza k podpore ekonomiky v regióne.

³ <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/losonec-stavebny-kamen-paleobazalt-tazba-vyhradneho-loziska-nevyhraden>

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.3.2 Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Vplyv na horninové prostredie a reliéf

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti postupne dôjde k vyčerpaniu zásob predmetného ložiska nerastnej suroviny. Vyťažiteľné množstvo predstavuje zásoby na dlhý časový horizont. Zásah do terénu a samotná ťažba v spojení s rôznymi poveternostnými podmienkami môže spôsobiť nestabilitu prostredia, padanie skál, prípadne až skalné rútenie. Aby sa predišlo týmto udalostiam, práce budú vykonávané v súlade s bezpečnostnými požiadavkami, ktoré boli určené teoretickými výpočtami (sklon stien do 70°, výška etáží 15 m, šírka etáží min. 15 m a sklon záverečných stien 60°).

Odtáženie časti masívu v posudzovanom území bude znamenať nezvratnú, trvalú zmenu reliéfu. Po ukončení ťažobných prác a kompletom vydobyť priestoru bude potrebné zvážiť vhodný spôsob prinavrátenia územia ťažby do prírodného prostredia. V centrálnej časti lomu, kde sa ťažba zahĺbi pod hladinu podzemnej vody s vysokou pravdepodobnosťou vznikne jazero. V tejto fáze projektu nie je určené, či sa vzniknuté jazero zavoží a na splanírovanej ploche sa vykoná lesnícka rekultivácia, alebo sa ponechá na účely rekreačné, napr. vo forme rybného hospodárstva. Tejto fáze projektu sa bude venovať v dostatočnom predstihu prevádzkovateľ, spoločne s príslušnými orgánmi štátnej správy (prioritne banský úrad, okresný úrad), ale aj vlastníkom pozemku, obcou Lošonec a pod.

Vplyv na pôdu

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti dôjde k trvalému záberu pôdy. V súčasnosti je povrch pozemkov lúčno-lesný s prevahou lesného porastu nad lúkami a pasienkami. Celkovo pôjde o záber pôdy o rozlohu do 24 km². Skrývkovými prácami bude postupne odstraňovaná ornica (hrúbka 0,20 m) a hlinito-kamenistá sutina v ohľadom na postupnosť ťažby. Odstránená skrývka sa uskladní na dočasnej skládke (najsevernejšia časť 1. etáže) a využije sa pri úpravách účelových komunikácií priamo v lome, alebo pri rekultivácii ložiska, v závislosti od dopytu sa môže aj odpredať zákazníkovi organizácie.

Po vydobyť zásob ložiska, v miestach, kde sa ťažba zahĺbi pod hladinu podzemnej vody s vysokou pravdepodobnosťou vznikne jazero. Ako je uvedené vyššie v texte, v tejto fáze projektu nie je určené, či sa vzniknuté jazero ponechá na účely rekreačné, alebo sa zavoží a na splanírovanej ploche sa vykoná lesnícka rekultivácia. V prípade zavozenia sa rekultiváciou pozemky zapoja opätovne do lesných porastov.

IV.3.3 Vplyvy na ovzdušie

Navrhovaná činnosť z pohľadu vplyvu na ovzdušie už bola hodnotená v rámci prechádzajúceho textu „*vplyv hluku a vibrácií*“ a „*vplyv emisií/imisií*“ pri hodnotení vplyvov na obyvateľstvo. V priebehu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti sa neočakáva významné zvýšenie zaťaženia územia nákladnou a osobnou dopravou, nakoľko otvorením nového lomu sa len zoptimalizuje dopyt trhu po vyťaženej surovine medzi dvoma prevádzkami lomov. Zdrojom

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

hluku a vibrácií budú však pri novom lome strojné zariadenia a mechanizmy využívané počas prevádzkovania tohto lomu.

Tieto vplyvy sú však dostatočne obmedzené a eliminované tým, že obytné zóny sú v dostatočnej vzdialenosti od účelovej komunikácie vedúcej do lomu a aj pozemkov určených pre navrhovanú činnosť. Pomyselnú bariéru, ktorá zabezpečuje útlm z hľadiska šírenia hluku, vibrácií a prašnosti z lomu tvoria aj priestorové prvky, ako sú napr. drevinová vegetácia, či terénne nerovnosti. Vo všeobecnosti platí, že:

- pri práci v lome budú používané strojné mechanizmy a zariadenia, ktoré budú vo vyhovujúcom technickom stave a budú obsahovať všetky potrebné prvky pre zabezpečenie čo najvyššej miery ochrany kvality ovzdušia a prostredia celkovo,
- pri preprave budú používané výhradne vozidlá spĺňajúce adekvátne technický stav v zmysle platných predpisov a noriem.
- a neposlednom rade, práce v lome nebudú vykonávané večer, ani v noci, a taktiež bude zachovaný pokoj počas víkendov a dní pracovného pokoja.

Miera negatívneho vplyvu znečisťovania ovzdušia, predovšetkým čo sa prašnosti týka, je priamo úmerná aj aktuálnemu stavu počasia. Znečistenie sa zvyšuje v období sucha. V prípade potreby je dôležité prijať adekvátne opatrenia na elimináciu tohto stavu, napr. skrápanie z pohľadu šírenia prašnosti predmetných výjazdových plôch vodou, či pravidelné čistenie vozidiel a ciest, a pod.

V zmysle zákona NR SR č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia, resp. jeho vykonávacieho predpisu vyhlášky č. 248/2023 Z. z. je činnosť v lome považovaná za stredný zdroj znečisťovania ovzdušia a na jeho prevádzku je potrebný súhlas štátnej správy na úseku ochrany ovzdušia. Prevádzkovateľ je povinný prijímať opatrenia s cieľom v čo najväčšej miere znižovať produkciu prašných emisií do ovzdušia (bližšie toto rieši Príloha č. 3 k vyhláške č. 248/2023 Z. z.).

IV.3.4 Vplyvy na klimatické pomery

Miestna klíma predstavuje vyjadrenie konkrétneho každodenného priebehu počasia, závislá je nielen na globálnych klimatických podmienkach, ale aj na lokálnych špecifických črtách krajiny – najmä na charaktere reliéfu, rastlinného krytu a spôsobe využitia územia človekom. Každý väčší zásah do krajiny do určitej miery tieto podmienky zmení a môže tak vplývať na zmenu miestnych klimatických parametrov.

Vplyv na miestnu klímu môže čiastočne predstavovať uskutočnenie odlesnenia pozemkov pre potreby ťažby. Miera tohto vplyvu je však na miestnej, lokálnej úrovni a nepresahuje tak hranice navrhovanej činnosti.

IV.3.5 Vplyvy na vodné pomery

Realizácia navrhovanej činnosti, predovšetkým príprava územia na ťažbu procesom odlesňovania, má negatívny vplyv na vodo-zádržnú funkciu lesa a následne na stabilnú vodnosť povrchových tokov. Spôsob infiltrácie zrážkovej vody do podzemia sa čiastočne zmení. Voda

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

zostane zachytená v krajine kratší čas. Tento vplyv je však relatívne málo významný a nemožno ho presne a dostatočne kvantifikovať.

Vodu z povrchového odtoku sa v čase prevádzky navrhovanej činnosti plánuje odvieť odvodňovacím rigolom do blízkej terénnej zníženej, ktorá je situovaná približne 80 – 100 m SZ od ložiska. Pre prípad privalových dažďov bude vyhotovená záchytná jímka, s osadením vhodného čerpadla, pričom potrubie z nej bude vedené samospádom do blízkej terénnej zníženej. Po vydobytí zásob ložiska, v miestach, kde sa ťažba zahĺbi pod hladinu podzemnej vody s vysokou pravdepodobnosťou vznikne jazero. V tejto fáze projektu nie je určené, či sa vzniknuté jazero ponechá na účely rekreačné, alebo sa zavozí a na splanírovanej ploche sa vykoná lesnícka rekultivácia. V prípade zavozenia sa rekultiváciou pozemky zapoja opätovne do lesných porastov.

IV.3.6 Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

Ložiskové územie Lošonec – Červená skala, ktorého sa týka navrhovaná činnosť, je súčasťou CHKO Malé Karpaty, vrátane CHVÚ Malé Karpaty. Na základe týchto skutočností sa počas realizácie aj prevádzky navrhovanej činnosti bude na tento fakt prihliadať. Dotknuté pozemky budú užívané tak, aby bola zachovaná a funkčná dostatočná ochrana dotknutého územia. **Aktuálne prebieha monitoring bioty v posudzovanej lokalite pre dôkladné zhodnotenie prítomnosti konkrétnych druhov fauny v danej lokalite, ktoré môžu byť navrhovanou činnosťou ovplyvnené.**

Vo všeobecnosti, vybudovanie povrchového lomu v lesnom poraste a jeho následná prevádzka pôsobí rušivo (odstránenie lesných porastov, ktoré bude však vykonané striktne podľa vydaných súhlasov príslušného orgánu; odhalenie horninového substrátu; hluk; pohyb nákladných áut a mechanizmov; prítomnosťou ľudí a pod.). Prevádzka navrhovanej činnosti neumožní prirodzené zapojenie územia do okolitej prírody, a tak bude dochádzať k vplyvom na faunu, flóru a ekosystém ako celok. Je dôležité poznamenať, že v blízkosti pozemkov, na ktorých sa plánuje navrhovaná činnosť, už ťažba prebieha. S touto činnosťou súvisí sprievodný hluk, prašnosť a práca strojných mechanizmov a zariadení priamo v lome. Všetkým týmito činnosťami je teda lokálna fauna a flóra už vystavená. V čase realizácie navrhovanej činnosti možno počítať aj so zvýšenou intenzitou osobnej a nákladnej dopravy, ktorá je spojená s emisiami hluku a znečisťujúcich látok, resp. predstavuje zvýšené riziko stretu so zverou, ktoré však nie je odlišné od akejkoľvek inej lokality na území SR a toto riziko nie je možné úplne eliminovať, navyše pôsobí už aj v jestvujúcom stave.

Nepriamym negatívnym dopadom na biotopy širšieho dotknutého územia je prašnosť, ktorá ovplyvňuje zdravotný stav lesných porastov. Zdravotný stav lesov v okrese Trnava je vo všeobecnosti zlý, najviac poškodené lesy sa nachádzajú práve v katastroch obcí Buková, Lošonec, Horné Orešany, Dolné Orešany, Dechtice a Šúrovce. Poškodenie sa prejavuje predovšetkým defoliáciou (strata listov). Z rozsahu poškodenia okolitých lesov je zrejmé, že prašnosť sa v tejto lokalite už vyskytuje. Okrem už existujúceho lomu v Lošonci k tomuto stavu prispieva komplex faktorov ako aj exhaláty z dopravy, klimatická zmena (rastúce priemerné teploty a suchá), nesprávne lesohospodárske postupy, drevokazné huby a pod.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Dopad ťažby na jednotlivé prvky môže byť zmiernený práve po ukončení tejto činnosti. V závislosti od rozhodnutia príslušných orgánov, prevádzkovateľa a iných zúčastnených subjektov dôjde buď k vytvoreniu jazera, ktoré bude predstavovať nový ekosystém v prostredí, ktorý ponúkne možnosti pre rozšírenie iných druhov rastlín a živočíchov v danej lokalite (zvýšia sa potravné a pobytové možnosti mnohých druhov obojživelníkov, plazov, vtákov aj cicavcov). Prípadne dôjde k rekultivácii územia, a to opätovným zalesnením územia a vytvorením lesných porastov, ktoré svojou porastovou skladbou budú predstavovať potenciál pre ďalšie druhy fauny a flóry, ktoré tu nájdú svoj priestor pre život. V tejto fáze projektu nie sú určené spôsoby rekultivácie, avšak prevádzkovateľ v dostatočnom predstihu bude túto problematiku riešiť. Je dôležité, aby v prípade rekultivácie bola táto činnosť správne vykonaná. Samotným výsledkom rekultivácie budú síce umelo vytvorené lesné porasty, ktoré sa svojou skladbou nevyrovnajú pôvodným biotopom v okolí, ale budú mať potenciál sa do lesných porastov v relatívne krátkom čase zapojiť. Pri finalizácii rekultivačných prác by sa v spolupráci s biológmi mohli zakomponovať aj také prvky, ako sú exponované skalné steny pre hniezdenie vtákov, pásy brehových porastov, či napr. vtáčí ostrov, ktorý by umožnil koexistenciu funkcie rekreácie a zvýšenia biodiverzity územia, v prípade zachovania jazera (RÚSES, 2019).

IV.3.7 Vplyvy na krajinu – štruktúru a využívanie krajiny, krajinný obraz

V súčasnosti majú dotknuté pozemky pre umiestnenie navrhovanej činnosti charakter lesných pozemkov. Tento druh využívania krajiny sa realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti zmení. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde aj k zmene rázu krajiny. Na predmetných plochách sa z hľadiska vertikálnej členitosti odstránia súvislé lesné porasty, čo zmení celkovú scenériu krajiny a dominantným prvkom budú jednotlivé ťažobné etáže.

Po vydobytí ložiska bude lom zlikvidovaný v zmysle platnej legislatívy (zákon č. 44/1988 Z. z. o ochrane a využívaní nerastného bohatstva (banský zákon)). Pred ukončením dobývania ložiska je prevádzkovateľ povinný spracovať plán likvidácie kameňolomu. Jeho súčasťou bude plán rekultivácie, ktorý zahŕňa technickú a biologickú časť. Cieľom rekultivácie je vrátenie územia, resp. jeho časti do jeho pôvodnej funkcie prostredníctvom technických a ekologických riešení, ktoré v tejto fáze projektu nie sú definované. Bude sa však prihliadať na skutočnosť, že obnova prostredia po ťažbe bude realizovaná citlivo, so snahou o zapojenie bývalých priestorov ťažby do prírodného prostredia, s rešpektovaním dynamiky rastlinných a živočíšnych spoločenstiev a aj mozaiky prirodzených biotopov. Dobře vykonaná obnova prostredia zmierni negatívne vplyvy na štruktúru krajiny, či môže byť prínosom z hľadiska zvýšenia biodiverzity a ponuky pobytových a potravných možností.

IV.3.8 Vplyvy na územný systém ekologickej stability

Vyplývajú z údajov uvedených v RÚSES (2019) pre okres Trnava najväčšia časť obce Lošonec predstavuje krajinu s veľmi vysokou ekologickou stabilitou, prípadne vysokou stabilitou (časti mimo zastavaného územia obce). Centrum obce je reprezentované ako krajina s nízkou ekologickou stabilitou a oblasť v blízkosti už existujúceho lomu vyhradeného ložiska, ktorej sa týka aj navrhovaná činnosť prezentuje krajinu s veľmi nízkou ekologickou stabilitou.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti sa zachová, prípadne čiastočne rozšíri plocha územia s nízkou stabilitou.

IV.3.9 Vplyvy na urbánny komplex a využívanie zeme

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivý vplyv na urbánny komplex. Dotknuté územie je v dostatočnej vzdialenosti od trvalo obývaných sídel a nebude mať vplyv na zmenu ich štruktúry a architektúry.

IV.3.10 Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

Navrhovaná činnosť nebude mať počas realizácie a ani počas prevádzky vplyv na kultúrne a historické pamiatky.

IV.3.11 Vplyvy na archeologické náleziská

Vplyv navrhovanej činnosti na archeologické náleziská sa neočakáva.

IV.3.12 Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality

Vplyv navrhovanej činnosti na paleontologické náleziská sa neočakáva.

Navrhovaná činnosť sa bude vykonávať priamo v geologickej lokalite Lošonec.

IV.3.13 Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy (napr. miestne tradície)

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy.

IV.3.14 Iné vplyvy

Nie sú známe.

IV.3.15 Priestorová syntéza vplyvov činnosti v území

Z priestorového hľadiska možno jednotlivé vplyvy zoradiť podľa ich priestorového dosahu, resp. plochy územia zasiahnutého daným vplyvom. Od vplyvov s dosahom na veľkú časť územia regiónu, až po vplyvy lokality obmedzené na samotné územie navrhovanej činnosti. Z priestorového hľadiska môže byť ďalej charakter vplyvu bodový, líniový alebo plošný.

Vplyvy regionálne

Navrhovaná činnosť nebude mať nepriaznivé regionálne vplyvy. Pozitívnym dlhodobým regionálnym vplyvom bude vytvorenie nových pracovných pozícií pre ľudí z regiónu.

Vplyvy lokálne

Do tejto kategórie vplyvov možno zaradiť potenciálne negatívne dopady hluku, vibrácií, prašnosti a emisií do ovzdušia spojenými s činnosťami realizovanými strojnými mechanizmami a zariadeniami priamo v lome a v súvislosti s už existujúcou intenzitou a prejazdmi nákladnej a osobnej dopravy. Tieto vplyvy sú však lokálneho charakteru (blízkosť lomu) a prakticky neovplyvňujú obyvateľstvo obce Lošonec. Za pozitívny vplyv možno

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

považovať vytvorenie istého počtu nových pracovných miest, ktoré poskytnú prácu pre ľudí z blízkeho okolia, ale aj celkovo z regiónu.

Bodové, líniové a plošné vplyvy

Bodové vplyvy: strojné mechanizmy a zariadenia, ktoré sú využívané v lome (hluk, vibrácie a emisie do ovzdušia) v čase realizácie, aj prevádzky navrhovanej činnosti

Líniové vplyvy: osobná/nákladná doprava (hluk, vibrácie a emisie do ovzdušia) v čase realizácie aj prevádzky navrhovanej činnosti, ktoré prakticky už existujú aj v tomto čase

Plošné vplyvy: nerelevantné

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

Hodnotenie zdravotných rizík predstavuje odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká. Hodnotenie rizika je procesom analýzy pravdepodobnosti a závažnosti škodlivých účinkov (situácií), ktoré môžu vzniknúť u ľudí alebo v životnom prostredí v dôsledku expozície zdrojov rizík za definovaných podmienok.

Navrhovaná činnosť nepredstavuje nebezpečnú výrobnú prevádzku. Nedochádza v nej k produkcii odpadov, ani odpadových vôd, ktoré by mohli mať negatívny dopad na zdravie ľudí. Realizácia a prevádzka navrhovanej činnosti bude zabezpečovaná technologickými a prevádzkovými postupmi v súlade s platnými predpismi v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Počas prevádzky predstavujú zdravotné riziká najmä pracovné úrazy, hluk a vibrácie, znečistenie ovzdušia prašnosťou a exhalátmi z dopravy. Tieto riziká sú však v čo najväčšej miere eliminovateľné technologickými a prevádzkovými opatreniami, vrátane dodržania pracovnej disciplíny.

Realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti nevznikajú osobitné zdravotné riziká, ktoré by významnejšie ohrozovali zdravie obyvateľstva v okolí. Obytné zóny sú v dostatočnej vzdialenosti od pozemkov, ktorých sa týka navrhovaná činnosť. Taktiež, činnosť v lome sa nebude vykonávať s časoch pracovného pokoja, počas víkendov a sviatkov. Vďaka tomu je možné hodnotiť zdravotné riziko vyvolané týmto zámerom ako minimálne, nedochádza k zhoršeniu podmienok bývania a života obyvateľstva.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na biodiverzitu a chránené územia

Dotknuté územie sa nachádza v CHKO Malé Karpaty a súbežne v CHVÚ Malé Karpaty. Navrhovaná činnosť môže vplývať na chránenú oblasť a územie nasledovne:

- odstránenie pôvodného lesného biotopu z pozemkov určených na ťažbu,
- skryvkové práce týkajúce sa odstránenia pôdneho krytu a zmeny morfológie územia,
- hluk a vibrácie zo strojov a mechanizmov, ktoré sú využívané pri práci v lome,
- samotný vplyv ťažby a úpravy vyťaženej horniny,
- znečistenie ovzdušia prašnosťou a exhalátmi z ťažby a dopravy,
- iné bližšie nešpecifikované vplyvy.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Umiestnenie navrhovanej činnosti do lokality, na ktorú sa vzťahujú isté stupne ochrany z dôvodu jej lokácie v CHKO, resp. v CHVÚ predstavuje viaceré ekologické a environmentálne riziká, ktoré nie je možné úplne eliminovať. Dôležité je, že navrhovateľ si uvedomuje svoju zodpovednosť vo vzťahu k ochrane prírody a v každom kroku realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti bude prehliadať na požiadavky a usmernenia príslušných orgánov, ako napr. štátna ochrana prírody a pod. Pozemky budú užívané tak, aby bola zachovaná a funkčná dostatočná ochrana dotknutého územia. **Aktuálne prebieha monitoring bioty v posudzovanej lokalite pre dôkladné zhodnotenie prítomnosti konkrétnych druhov fauny v danej lokalite, ktoré môžu byť navrhovanou činnosťou ovplyvnené.** Po ukončení monitoringu budú všetky poznatky využité pri zhodnotení a hľadaní najlepších dostupných možností otvorenia ťažobného úseku, s cieľom čo najmenšieho dopadu na životné prostredie. Rozhodujúcou etapou počas životnosti lomu bude však finálne ukončenie ťažby – vydobytie vyťažiteľného množstva horniny. Po období ťažby je nevyhnutné riešiť otázku ako vhodne prinavrátiť územie do prírodného prostredia. V tejto fáze projektu sa o týchto možnostiach neuvažuje, avšak do budúcnosti je to nevyhnutné. Dôležité je, pri rekultivácii územia, aby sa zabránilo introdukcii invázných rastlín, nelegálnym skládkam, nevhodným zalesňovacím postupom a pod. Dobře vykonaná rekultivácia pozemkov po ukončení navrhovanej činnosti má potenciál rozšíriť hniezdne a potravné možnosti nie len pre vtáky, ale faunu ako takú, a to dokonca v miere vyššej, ako okolité lesné porasty. V prípade nerekulivácie, naopak zachovania umelo vytvoreného jazera, predstavuje vytvorenie iného druhu biotopu, čím sa rozšíria iné druhy rastlín a živočíchov v danej lokalite (zvýšia sa potravné a pobytové možnosti mnohých druhov obojživelníkov, plazov, vtákov aj cicavcov). Pri finalizácii rekultivačných prác by sa v spolupráci s biológmi mohli zakomponovať aj také prvky, ako sú exponované skalné steny pre hniezdenie vtákov, pásy brehových porastov, či napr. vtáčí ostrov, ktorý by umožnil koexistenciu funkcie rekreácie a zvýšenia biodiverzity územia, v prípade zachovania jazera (RÚSES, 2019).

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Komplexné posúdenie variantov navrhovanej činnosti v nasledujúcej kapitole vychádza z informácií, ktoré boli uvedené v predchádzajúcich kapitolách. Odhad významnosti vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie, vrátane zdravia obyvateľstva bol vykonaný maximálne konzervatívne s cieľom zistenia najnepriaznivejšieho možného stavu a objektívneho porovnania nulového a realizačného variantu. V nasledujúcom texte prinášame komplexné vyhodnotenie a zhrnutie vplyvov porovnaním jednotlivých variantov.

REALIZAČNÝ VARIANT

Vplyv hluku a vibrácií na obyvateľstvo – neočakáva sa signifikantne zvýšené zaťaženie územia nákladnou a osobnou dopravou, nakoľko v predmetnej lokalite už ťažba a vývoz suroviny z lomu prebieha. Realizáciou navrhovanej činnosti sa len zoptimalizuje vývoz a časy prejazdov, nie ich počty. Zdrojom hluku a vibrácií budú predovšetkým strojné zariadenia

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

a mechanizmy, resp. trhacie práce, využívané počas prevádzkovania lomu. Navrhovaná činnosť je však v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón obce Lošonec. Obyvatelia sú aj pred uskutočnením navrhovanej činnosti vystavení pôsobeniu hluku a emisiám z dopravy, ktorá obcou prechádza. Zvukovú bariéru predstavuje aj prítomnosť priestorových prvkov, ako sú napr. drevinová vegetácia, či terénne nerovnosti. Z uvedeného vyplýva, že hluk a vibrácie nebudú pôsobiť na obyvateľstvo signifikantne.

zanedbateľný negatívny vplyv

Vplyv emisií na obyvateľstvo – na obyvateľstvo budú vplývať predovšetkým emisie znečisťujúcich látok pochádzajúcich zo spaľovacích motorov osobných a nákladných vozidiel, ktoré budú počas realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti využívané. V súvislosti s prejazdom týchto vozidiel možno uvažovať aj o sprievodnej prašnosti, prípadne vynášanie prachových častíc z lomu, či účelovej komunikácie, predovšetkým v období sucha. Taktiež samotná ťažba (práca v lome) predstavuje v danej lokalite zdroj prašnosti pri spracovávaní suroviny. Negatívny vplyv na obyvateľstvo v týchto prípadoch však nie je významný. Lom je v dostatočnej vzdialenosti od obytných sídiel.

zanedbateľný negatívny vplyv

Vplyv zápachu na obyvateľstvo – činnosť nevytvára zdroje zapáchajúcich látok.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Socioekonomické vplyvy – dôjde k vytvoreniu nových pracovných pozícií, čo bude pozitívne vplývať na aktuálnu situáciu, čo sa zamestnanosti v danom regióne týka.

pozitívny vplyv

Vplyv na horninové prostredie – zásah do terénu a samotná ťažba bude znamenať nezvratnú, trvalú zmenu reliéfu. Po ukončení ťažobných prác a kompletnom vydobytí priestoru bude však predmetné územie vhodným spôsobom prinavrátené do prírodného prostredia.

mierne negatívny vplyv

Vplyv na pôdu – dôjde k trvalému záberu pôdy. Po vydobytí zásob ložiska, v miestach, kde sa ťažba zahĺbi pod hladinu podzemnej vody s vysokou pravdepodobnosťou vznikne jazero (priestor ostane využívaný ako vodná plocha, alebo dôjde k jeho rekultivácii – zalesnením, pozemky sa stanú opätovne lesnými).

mierne negatívny vplyv

Vplyv na ovzdušie – bol zhodnotený v rámci prechádzajúceho textu v časti „vplyv hluku a vibrácií na obyvateľstvo“ a „vplyv emisií na obyvateľstvo“.

zanedbateľný negatívny vplyv

Vplyv na klimatické pomery – môže čiastočne predstavovať uskutočnenie odlesnenia pozemkov pre potreby ťažby. Miera tohto vplyvu je však na miestnej, lokálnej úrovni a nepresahuje tak hranice navrhovanej činnosti.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Vplyv na vodné pomery – neočakáva sa zmena kvality povrchových, či podzemných vôd, avšak vplyvom ťažby sa čiastočne zmenia odtokové pomery územia (odlesnenie pozemkov predstavuje zmeny vo vodo-zádržnej funkcii lesa a stabilnej vodnatosti povrchových tokov). Tento vplyv je však relatívne málo významný a nemožno ho presne a dostatočne kvantifikovať. *prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv*

Vplyv na faunu, flóru a biotopy – územie navrhovanej činnosti spadá pod CHKO Malé Karpaty, vrátane CHVÚ Malé Karpaty. Na základe týchto skutočností sa počas realizácie aj prevádzky navrhovanej činnosti bude na tento fakt prihliadať. Dotknuté pozemky budú užívané tak, aby bola zachovaná a funkčná dostatočná ochrana dotknutého územia.

Je dôležité poznamenať, že v blízkosti pozemkov, na ktorých sa plánuje navrhovaná činnosť, už ťažba stavebného kameňa prebieha. S touto činnosťou súvisí sprievodný hluk, prašnosť a práca strojných mechanizmov a zariadení priamo v lome. Všetkým týmto činnostiam je teda lokálna fauna a flóra už vystavená. V čase realizácie navrhovanej činnosti možno počítať aj so zvýšenou intenzitou osobnej a nákladnej dopravy, ktorá je spojená s emisiami hluku a znečisťujúcich látok, resp. predstavuje zvýšené riziko stretu so zverou, ktoré však nie je odlišné od akejkoľvek inej lokality na území SR a toto riziko nie je možné úplne eliminovať, navyše pôsobí už aj v jestvujúcom stave. Taktiež posudzovaná lokalita má už v tomto čase (pred realizáciou navrhovanej činnosti) problémy s prašnosťou, ktorá ovplyvňuje zdravotný stav lesných porastov.

dlhodobý významný negatívny vplyv

Vplyv na krajinu – dotknuté pozemky majú charakter lesných pozemkov. Tento druh využívania krajiny sa realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti zmení. Realizáciou navrhovanej činnosti dôjde aj k zmene rázu krajiny. Na predmetných plochách sa z hľadiska vertikálnej členitosti odstránia súvislé lesné porasty, čo zmení celkovú scenériu krajiny a dominantným prvkom budú jednotlivé ťažobné etáže.

mierne negatívny vplyv

Vplyv na územný systém ekologickej stability – neočakáva sa významná zmena ekologickej stability posudzovanej lokality.

mierne pozitívny vplyv

Vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme - dotknuté územie je v dostatočnej vzdialenosti od trvalo obývaných sídel a nebude mať vplyv na zmenu ich štruktúry a architektúry.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky – v posudzovanom území sa nenachádzajú

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na archeologické náleziská - v posudzovanom území sa nenachádzajú

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality - vplyv navrhovanej činnosti na paleontologické náleziská sa neočakáva. Navrhovaná činnosť sa bude vykonávať priamo v geologickej lokalite Lošonec.

zanedbateľný pozitívny vplyv

Vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy - na posudzované územie sa nevzťahujú *prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv*

NULOVÝ VARIANT

Vplyv hluku a vibrácií na obyvateľstvo – v prípade nerealizácie nedôjde k nárastu hluku opísanému vyššie. Tento vplyv je však v dostatočnej vzdialenosti od obytných sídiel.

zanedbateľný negatívny vplyv

Vplyv emisií na obyvateľstvo – nerealizáciou navrhovanej činnosti by obyvatelia obce Lošonec neboli vystavovaní emisiám spojenými s prejazdmi nákladnej a osobnej dopravy. Uvedeným líniovým zdrojom znečisťovania ovzdušia sú však obyvatelia vystavovaní aj v nulovom variante z miestnych komunikácií a z prevádzky už existujúceho lomu.

zanedbateľný negatívny vplyv

Vplyv zápachu na obyvateľstvo – nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Socioekonomické vplyvy – nerealizáciou navrhovanej činnosti nedôjde k vytvoreniu nových pracovných miest pre obyvateľov na lokálnej, či regionálnej úrovni.

negatívny vplyv

Vplyv na horninové prostredie – v prípade nerealizácie navrhovanej činnosti nedôjde k trvalej zmene reliéfu, a nebude potrebné uvažovať nad možnosťami rekultivácie, či úpravy vyťaženého priestoru po ukončení činnosti – po vydobytí ložiska.

mierne pozitívny vplyv

Vplyv na pôdu – v prípade neuskutočnenia navrhovanej činnosti nedôjde k trvalému záberu pôdy vybudovaním povrchového ložiska nerastnej suroviny. Lesné pozemky budú nezmenené, pokiaľ nedôjde k iným návrhom a aktivitám obdobného charakteru.

mierne pozitívny vplyv

Vplyv na ovzdušie – bol zhodnotený v rámci prechádzajúceho textu v časti „*vplyv hluku a vibrácií na obyvateľstvo*“ a „*vplyv emisií na obyvateľstvo*“.

zanedbateľný pozitívny vplyv

Vplyv na klimatické pomery – nerealizáciou nedôjde k odlesneniu predmetných pozemkov, avšak tento vplyv nemá dosah mimo hraníc navrhovanej činnosti.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Vplyv na vodné pomery – nulový variant nepredstavuje prakticky žiadny rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na faunu, flóru a biotopy – fauna a flóra v CHKO Malé Karpaty, vrátane CHVÚ Malé Karpaty nebude rušená hlukom, vibráciami, prašnosťou a emisiami v bezprostrednom okolí prevádzky plánovaného povrchového lomu, vrátane nákladnej dopravy, ktorá úzko súvisí s prácami v lome. Avšak, je dôležité poznamenať, že v blízkosti plánovanej navrhovanej činnosti už ťažba stavebného kameňa prebieha. S touto činnosťou súvisí sprievodný hluk, prašnosť a práca strojných mechanizmov a zariadení priamo v lome, vrátane odvozu hotových spracovaných nerastných surovín. Všetkým týmito činnosťami je teda lokálna fauna a flóra už vystavená. Taktiež posudzovaná lokalita má už v tomto čase, aj bez realizačného variantu, problémy s prašnosťou, ktorá ovplyvňuje zdravotný stav lesných porastov.

dlhodobý významný negatívny vplyv

Vplyv na krajinu – nulový variant nepredstavuje signifikantný rozdiel oproti variantu navrhovanému, nakoľko predmetná lokalita má už čiastočne pozmenený pôvodný ráz a scenériu krajiny.

mierne pozitívny vplyv

Vplyv na územný systém ekologickej stability – nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme - nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na kultúrne a historické pamiatky - nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na archeologické náleziská - nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na paleontologické náleziská a významné geologické lokality - nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

Vplyv na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy - nulový variant nepredstavuje rozdiel oproti variantu realizačnému.

prakticky nevýznamný, alebo irelevantný vplyv

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Sumárne zhodnotenie identifikovaných vplyvov

Vplyv	Hodnotenie					
	Nulový variant			Realizačný variant		
	-	0	+	-	0	+
Vplyv hluku na obyvateľstvo	1			1		
Vplyv zápachu na obyvateľstvo		0			0	
Vplyv emisií na obyvateľstvo	1			1		
Socio-ekonomický vplyv na obyvateľstvo	4					4
Vplyv na horninové prostredie			1	1		
Vplyv na pôdu			1	1		
Vplyv na ovzdušie		0	1	1		
Vplyv na klimatické pomery		0			0	
Vplyv na vodné pomery		0			0	
Vplyv na faunu, flóru a biotopy	3			3		
Vplyv na krajinu			1	1		
Vplyv na ÚSES		0				1
Vplyv na urbánny komplex a využívanie zeme		0			0	
Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky		0			0	
Vplyvy na archeologické náleziská		0			0	
Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geol. lokality		0				1
Vplyvy na kultúrne hodnoty nehmotnej povahy		0			0	

Celkový súčet hodnôt identifikovaných vplyvov na základe odhadu ich významnosti

	Nulový variant	Realizačný variant
Celkový vplyv (Σ)	-5	-3

Sumarizácia priaznivých a nepriaznivých vplyvov realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti:

POZITÍVNE VPLYVY

1. Ťažba nerastnej suroviny, čím dôjde k využitiu potenciálu predmetnej lokality, ktorá poskytuje čadič v dostatočnom množstve, kvalite a vo vhodnej forme na dobývanie. Otvorením povrchového lomu dôjde k zvýšeniu dostupnosti suroviny a následne zníženiu jej ceny. Skutočnosť sa prenesie aj do nákladov spojených so stavebnou činnosťou na regionálnej úrovni. Pre plynulý rozvoj ekonomiky krajiny sú nevyhnutne dôležité nerastné suroviny a ich potenciálne využiteľné ťažobné zdroje, o ktorých pojednáva aj surovinová politika Slovenskej republiky. Politika určuje, ktoré suroviny sú pre krajinu strategické. Medzi tieto suroviny patria aj vyhradené nerasty, ktoré sú definované v banskom zákone. Dobývacie priestory týchto surovín musia byť v každom prípade zakomponované do územných plánov daných miest/obcí. Z uvedeného teda vyplýva, že ťažba nerastnej suroviny v tejto lokalite nebude ani v rozpore s územným plánom obce Lošonec.
2. Navrhovaná činnosť prinesie nové pracovné možnosti pre obyvateľov okolia, na lokálnej aj regionálnej úrovni.
3. *Umiestnenie navrhovanej činnosti je v dostatočnej vzdialenosti od obytných zón obce Lošonec a činnosť nebude mať na obyvateľstvo zásadný dopad a vplyv.*

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

NEGATÍVNE VPLYVY

1. *Záber lesnej pôdy, vrátane odstránenia pôdneho krytu a zmena charakteru pozemkov pre potreby vybudovania povrchového lomu*

Zásah do terénu a samotná ťažba bude pre predmetné pozemky znamenať nezvratnú, trvalú zmenu reliéfu a taktiež dôjde k trvalému záberu pôdy.

Po vydobytí zásob ložiska bude potrebné zvážiť vhodný spôsob prinavrátenia územia ťažby do prírodného prostredia. V centrálnej časti lomu s vysokou pravdepodobnosťou vznikne jazero. V tejto fáze projektu nie je určené, či sa vzniknuté jazero zavoží a na splanínovanej ploche sa vykoná lesnícka rekultivácia, alebo sa ponechá na účely rekreačné. Tejto fáze projektu sa bude venovať v dostatočnom predstihu prevádzkovateľ, spoločne s príslušnými orgánmi štátnej správy (prioritne banský úrad, okresný úrad), ale aj vlastníkom pozemku, obcou Lošonec a pod.

2. *Hluk a vibrácie spojené s činnosťami priamo v lome a*

3. *Prašnosť a iné emisie z plánovaných činností v lome a taktiež dopravy*

Uvedené negatívne vplyvy sa týkajú priamo územia, na ktorom sa bude navrhovaná činnosť realizovať. Ako bolo uvedené v predchádzajúcich častiach tohto dokumentu, navrhovaná činnosť sa bude realizovať v dostatočnej vzdialenosti od centra obce Lošonec a jej obytných zón. Pomyselnú bariéru predstavuje aj dostupnosť priestorových prvkov, ako sú napr. drevinová vegetácia, či terénne nerovnosti na úseku medzi lomom a centrom obce. Dopravné napojenie je riešené účelovou spevnenou komunikáciou, ktorá je využívaná priamo pre účely už existujúceho povrchového lomu v bezprostrednej blízkosti. Počas prevádzky navrhovanej činnosti sa bude taktiež prihliadať na obmedzenie pracovných činností vo večerných, nočných hodinách, počas víkendov a dní pracovného pokoja.

Prevádzkovateľ bude prihliadať aj na skutočnosti ako:

- pri práci v lome budú používané strojné mechanizmy a zariadenia, ktoré budú vo vyhovujúcom technickom stave a budú obsahovať všetky potrebné prvky pre zabezpečenie čo najvyššej miery ochrany kvality ovzdušia a prostredia celkovo,
- pri preprave budú používané výhradne vozidlá spĺňajúce adekvátny technický stav v zmysle platných predpisov a noriem,
- v prípade potreby budú zabezpečené adekvátne opatrenia na elimináciu prašnosti, napr. skrápanie výjazdových plôch vodou, či pravidelné čistenie vozidiel a ciest,

Z uvedeného vyplýva, že obyvatelia obce nebudú vystavení nadmernej hlukovej, či vibračnej záťaži. Taktiež ich život významne neovplyvní ani zintenzívnená frekvencia nákladnej, či osobnej dopravy.

4. *Vplyv faunu, flóru a biotu v rámci CHKO a CHVÚ Malé Karpaty*

Navrhovateľ bude v každom kroku pri realizácii, aj prevádzke navrhovanej činnosti prihliadať na fakt, že pozemky, na ktorých sa činnosť bude realizovať sú situované v CHKO a CHVÚ Malé Karpaty. Dotknuté pozemky budú užívané tak, aby bola zachovaná a funkčná dostatočná ochrana dotknutého územia. **Aktuálne prebieha monitoring bioty v posudzovanej lokalite pre dôkladné zhodnotenie prítomnosti konkrétnych druhov fauny v danej lokalite, ktoré môžu byť navrhovanou činnosťou ovplyvnené.**

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYŤANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Je dôležité poznamenať, že v blízkosti pozemkov, na ktorých sa plánuje navrhovaná činnosť, už ťažba stavebného kameňa prebieha. S touto činnosťou súvisí sprievodný hluk, prašnosť a práca strojných mechanizmov a zariadení priamo v lome. Všetkým týmto činnostiam je teda lokálna fauna a flóra už vystavená. V čase realizácie navrhovanej činnosti možno počítať aj so zvýšenou intenzitou osobnej a nákladnej dopravy, ktorá je spojená s emisiami hluku a znečisťujúcich látok, resp. predstavuje zvýšené riziko stretu so zverou, ktoré však nie je odlišné od akejkoľvek inej lokality na území SR a toto riziko nie je možné úplne eliminovať, navyše pôsobí už aj v jestvujúcom stave. Prašnosť ovplyvňuje aj zdravotný stav lesných porastov, ktorý je však v okrese Trnava dlhodobo zlý. Poškodenie sa prejavuje predovšetkým defoliáciou (strata listov). Z rozsahu poškodenia okolitých lesov je zrejmé, že prašnosť sa v tejto lokalite už vyskytuje. Okrem už existujúceho lomu v Lošonci k tomuto stavu prispieva komplex faktorov ako aj exhaláty z dopravy, klimatická zmena (rastúce priemerné teploty a suchá), nesprávne lesohospodárske postupy, drevokazné huby a pod.

Navrhovateľ bude rešpektovať a prihliadať na vyjadrenia a usmernenia správcu CHKO Malé Karpaty a aj ďalších príslušných orgánov. Podľa potrieb pristúpi ku vhodným kompenzačným opatreniam. Na základe uvedeného hodnotíme, že negatívne vplyvy navrhovanej činnosti budú v dostatočnej miere kompenzované navrhovanými opatreniami a jej očakávanými prínosmi.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Očakávané vplyvy navrhovanej činnosti sú predpokladané len v bezprostrednej blízkosti jej plánovaného umiestnenia.

Podľa prílohy č. 13 k zákonu č. 24/2006 Z. z. predmetná činnosť nie je zaradená do zoznamu činností podliehajúcich povinnej medzinárodnej posudzovaniu z hľadiska ich vplyvov na životné prostredie, presahujúce štátne hranice. Vzhľadom na uvedenú charakteristiku, navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na životné prostredie a ľudské zdravie presahujúci štátne hranice Slovenskej republiky. V súvislosti s touto činnosťou nemožno očakávať také efekty a vplyvy, ktoré by mali za následok transport znečisťujúcich látok, či už ovzduším alebo vodným prostredím za hranice Slovenskej republiky.

IV.8 Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Všetky súvislosti, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania navrhovanej činnosti i posudzovaného územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch.

IV.9 Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti

Za dodržania všetkých prevádzkových, organizačných, požiarnych a bezpečnostných predpisov by malo byť eliminované riziko navrhovanej činnosti. Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia životného prostredia môžu vzniknúť v dôsledku nasledovných príčin:

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- zlyhanie technických opatrení (najmä havárie mechanizmov a dopravných prostriedkov),
- zlyhanie ľudského faktora,
- sabotáže, vlámania a krádeže,
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti),
- prírodné sily (prívalové dažde, úder blesku, zemetrasenie, ...).

Každá antropogénna činnosť vytvára pre životné prostredie a všetky základné zložky a teda aj pre obyvateľstvo určité riziko a to aj napriek opatreniam, ktoré súčasné poznanie procesov umožňuje predvídať. Potenciálne riziká poškodenia, alebo ohrozenia môžu vzniknúť predovšetkým v dôsledku nasledovných príčin:

- havarijný únik znečisťujúcich látok (predovšetkým PHM a prevádzkových kvapalín z osobnej a nákladnej dopravy) do pôdy, horninového prostredia, alebo do vodného prostredia v dôsledku poškodenia, alebo havárie predmetného vozidla pri prejazde,
- zlyhanie ľudského faktora (nedodržanie pracovnej disciplíny),
- vonkajšie vplyvy (neovplyvniteľné udalosti, prírodné sily).

Každý prípadný havarijný stav je potrebné nahlásiť nadriadeným a následne príslušným orgánom štátnej správy, ktoré sú oprávnené konať pre zabezpečenie likvidácie havárie.

Počas realizácie navrhovanej činnosti môžu vzniknúť bežné riziká a nehody súvisiace priamo s touto činnosťou. Ich vylúčenie je podmienené dodržiavaním platných právnych predpisov týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Z pohľadu realizácie a prevádzky navrhovanej činnosti sa nevyskytujú zdroje rizika neprijateľné pre spoločnosť.

Väčšina rizík je však na úrovni pracovnej disciplíny a dodržiavania bezpečnostných zásad (v pracovnom procese), takže prevenciou je predovšetkým osobná úroveň vzdelania a miera zodpovednosti a spôsobilosti vykonávať danú činnosť.

Vo všeobecnosti preventčným opatrením k nepredvídaným situáciám a haváriám je vypracovanie bezpečnostných predpisov a riadne zaškolenie pracovníkov.

IV.10 Opatrenia na zmiernenie vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie

IV.10.1 Územnoplánovacie opatrenia

Nenavrhujú sa.

IV.10.2 Opatrenia počas realizácie navrhovanej činnosti

Všeobecné opatrenia

- realizovanými navrhovanými prácami a úpravami sa nesmú ohroziť a ani obmedziť účastníci cestnej premávky miestnych komunikácií, počas užívania sa nesmie komunikácia poškodiť, alebo zničiť,
- pri realizácii na pozemkoch používať iba stroje a zariadenia vhodné pre danú činnosť a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu,

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBYVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- dôrazne sledovať a zabezpečiť čistenie vozidiel vychádzajúcich z predmetných pozemkov na obmedzenie znečistenia cestných komunikácií a šírenia prašnosti,
- v prípade prepravovania materiálu (suroviny), ktorá vznikla počas prípravných prác na budovaní lomu, je potrebné zaistiť ju tak, aby nedošlo k znečisteniu dopravných trás (napríklad prekrytie/zaplachtovanie korby vozidiel pri preprave sypkých materiálov),
- na mieste realizácie navrhovanej činnosti nebudú dopĺňané pohonné hmoty, vymieňané oleje a iné náplne, vykonávané opravy dopravných mechanizmov, prípadne strojov, pri ktorých by mohlo dôjsť k úniku znečisťujúcich látok,
- dodržiavať nevyhnutné bezpečnostné opatrenia najmä pri prácach v blízkosti jestvujúcich inžinierskych sietí, pri prácach vo výškach a pod.,
- štandardné dodržiavanie platných technických, technologických, organizačných a bezpečnostných predpisov súvisiacich s navrhovaným druhom činnosti.

Ochrana ovzdušia

- pri realizácii prípravných prác je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti, ale aj hluku,
- v prípade potreby udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu (kropenie, polievanie),
- nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov s nadmerným množstvom znečisťujúcich látok vo výfukových plynoch (využívať len vozidlá s vyhovujúcim technickým stavom overeným technickou a emisnou kontrolou),
- zabezpečenie čistenia dopravných prostriedkov a mechanizmov s cieľom minimalizácie šírenia prašnosti do okolia.

Ochrana vôd

- všetky činnosti musia byť v súlade so zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- dodržiavať všetky nutné opatrenia, aby nedošlo k úniku znečisťujúcich látok do okolitého prostredia spôsobujúcich možnú situáciu mimoriadneho zhoršenia vôd,
- zabezpečiť, aby dopravné mechanizmy a stroje na pozemkoch neznečisťovali a neznižovali kvalitu povrchových a podzemných vôd posudzovaného územia,
- používať a preferovať také technologické postupy, ktoré budú šetrné k vodám, aby nedochádzalo k narušeniu kvality podzemnej a povrchovej vody,
- zabezpečiť a v priebehu realizácie dodržiavať bezpečnostné predpisy pri manipulácii s ropnými látkami a kontrolovať stav mechanizačných prostriedkov,
- obmedziť manipuláciu so znečisťujúcimi látkami v rámci pozemkov určených pre vybudovanie lomu na minimum (prísny zákaz dopĺňania pohonných hmôt a výmeny mazív v tomto priestore),
- zabezpečiť všetky skladovacie priestory, v ktorých budú prítomné alebo môžu potenciálne byť prítomné znečisťujúce látky certifikovaným materiálom odolným voči pôsobeniu týchto látok.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Ochrana pred hlukom

- vhodným výberom dopravných mechanizmov zabezpečiť, aby realizácia prípravných prác v lome v čo najväčšej možnej miere neprekračovala najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí,
- hlučné sprievodné činnosti prípravných prác odporúčame vykonávať len počas pracovného týždňa v bežnom pracovnom čase (max. do 18:00 h),
- pri prácach používať iba zariadenia, ktoré neprodujú nadmerný hluk a v prípade ich nevyhnutného použitia ich opatriť kapotážou a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu technického stavu,
- dovoz a odvoz materiálu vznikajúceho pri prípravných prácach navrhovať mimo komunikácií vedúcich tesne popri obytných objektoch,
- realizovať prípravné práce, tak aby nebol rušený nočný pokoj.

Nakladanie s odpadmi

- zabezpečiť zhodnotenie, alebo zneškodnenie odpadov, ktoré vznikajú počas realizácie navrhovanej činnosti v rámci platnej legislatívy,
- viesť evidenciu o druhoch a množstve odpadov, ktoré vznikajú pri realizácii, tieto údaje ohlasovať príslušnému orgánu štátnej správy odpadového hospodárstva.

IV.10.3 Opatrenia počas prevádzky

Prevádzkové opatrenia vyplývajú predovšetkým z požiadavky dodržania podmienok legislatívy v oblasti ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia a legislatívy Slovenskej republiky, s dôrazom na ochranu životného prostredia a zdravia ľudí.

Všeobecné opatrenia

- dodržiavanie legislatívnych požiadaviek,
- dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Ochrana ovzdušia

- pri realizácii dobývacích prác a úprave získaného kameňa, je potrebné využiť technicky dostupné prostriedky na obmedzenie prašnosti, ale aj hluku,
- v prípade potreby udržiavať potrebnú vlhkosť povrchu (kropenie, polievanie),
- pri odvoze získanej nerastnej suroviny z lomu zabezpečiť, aby nedochádzalo k rozsypávaniu drobných frakcií z nákladných vozidiel, napr. ich prekrytím.
- nepripustiť prevádzku dopravných prostriedkov s nadmerným množstvom znečisťujúcich látok vo výfukových plynach (využívať len vozidlá s vyhovujúcim technickým stavom overeným technikou a emisnou kontrolou),
- zabezpečenie čistenia dopravných prostriedkov a mechanizmov s cieľom minimalizácie šírenia prašnosti do okolia.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

Ochrana vôd

- všetky nasledujúce činnosti počas prevádzky navrhovanej činnosti musia byť v súlade s požiadavkami zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov,
- dodržiavať všetky nutné opatrenia, aby nedošlo k úniku znečisťujúcich látok do okolitého prostredia spôsobujúcich možnú situáciu mimoriadneho zhoršenia vôd.

Ochrana pred hlukom

- vhodným výberom dopravných mechanizmov zabezpečiť, aby realizácia dobývacích prác a úprav získaného nerastu v lome v čo najväčšej možnej miere neprekračovala najvyššiu prípustnú hladinu hluku vo vonkajšom prostredí,
- hlučné sprievodné činnosti dobývacích prác a úprav kameňa odporúčame vykonávať len počas pracovného týždňa v bežnom pracovnom čase (max. do 18:00 h),
- pri prácach používať iba zariadenia, ktoré neprodujú nadmerný hluk a v prípade ich nevyhnutného použitia ich opatrit' kapotážou a zabezpečiť ich pravidelnú údržbu a kontrolu technického stavu,
- do budúcnosti (napr. pri budovaní technologických liniek) implementovať čo najvyšší možný štandard kvality zariadení a strojov s ohľadom na elimináciu prašnosti, a to kapotážované dopravníkové pásy, vodné a hmlové brány a pod.
- dovoz a odvoz materiálu vznikajúceho pri dobývacích prácach a po úprave nerastnej suroviny navrhovať mimo komunikácií vedúcich tesne popri obytných objektoch,
- realizovať dobývacie práce a úpravu suroviny, tak aby nebol rušený nočný pokoj.

IV.10.4 Organizačné a prevádzkové opatrenia

- zamedzenie prístupu nepovoláných osôb do priestoru povrchového lomu, prípadne povoliť vstup za dodržania všetkých bezpečnostných predpisov.

IV.10.5 Iné opatrenia

- dodržiavať bezpečnostné, technické, technologické a organizačné predpisy týkajúce sa navrhovanej činnosti,
- dodržiavať protipožiarne opatrenia,
- dodržiavať relevantné legislatívne požiadavky týkajúce sa navrhovanej činnosti,
- pristúpiť ku kompenzačným opatreniam v zmysle návrhov, ktoré vyplývajú z konania EIA, predovšetkým od CHKO Malé Karpaty, ktoré budú predstavovať protihodnotu k negatívnym vplyvom spojených s realizáciou a prevádzkou navrhovanej činnosti.

IV.10.6 Vyjadrenie k technicko-ekonomickej realizovateľnosti opatrení

Všetky uvádzané technické a technologické opatrenia sú technicky a ekonomicky realizovateľné.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.11 Posúdenie očakávaného vývoja územia ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala

V prípade nerealizovania navrhovanej činnosti by posudzované územie zostalo v rovnakom stave, v akom je v súčasnosti. To znamená, že predmetné pozemky by boli naďalej definované ako *lesné*. Nerealizáciou zámeru by nedošlo k vybudovaniu povrchového lomu pre nerastné ložisko, čo by predstavovalo nevyužitie tejto lokality s nahromadeným nerastom v dostatočnom množstve a kvalite, a taktiež vo vhodnej forme na dobývanie. V súčasnosti vzrastá dopyt po tejto surovine, čo znamená aj možnosť lepšieho, ekonomického dobývania ložiska. V prípade nerealizácie navrhovanej činnosti by došlo k zníženiu dostupnosti suroviny a následne navýšeniu jej ceny. Táto skutočnosť by sa preniesla aj do nákladov spojených so stavebnou činnosťou na regionálnej úrovni.

Nerealizáciou navrhovanej činnosti sa nerozšíri ťažobný úsek v tejto lokalite, čo neprinesie viac možnosti a väčšie množstvo vyťaženej suroviny, ktorá je vhodná pre jej ďalšie spracovanie. Neotvorím nového lomu nemožno ani predpokladať, že sa zlepší situácia v zamestnanosti v regióne.

IV.12 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Územný plán obce Lošonec

Územný plán obce Lošonec bol spracovaný v roku 2007, následne bol upravovaný zmenami a doplnkami. Uvádza sa v ňom, že už existujúci dobývací priestor Lošonec predstavuje najvýznamnejšiu nepoľnohospodársku výrobu v obci. Ťažba v kameňolome je prezentovaná ako stresový faktor, najmä z hľadiska ochrany ovzdušia, pretože kameňolom je registrovaný ako stredný zdroj znečistenia ovzdušia. V návrhovej časti územného plánu je opatrenie na zabránenie rozširovania „devastovaných plôch“ mimo hraníc dobývacieho priestoru.

Pozemky, ktorých sa navrhovaná činnosť týka, sú v územnom pláne definované ako plochy s lesnou a drevitou vegetáciou. Pre plynulý rozvoj ekonomiky krajiny sú nevyhnutne dôležité nerastné suroviny a ich potenciálne využiteľné ťažobné zdroje, o ktorých pojednáva aj surovinová politika Slovenskej republiky. V záujme tejto politiky je získavať domáce nerastné bohatstvo, ktoré je vo vlastníctve štátu krajiny. Politika určuje, ktoré suroviny sú pre krajinu strategické. V tomto prípade ide práve o vyhradené nerasty, ktoré sú definované aj v banskom zákone. V zmysle surovinovej politiky, po vykonaní geologického prieskumu lokality s výsledkom o pozitívnom náleze vyhradenej suroviny, majú tieto lokality prednostné právo o zaradenie ich medzi „vyhradené ložiská“ a obce musia tieto poznatky a skutočnosti zakomponovať do svojich územných plánov. Z uvedeného teda vyplýva, že realizácia navrhovanej činnosti nebude v rozpore s územným plánom obce Lošonec, do ktorého bude po úspešnom prieskume tento ťažobný úsek doplnený.

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IV.13 **Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov**

O dotknutom území je v súčasnosti dostatočné množstvo informácií, na základe ktorých môžeme konštatovať, že najdôležitejšie okruhy problémov boli identifikované a riešené, či už existujúcou legislatívou, v samotnom riešení navrhovanej činnosti, alebo navrhovanými zmierňovacími opatreniami. Pokiaľ v etape posúdenia zámeru pre zisťovacie konanie nedôjde k objaveniu sa nových skutočností, ktoré by zásadným spôsobom menili náhľad na navrhovanú činnosť, **navrhujeme ukončiť posudzovanie predloženým zámerom tzn. v zisťovacom konaní.**

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu s prihliadnutím na vplyvy na životné prostredie

V.1 Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Navrhovateľ predkladá Okresnému úradu, ako príslušnému orgánu procesu EIA, v zmysle § 22 ods. 1 zákona č. 69/2023 Z. z. ktorým sa dopĺňa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zámer činnosti **posudzovaný v jednom realizačnom variante a nulovom variante.**

V.2 Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.

Vzhľadom na uvedené informácie a zhrnuté pozitívne a negatívne stránky predkladanej navrhovanej činnosti, za optimálny variant navrhovanej činnosti z pohľadu prírodného prostredia, zdravia obyvateľstva, ale aj ekonomických a hospodárskych faktorov hodnotíme podľa v súčasnosti známych informácií **realizačný variant.**

V.3 Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.

Na základe informácií uvedených v predchádzajúcich kapitolách tohto zámeru považujeme realizáciu navrhovanej činnosti v **realizačnom variante** za environmentálne prijateľnú a tento variant považujeme z hľadiska vplyvov na životné prostredie, ako aj na obyvateľstvo za realizovateľný. Navrhované opatrenia sú z hľadiska technicko-ekonomickej realizovateľnosti taktiež realizovateľné.

Na základe komplexného porovnania navrhovanej činnosti s nulovým variantom **odporúčame realizáciu zámeru v realizačnom variante.**

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

VI.1 Mapové prílohy

- Mapová príloha č. 1 – Situácia širších vzťahov
- Mapová príloha č. 2 – Umiestnenie navrhovanej činnosti

VI.2 Textové prílohy a dokumentácia

- POPD ložiska vyhradeného nerastu Lošonec – Červená skala – čadič vhodný na chemicko-technologické spracovanie alebo spracovanie tavením na roky 2024 – 2034, vypracované v auguste 2024, RNDr. Pavol Malachovský, projektant

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

VII.1 Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer, a zoznam hlavných použitých materiálov

- 📖 REGIONÁLNY ÚZEMNÝ SYSTÉM EKOLOGICKEJ STABILITY OKRESU TRNAVA, 2019
- 📖 Územný plán obce Lošonec, návrh riešenia, 2007, vrátane doplnených zmien a doplnkov 04/2019
- 📖 Atlas krajiny Slovenskej republiky. 1. vyd. Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovenská agentúra životného prostredia, 2002. 344 s.
- 📖 Bajtoš, P. a kol. 2011. Banské vody Slovenska vo vzťahu k horninovému prostrediu a ložiskám nerastných surovín, regionálny geologický výskum. Bratislava: ŠGÚDŠ, 2011.
- 📖 Hydrologická ročenka — povrchové vody 2015. Bratislava: Slovenský hydrometeorologický ústav, 2016. 229 s.
- 📖 Ministerstvo životného prostredia SR, 2009. Vodný plán Slovenska. Bratislava: Slovenská agentúra životného prostredia, 2011. 140 s.
- 📖 Societas Pedologica Slovaca, 2014. Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. Bazálna referenčná taxonómia. Druhé upravené vydanie. Bratislava: NPPC - VÚPOP Bratislava 2014. 96 p.
- 📖 Futák J. & Bertová L. (eds) 1982: Flóra Slovenska III. Veda, Bratislava, 608 pp.
- 📖 Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Základné geomorfologické členenie SR, SAV Bratislava
- 📖 Izakovičová, Z. a kol. 2011. Model reprezentatívnych geoekosystémov na regionálnej úrovni. Bratislava: ÚKE SAV.
- 📖 Futák, J., 1980. Fytogeografické členenie, Atlas Slovenskej Socialistickej Republiky. Slovenský úrad geodézie a kartografie, Slovenská akadémia vied, Bratislava
- 📖 Vozárová, A., Vozár, J., 1988: Late Paleozoic in West Carpathians / Mladšie paleozoikum v Západných Karpatoch. Geologický ústav Dionýza Štúra, Bratislava, SÚKK 1197/I-1986.
- 📖 www.losonec.sk
- 📖 www.enviro.gov.sk
- 📖 www.sazp.sk
- 📖 www.statistics.sk
- 📖 www.enviroportal.sk
- 📖 www.sopsr.sk
- 📖 www.nspnz.sk

Použité právne predpisy:

- 📖 Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

- 📖 Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR č. 113/2006 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti na účely posudzovania vplyvov na životné prostredie
- 📖 Zákon č. 377/2022 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- 📖 Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z. z 9. januára 2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- 📖 Zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon)
- 📖 Zákon č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia
- 📖 Vyhláška č. 248/2023 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší
- 📖 Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 📖 Vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch
- 📖 Vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov
- 📖 Nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z.z. ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti
- 📖 Zákon č. 409/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách
- 📖 Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov
- 📖 Zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 📖 Vyhláška č. 200/2018 Z. z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o zaobchádzaní so znečisťujúcimi látkami, o náležitostiach havarijného plánu a o postupe pri riešení mimoriadneho zhoršenia vôd

VII.2 Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru

Pred vypracovaním zámeru navrhovanej činnosti nebolo požiadané o žiadne vyjadrenie a stanovisko k navrhovanej činnosti.

VII.3 Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie

V predložennom zámere sú spracované všetky v súčasnosti dostupné informácie o postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie.

„PLÁN OTVÁRKY, PŘÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Banská Bystrica, apríl 2025

„PLÁN OTVÁRKY, PRÍPRAVY A DOBÝVANIA VYHRADENÉHO LOŽISKA ČADIČA (METABAZALT, MELAFÝR) V LOKALITE LOŠONEC – ČERVENÁ SKALA“	
Zámer činnosti podľa zákona NR SR č.24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie	apríl 2025

IX. Potvrdenie správnosti údajov

IX.1 Spracovatelia zámeru

Riešitelia (projektový tím INECO, s.r.o., Banská Bystrica):

Ing. Petra Prlič, PhD.

Ing. Martina Mordáčová, PhD.

Schválil: Ing. Juraj Musil, PhD., konateľ INECO, s.r.o.

Za údaje technického charakteru zodpovedá navrhovateľ.

Za správnosť údajov environmentálneho charakteru zodpovedá spracovateľ.

IX.2 Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa

Svojim podpisom potvrdzujem, že údaje v zámere obsiahnuté vychádzajú z najnovších poznatkov o stave životného prostredia v posudzovanom území a že žiadna dôležitá skutočnosť, ktorá by mohla negatívne ovplyvniť životné prostredie nie je vedome opomenutá.

Za spracovateľa

Za navrhovateľa

.....
Ing. Juraj Musil, PhD.
konateľ spoločnosti
INECO, s.r.o.

.....
Ing. Juraj Musil, PhD.
zástupca na základe plnej
moci

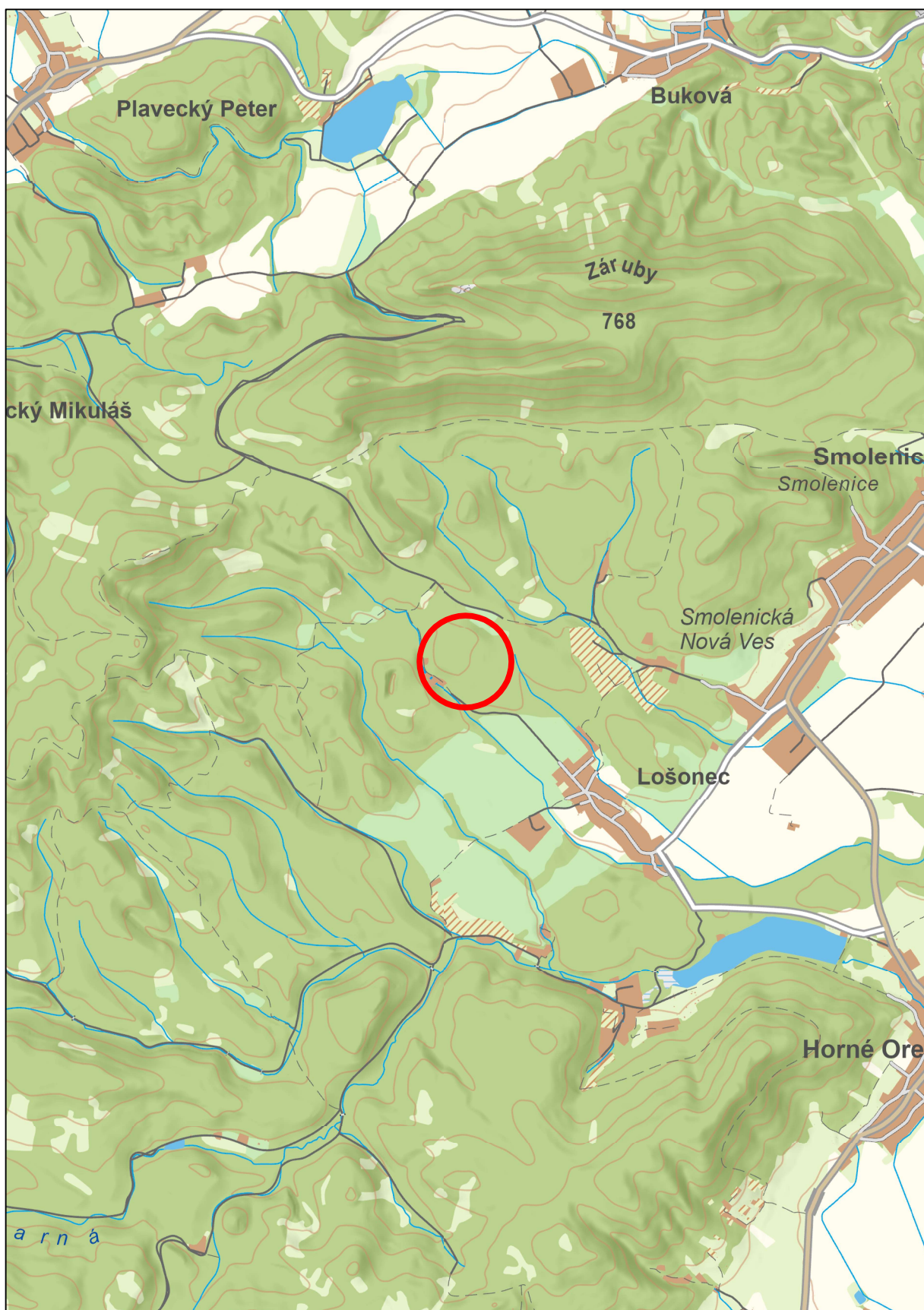
Mapové prílohy

Zámer činnosti vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

Mapová príloha č. 1 - **Situácia širších vzťahov**

Zdroj "GKÚ Bratislava"

1 : 50 000

Vysvetlivky:

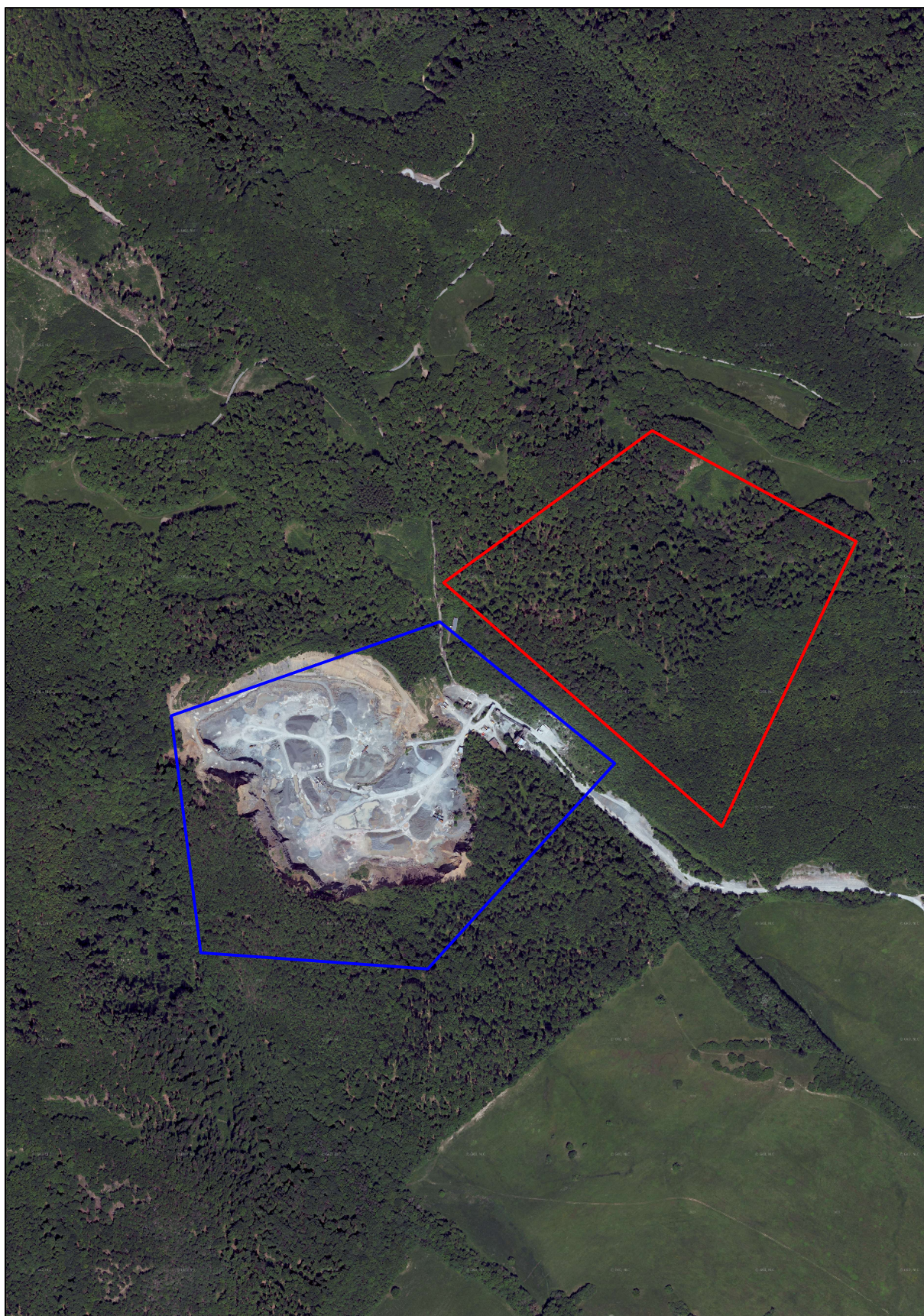
 Zaujmové územie

Mapová príloha č. 2 - Umiestnenie navrhovanej činnosti

Zdroj "GKÚ Bratislava"

1 : 10 000

Vysvetlivky:

— Ložiskové územie Lošonec - Červená skala

— Dobývací priestor Lošonec

Textové prílohy

Zámer činnosti vypracovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z.

**RBBA s. r. o., Tomášikova 1973/32, Bratislava - mestská časť
Ružinov 831 04**

**POPD ložiska vyhradeného nerastu Lošonec – Červená
skala – čadič vhodný na chemickotechnologické
spracovanie alebo spracovanie tavením
na roky 2024 – 2034
(Textová časť)**

Vypracoval: RNDr. Pavol Malachovský
projektant
(Osvedčenie o odbornej spôsobilosti č. 1254-3474/2016)

Schválil:

Roman Babuliak
konateľ spoločnosti

Košice, august 2024

Obsah

1	TEXTOVÁ ČASŤ	3
1.1	ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	3
1.1.1	Názov a sídlo organizácie, ktorá bude ložisko dobývať	3
1.1.2	Názov okresu, obce, katastrálneho územia a bližšie označenie miesta dobývania	3
1.1.3	Plánované začatie, ukončenie a prerušenie dobývania ložiska	4
1.2	GEOLÓGIA A ZÁSoby LOŽISKA	4
1.2.1	Stručná geologická a hydrogeologická charakteristika ložiska	4
1.2.2	Stav zásob ložiska vypočítaný na základe výsledkov geologického prieskumu alebo kvalifikovaného odhadu	6
1.2.3	Plánované zmeny zásob ložiska dobývaním, množstvo zásob viazaných ochrannými piliermi, dôvody ich viazanosti a opatrenia na ich prípadné neskoršie vydobytie	7
1.2.4	Plánovaný geologický prieskum na ložisku.....	7
1.3	DOBÝVANIE LOŽISKA	9
1.3.1	Opatrenia na zabezpečenie podmienok uvedených v územnom rozhodnutí	9
1.3.2	Použitá dobývací metóda, spôsob rozpojovania hornín a spôsob vedenia dobývacích prác, ich členenie, časová a vecná nadväznosť.....	10
1.3.3	Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov; umiestnenie a časový sled prevádzkovania výsypiek a odvalov, ich projektované kapacity a životnosti; opatrenia proti zosuvom....	13
1.3.4	Mechanizácia, elektrifikácia a spôsob dopravy	14
1.3.5	Úprava a zušľachtňovanie wydobytych nerastov	15
1.3.6	Odvodňovanie	16
1.4	BEZPEČNOSŤ A OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI A BEZPEČNOSŤ PREVÁDZKY	16
1.5	OCHRANA OBJEKTŮV A ZÁUJMOV CHRÁNENÝCH PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV A PLNENIE OPATRENÍ DOHODNUTÝCH PRI RIEŠENÍ STRETOV ZÁUJMOV	17

Prílohy:	Mierka
1. Rozhodnutie o určení prieskumného územia Lošonec – Červená skala	
2. Mapa prieskumného územia	1 : 10 000
3. Porastová mapa	1 : 10 000
4. Katastrálna mapa	1 : 10 000
5. Ortofoto mapa	1 : 10 000
6. Mapa ložiska vyhradeného nerastu Lošonec – Červená skala	1 : 10 000

1 Textová časť

1.1 Základné údaje

1.1.1 Názov a sídlo organizácie, ktorá bude ložisko dobývať

Názov organizácie:	RBBA s. r. o., Tomášikova 1973/32, Bratislava - mestská časť Ružinov 831 04
	Zapísaná v obchodnom registri Mestského súdu Bratislava III., oddiel Sro, vložka číslo: 168 938/B
Sídlo:	Tomášikova 1973/32, Bratislava - mestská časť Ružinov 831 04
IČO:	55 390 404
Štatutárny orgán:	Roman Babuliak, Slovenská republika (konateľ)

1.1.2 Názov okresu, obce, katastrálneho územia a bližšie označenie miesta dobývania

Názov okresu:	Trnava	207	
Názov obce:	Lošonec	556 688	
Názov kat. územia:	Lošonec	833 142	
Parcelné čísla pozemkov:	C KN	druh pozemku	výmera
	2295/1	lesný pozemok	401 502 m ²
	2293/1	lesný pozemok	65 958 m ²

Bližšie označenie miesta dobývania:

Ložisko vyhradeného nerastu – čadič vhodný na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením je lokalizované v katastrálnom území Lošonec cca 1 900 m severozápadne od obce Lošonec. Situované je na málo výraznom hrebeni s nadmorskou výškou od 371,9 m n. m. (k. Červená hora) do 325 m n. m. a prevýšením 61,9 m. Hrebeň nevýrazne sa skláňajúci od severu na juh je situovaný v severozápadnej časti Smolenickej vrchoviny Malých Karpát.

Povrch územia je lúčno-lesný s prevahou lesného porastu nad lúkami a pasienkami. Komunikačne je prieskumné územie dobre prístupné poľnými a lesnými cestami z obce Lošonec.

Dobývanie ložiska čadiča Lošonec – Červená skala je plánované na pozemkoch parc. č. C KN 2295/1 a 2293/1 o výmere 239 100 m² SR v lesných porastoch 248b, 249, 250a, 251, 252 a 253. Uvedené pozemky sú vo vlastníctve SR a spravujú ich Lesy SR, š. p. .

1.1.3 Plánované začatie, ukončenie a prerušenie dobývania ložiska

Plánované začatie dobývania ložiska

Ložisko čadiča Lošonec – Červená skala doteraz nebolo legálne dobývané.

Organizácia RBBA s.r.o., plánuje začať dobývanie ložiska na pozemkoch parc. č. C KN 2295/1 a parc. č. C KN 2293/1 okamžite po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia Obvodného banského úradu v Bratislave o povolení banskej činnosti.

Plánované ukončenie dobývania ložiska

Organizácia RBBA s.r.o., plánuje ukončiť dobývanie ložiska Lošonec – Červená skala v záujmovom území po vydobytí zásob.

Prerušenie dobývania ložiska

Prerušenie dobývania ložiska môže nastať v zimnom období alebo v prípade nepriaznivých klimatických podmienok. Pri prerušení vykonávania povolenej banskej činnosti na obdobie dlhšie ako 30 dní bude Obvodnému banskému úradu v Bratislave, v súlade s § 5a ods. 4 zákona SNR č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov, vopred oznámené.

1.2 Geológia a zásoby ložiska

1.2.1 Stručná geologická a hydrogeologická charakteristika ložiska

Geologická charakteristika

Záujmová lokalita Lošonec – Červené hory sa nachádza na východnom úpätí Malých Karpát na juhozápadnom Slovensku. Územie ako aj vedľajší kameňolom s dobývacím priestorom Lošonec stavebný kameň (Alas a.s. Bratislava), je situované v permských metabazaltoch s polohami vulkanoklastík, ktoré sú zaraďované do malužinského súvrstvia ipoltickej skupiny hronika (Vozárová, Vozár 1988). Tieto horniny sú produkty polyfázového synsedimentárneho riftogénneho bazaltového vulkanizmu so znakmi kontinentálneho tholeiitického magmatického trendu (Vozárová, A.-Vozár, J., 1998).

Ipolitická skupina sa nachádza v nadloží vysokej jednotky fatrika a vystupuje v pruhu od Kuchyne až po Smolenice. Je zastúpená nižnobocianskym a malužinským súvrstvím.

Nižnobocianske súvrstvie (karbón – stefan) v spodnej časti hronika (od Sološnickej doliny po Lošonec) je tvorené prevažne sivými sľudnatými arkózami a tmavosivo zelenkavými hrubozrnnými arkózami.

Malužinské súvrstvie (perm) vo vrchnej časti hronika ako aj ipoltickej skupine dominujú permské pestré kontinentálne sedimenty malužinského súvrstvia. Vo vrchných

častiach sa nachádza komplex bazických a intermediárnych vulkanitov (pôvodne označovaných ako „melafýry“) a vulkanoklastík.

V minulosti boli bazické vulkanity označované ako melafýry a celá horninová sekvencia ipoltickej skupiny ako melafýrová séria.

Metabazalty na lokalite Lošonec sú väčšinou jemnozrnné - afanitické, v menšom množstve sú prítomné porfyrické variety s vyrastlicami plagioklasu a amygdaloidné variety s dutinami, ktoré sú vyplnené postmagmatickými minerálmi.

Využitie bazaltov ipoltickej skupiny na výrobu minerálnych vlákien chemickotechnologickými postupmi a tavením sa v minulosti venovala len okrajová pozornosť (Hruškovič, S. a kol., 1985, 1986). Laboratórne skúmanie bazaltov z dobývacieho priestoru Lošonec priniesli najpodstatnejšie výsledky práce doc. Kataríny Kyseľovej zhrnuté vo svojej kandidátskej dizertačnej práci (Kyseľová, K., 1998). Výskumné práce neboli ukončené a plánujeme v nich pokračovať v rámci geologických prác na navrhovanom prieskumnom území.

Vzťah k tvorbe a ochrane životného prostredia

Ložisko Lošonec – Červená skala je súčasťou CHKO Malé Karpaty, kde platí v zmysle zákona druhý stupeň ochrany prírody. Takisto je územie súčasťou Chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty. Ložisko svojím ohraničením nezasahuje do lúk nachádzajúce sa severnejšie od ložiska, ktoré sú súčasťou SKUEV3267 Biele hory (ďalej len ÚEV).

Hydrogeologická charakteristika

Ložisko Lošonec – Červená skala sa nachádza mimo územia výskytu podzemných vôd. Predpokladaná hladina podzemných vôd miestnej erozívnej bázy Smolenického potoka na severe je v nadmorskej výške 310 m n.m.. Ložisko je minimálne 10 - 15 m nad úrovňou miestnej erozívnej bázy, nakoľko spodné ohraničenie ložiska je na úrovni 320 m n.m., na ktorej bude vytvorená posledná pracovná plošina. Hydrogeologické pomery ložiska budú ovplyvňovať len atmosférické zrážky, ktoré sa budú odvodňovať samospádom do blízkej terénnej zníženej, ktorá je situovaná približne 80 – 100 východne od ložiska.

1.2.2 Stav zásob ložiska vypočítaný na základe výsledkov geologického prieskumu alebo kvalifikovaného odhadu

Na ložisku vyhradeného nerastu – čadič vhodný na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením, Lošonec – Červená skala neboli do teraz vypočítané zásoby.

Súradnice vrcholových bodov obrazca ložiska v súradnicovom systéme JTSK:

Číslo bodu	Y	X
1	549 830,00	1 243 845,00
2	549 465,00	1 244 045,00
3	549 684,00	1 244 555,00
4	550 017,00	1 244 012,00

Plošný rozsah ložiska je **239 100 m²**.

Zásady geometrizácie ložiska

Ložisko na povrchu tvorí nepravidelný n – uholník s dlhšou osou v SZ – JV smere. Najväčšia dĺžka v SZ – JV smere je 640 m a najväčšia šírka vo SV – JZ smere je 540 m. Ložisko je na ploche 23,91 ha. V priestore je ložiskové teleso doskovitého tvaru, so spodným ohraničením v nadmorskej výške 320 m n.m. Stranové ohraničenie ložiska je uklopenými rovinami s úklonom 60° .

Parametre zásob ložiska

Plocha bloku a ložiska

Plocha ložiska na povrchu je 239 100 m² .

Hrúbka ložiska

Priemerná hrúbka ložiska je 40,00 m.

Hrúbka skrývky

Priemerná hrúbka skrývky je 4,00 m. Skrývka je tvorená povrchovou skrývkou a technologicky nevhodnými polohami.

Objemová hmotnosť

Objemová hmotnosť čadiča je 3,00 t/m³ .

Zásoby vyhradeného nerastu ložiska Lošonec – Červená skala, čadič vhodný na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením sú v tab. 1.

Zásoby ložiska Lošonec - Červená skala							Tab. 1
Plocha ložiska	Hrúbka ložiska	Hrúbka skrývky	Kubatúra ložiska	Kubatúra skrývky	Kubatúra suroviny	Objemová hmotnosť	Tonáž suroviny
m ²	m	m	m ³	m ³	m ³	t/m ³	t
239 100,0	40,00	4,00	9 564 000,0	956 400,0	8 607 600,0	3,00	25 822 800,0

1.2.3 Plánované zmeny zásob ložiska dobývaním, množstvo zásob viazaných ochrannými piliermi, dôvody ich viazanosti a opatrenia na ich prípadné neskoršie vydobytie

K zmenám stavu zásob na ložisku Lošonec – Červená skala nastane v súvislosti s ložiskovým geologickým prieskumom na určenom prieskumnom území.

Do záujmového územia nezasahujú žiadne podzemné alebo nadzemné vedenia energetických sietí, chránené časti prírody a ich ochranné pásma prípadne iné stavby chránené osobitnými predpismi, preto nie sú evidované ani zásoby viazané v týchto ochranných pilieroch.

1.2.4 Plánovaný geologický prieskum na ložisku

Rozhodnutím zo dňa 28.11.2023, číslo spisu 12528/2023-5.3, číslo záznamu 89430/2023 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor štátnej geologickej správy podľa § 22, § 23 a § 36 ods. 1 písm. h) zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov určilo pre **RBBA, s.r.o.**, so sídlom: Tomášikova 1973/32, 831 04 Bratislava, IČO: 55 390 404 prieskumné územie **Lošonec – Červená skala** na vykonávanie ložiskového geologického prieskumu vyhradeného nerastu: **čadič vhodný na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením** v etape vyhľadávacieho a podrobného ložiskového geologického prieskumu.

Cieľom geologickej úlohy je na prieskumnom území s plochou 0,64 km² preskúmať výrazné pásmo metabazaltov ipolitickej skupiny (perm) hronika Malých Karpát, v minulosti označované ako melafýr, pre výrobu minerálnych vlákien chemickotechnologickým spracovaním a spracovaním tavením. Metabazalty petrologicky odpovedajú čadičom a podľa

zákona č. 44/1988 Zb. pre vyššie uvedený účel sú vyhradeným nerastom. Ložiskovým geologickým prieskumom preskúmame ich plošné a hĺbkové rozšírenie a overíme ich technologickú kvalitu.

Pre zabezpečenie cieľa projektu sa projektujú 4 jadrové ložiskové vrty, z toho 3 s hĺbkou po 30 m a 1 s hĺbkou 50 m, spolu 140 m. Vrty po ovzorkovaní a laboratórnom technologickom a mineralogickom vyhodnotení sa projektujú tak, aby bolo možné geologickú úlohu uzatvoriť záverečnou správou s výpočtom zásob ložiska čadiča (metabazalt, melafýr) vhodného na chemickotechnologické spracovanie alebo spracovanie tavením v kategórii Z-3, z toho časť v kategórii Z-2.

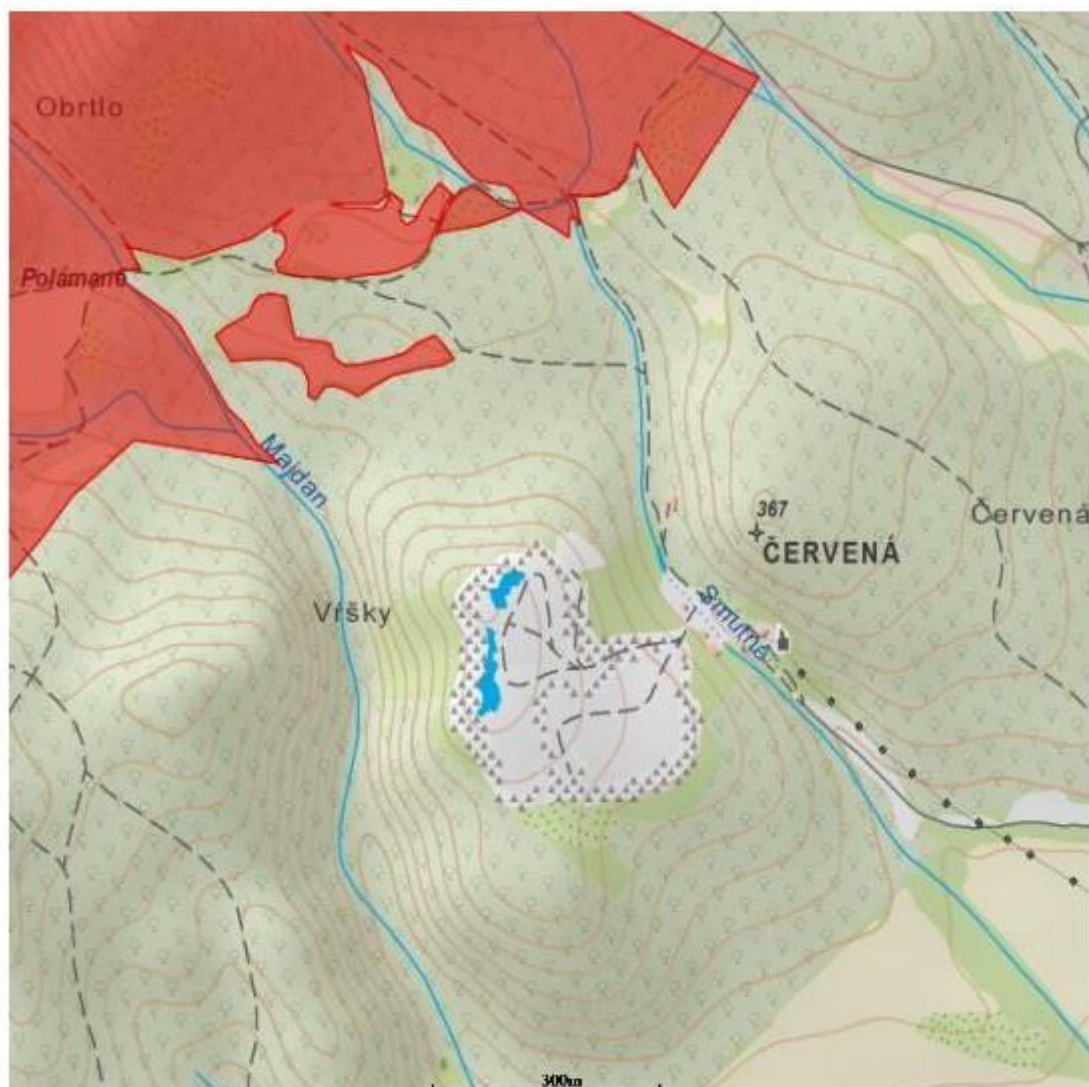
Prieskumné územie je určené na 4 roky (do roku 2028), s možnosťou ďalšieho predĺženia

Prieskumné územie je súčasťou CHKO Malé Karpaty, kde platí v zmysle zákona druhý stupeň ochrany prírody. Takisto je územie súčasťou Chráneného vtáčieho územia Malé Karpaty. Lúky nachádzajúce sa v navrhovanom prieskumnom území sú súčasťou SKUEV3267 Biele hory (ďalej len ÚEV). Lúka nachádzajúce sa v ÚEV je v JZ časti prieskumného územia (obrázok na nasledujúcej strane) a geologické práce v nej nebudeme vykonávať.

Geologické práce budeme vykonávať v súlade so zákonom 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov s dodržaním všetkých bodov podmienok vykonávania geologických prác uvedených v rozhodnutí o určení prieskumného územia.

Realizáciou geologických prác dôjde, pri prísnom dodržiavaní odsúhlasených technologických postupov, len k minimálnym zásahom do prírodného prostredia, ktoré neohrozia vodohospodárske, ochranárske, či iné záujmy pri ochrane životného prostredia. Vrtný výplach bude zlikvidovaný v zmysle zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov (príloha 1, 2, 3, 4 a 5).

Lošonec : Územia európskeho významu

Mapový portál KIMS Štátnej ochrany prírody SR

Tento projekt sa spolufinancuje z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj
a z národného operačného programu. Dávame prednosť investíciám
do vašej budúcnosti.

1.3 Dobývanie ložiska

1.3.1 Opatrenia na zabezpečenie podmienok uvedených v územnom rozhodnutí

Budú vykonané po vykonaní ložiskového geologického prieskumu a schválení výpočtu zásob.

1.3.2 Použitá dobývací metoda, spôsob rozpojovania hornín a spôsob vedenia dobývacích prác, ich členenie, časová a vecná nadväznosť

Pri dobývaní ložiska budú použité dobývacie metódy sledujúce racionálne vydobytie ložiska s ohľadom na bansko-technické a geologické podmienky dobývania a bezpečnostné predpisy.

Dobývanie bude realizované povrchovým spôsobom metódou ťažobných rezov s postupom zhora nadol a od juhozápadu na severovýchod.

Ložisko a ťažobný priestor bude dobývané štyrmi etážami nasledovne:

1. etáž založená v nadmorskej výške 355 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m, v oblasti k. 371,9 (Červená hora) 16,9 m.

2. etáž založená v nadmorskej výške 340 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.

3. etáž založená v nadmorskej výške 325 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.

4. etáž založená v nadmorskej výške 310 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.

Z konfigurácie terénu a priebehu etáží bude mať povrchový lom smer ZSZ – VJV.

Hlavná prístupová cesta do lomu bude existujúca lesná cesta Lesov SR, ktorá je pokračovaním asfaltovej cesty obce Lošonec (príloha 6).

Rozpojovanie hornín bude :

a/ mechanické, pomocou vhodných mechanizmov (buldozér, rýpadlo, nakladač)

b/ pomocou trhacích prác

, pre ktoré bude spracovaný samostatný technologický postup.

Práce pri dobývaní budú členené na 3 základné skupiny:

1/ Prípravné práce:

Výstavba prístupových komunikácií na jednotlivé etáže. Tieto budú situované v juhovýchodnej časti ťažobného priestoru. Prístup k skrývkovým prácam bude zabezpečený tiež od JV časti. Pri výstavbe technologických komunikácií sa využije skrývkový materiál a dobývaný stavebný kameň. V rámci prípravných prác sa vykoná odlesnenie po etapách, tak ako budú otvárané jednotlivé etáže. V 1 etape sa vykoná odlesnenie na 1. etáži.

Skrývkové práce.

Skrývkové práce budú vykonávané po etapách a budú pozostávať zo zhrnutia ornice a hlinito kamenistej sutiny v súvislosti s postupom ťažby.

Najskôr sa buldozénom a traktorovým kolesovým rýpadlom sa odstráni krovinový porast ako aj pne z výrubu stromov a zhrnie sa ornica s hrúbkou 0,20 m. Ornica a hlinito kamenistá sutina budú deponované v najsevernejšej časti 1. etáže, tak aby nebránili postupu ťažby smerom na juhovýchod.

Skrývkové práce môžu byť realizované rýpaním alebo hnutím skrývkového materiálu. Odstránená skrývka sa uskladní na dočasnej skládke a využije sa pri úpravách účelových komunikácií v lome alebo pri rekultivácii ložiska, v závislosti od dopytu sa môže aj odpredať zákazníkovi organizácie.

Rýpanie skrývkového materiálu sa môže vykonávať len to určenými strojnými zariadeniami – rýpadlami. Rýpanie sa musí vykonávať v súlade s návodom na obsluhu a údržbu strojného zariadenia vydaného výrobcom a príslušnou legislatívou. .

Rýpanie skrývkového materiálu musí byť vykonávané tak, aby nedošlo k prevráteniu sa, zošmyknutiu alebo inému nežiaducemu pohybu, ktorým by mohla byť stabilita rýpadla vykonávajúceho skrývkové práce narušená.

Hrnutie skrývkového materiálu sa môže vykonávať buldozénom alebo obdobným na to určeným strojným zariadením. Hrnutie skrývkového materiálu je možné len za podmienok určených výrobcom strojného zariadenia, ktorým sa tieto práce vykonávajú a v súlade s bezpečnostnými predpismi.

Hrnutie skrývkového materiálu musí byť vykonávané tak, aby nedošlo k ohrozeniu stability strojného zariadenia vykonávajúceho skrývkové práce. Rýchlosť hnutia, ako aj množstvo naraz hnutého materiálu musia byť zodpovedať povahe terénu. Kompaktná skrývka sa pred začatím jej hnutia rozruší pomocou rozrývacieho trňa resp. rozrývacími nožmi.

2/ Dobývacie práce:

Dobývanie bude realizované povrchovým spôsobom metódou ťažobných rezov s postupom zhora nadol a od juhozápadu na severovýchod čelným postupom dobývacích rezov. Ústupom dobývacieho rezu najvyššie položenej etáže, sa zásoby pod ňou nachádzajúcej etáže, pripravia na ich ďalšie dobývanie.

Ložisko a ťažobný priestor bude dobývané štyrmi etážami nasledovne:

1. etáž založená v nadmorskej výške 355 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m, v oblasti k. 371,9 (Červená hora) 16,9 m.

2. etáž založená v nadmorskej výške 340 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.
3. etáž založená v nadmorskej výške 325 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.
4. etáž založená v nadmorskej výške 310 m n. m. . Výška ťažobnej steny 15 m.

Z konfigurácie terénu a priebehu etáží bude mať povrchový lom smer ZSZ – VJV.

Hlavná prístupová cesta do lomu bude existujúca lesná cesta Lesov SR, ktorá je pokračovaním asfaltovej cesty obce Lošonec (príloha 6).

Spôsob rozpojovania hornín

Hornina bude na ložisku rozpojovaná trhavými prácami alebo mechanicky, použitím na to určeného strojného zariadenia (napr. nakladač, bager, buldozér apod.).

Primárne rozpojovanie hornín, pri ktorom dôjde k odtrhnutiu horniny od masívu bude vykonávané clonovými alebo pätnými odstrelnými, resp. ich kombináciou. Parametre vývrtov potrebných pre realizáciu trhavých prác určí odborne spôsobilá osoba, ktorá bude tieto trhavé práce vykonávať (strelmajster alebo technický vedúci odstrelu).

Sekundárne rozpojovanie hornín, ktoré sa vykonáva pri rozpojení nadrozmerných kusov horniny, pri zrovnávaní pracovnej plošiny etáže, odstraňovaní zátrhov, skalných výbežkov a pod. bude realizované na to určenými strojnými zariadeniami alebo pomocou trhavých prác.

V prípade ak bude dobývaný nerast zvetraný, nesúdržný alebo bude v takom stave, že nebude potrebný výkon trhavých prác, bude sa realizovať rozpojovanie hornín mechanicky (impaktor, bager, rýpadlo, buldozér a pod.).

Organizácia si bude viesť presnú evidenciu ťažby.

3/ Úprava:

Úprava dobývaného nerastu bude vykonávaná na mobilnom drviacom zariadení. Úprava tohto nerastu mobilným triediacim a drviacim zariadením (napr. rotačný odrazový drvič SBM RCL 1232 E s vlastným vynášacím pásom, resp. hrubotriedič FINLAY 883 RECLAIMER – mobilný hrubotriedič s dvojplášinovým vibračným triedičom, pásovým podvozkom s diesel/hydraulickým pohonom a tromi skládkovacími dopravníkmi alebo zariadením podobného typu) bude vykonávaná na pracovných plošinách etáže drvením a triedením.

Úpravu nerastov a s ňou spojené operácie budú vykonávané podľa technologických postupov a pracovných postupov, vypracovaných pre jednotlivé technologické operácie. S mokrým resp. chemickým spôsobom úpravy nerastu alebo jeho ďalším zušľachťovaním sa zatiaľ neuvažuje.

Časová a vecná nadväznosť prác:

- 1/ Vybudovanie prístupovej komunikácie do SZ časti, prístup buldozéro
- 2/ Skrývkové práce, čistenie predpolia od ornice a jej umiestnenie na depónii ornice.
- 3/ Vybudovanie prístupových komunikácií na jednotlivé etáže
- 4/ Otvárka 1. etáže
- 5/ Otvárka 2., 3. a 4. etáže
- 6/ Prehlbovanie 4. etáže
- 7/ Vytvorenie záverečných stien, doťažba 4. etáže

1.3.3 Generálne svahy skrývky, lomu a parametre skrývkových a ťažobných rezov; umiestnenie a časový sled prevádzkovania výsypiek a odvalov, ich projektované kapacity a životnosti; opatrenia proti zosuvom

Hrúbka skrývky je 4 m z toho hrúbka ornice 0,20 m. Vzhľadom na malú hrúbku skrývky nie je potrebné určiť generálny svah skrývky, ani parametre skrývkových rezov. V zásade platí podmienka minimálne 15 m predstihu skrývkového rezu (ornice) pred postupom etáží.

Pre ťažobné rezy boli v minulosti na podobné ložiská vykonané výpočty Ústavom pre výskum rúd s týmto záverom:

medzný svahový uhol $\alpha_m = 75^\circ$

medzná výška etáže $h_v = 38,7$ m

uhol záverečného svahu $\alpha_{zk} = 63^\circ 40'$

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nami navrhované parametre:

sklon stien do 70°

výška etáží 15 m

šírka etáží minimálne 15 m

sklon záverečných stien 60°

sú v súlade s bezpečnostnými požiadavkami, určenými teoretickým výpočtom.

V ťažobnom priestore sa nebudú zriaďovať odvaly. Výsypky materiálu po primárnej fáze spracovania suroviny sa budú v lome zriaďovať podľa potreby v závislosti od ťažby, následnej úpravy a odbytu jednotlivých druhov materiálu. Výsypka a skládky hotových výrobkov budú umiestnené na pracovných plošinách s ohľadom na dodržanie platnej legislatívy a predpisov pojednávajúcich o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci. V ťažobnom priestore sa uvažuje len s dočasným zriaďovaním výsypiek a skládok, v prípade zriadenia trvalých skládok, budú tieto zakreslené v príslušnej mapovej dokumentácii.

Rozpojený materiál bude upravovaný na mobilnej úpravárenskej linke. Expedícia hotových výrobkov bude priamo z lomu vlastnými motorovými vozidlami, resp. odberateľmi.

Ťažobnú stenu je zakázané podstrelovať, alebo podkopávať, aby nedošlo k vytváraniu previsov a tým k hrozbe zosuvov. Prípadné vzniknuté previsy sa budú urýchlene odstraňovať podľa pokynov zodpovedného pracovníka (strelmajstra, vedúceho lomu). Do času odstránenia previsu bude priestor uzavretý dočasným zábradlím.

1.3.4 Mechanizácia, elektrifikácia a spôsob dopravy

Pre všetky práce v ťažobnom priestore budú využívané iba stroje a dopravné prostriedky v dobrom technickom stave, aby sa minimalizovala možnosť znečistenia životného prostredia.

Skrývkové práce budú vykonávané buldozénom, traktorovým kolesovým rýpadlom a čelným nakladačom.

Ťažba bude zabezpečovaná lopatovým rýpadlom, prípadne nakladačom, v porušených partiách je možné využiť aj buldozér.

Pre všetky práce spojené s činnosťou mechanizmov budú vypracované samostatné podrobnejšie prevádzkové predpisy.

a) Mechanizácia:

Pri dobývaní ložiska čadiča organizácia RBBA s.r.o., uvažuje s využitím nasledovných mechanizmov:

Strojné zariadenia*	Typ
Rýpadlá	Pásové lopatové rýpadlo CAT 324, 325 Pásové lopatové rýpadlo DH 421 Pásové lopatové rýpadlo VOLVO 240
Kolesové nakladače	CAT 962 H, 966, 972 UNC 200 VOLVO 120, 150, 180 Traktor rýpadlo CAT
Dózery	KOMATSU D65 EX12, CAT L9D, CAT L6D CAT HBXG – SD7
Nákladné motorové vozidlá	VOLVO 8X6 T 815 IVECO, SCANIA 6x6
Vrtné súpravy	Atlas Copco, Tamrock.
Kompresory	Atlas Copco a CAT
Žeriavy	V3S AD 080 Žeriav AD 20Z 0303
Zariadenia použité pre úpravu a zušľachtovanie nerastov	Mobilné drviace a triediace zariadenia rôznych typov

b) Elektrifikácia:

Areál lomu nie je elektrifikovaný, pri plánovanom objeme ťažby a prác v jednosmennej prevádzke sa neuvažuje s prívodom elektriny do lomu. V prípade potreby elektrickej energie sa táto zabezpečí pomocou pojazdnej elektrocentrály. V budúcnosti je možnosť elektrifikácie pracoviska najmä v prípade vybudovania stabilnej úpravárenskej linky, tento plán využívania ložiska to však nerieši.

c) Spôsob dopravy:

Doprava bude riešená priamym prepojením ťažobného priestoru s verejnou cestnou sieťou. Úprava výjazdu na cestu, osadenie dopravnými značkami a iné technicko-bezpečnostné opatrenia budú realizované podľa požiadaviek príslušných orgánov.

Odvoz materiálu bude zabezpečovaný vozidlami odberateľov, ktorých technický stav posúdi zmenový majster a v prípade potreby zakáže ich vjazd do ťažobného priestoru.

Technologická doprava bude riešená nákladnými vozidlami ťažobnej organizácie.

Celá doprava v kameňolome /technologická aj expedičná/ sa bude riadiť dopravným poriadkom, ktorý pred započatím prác vypracuje ťažobná organizácia a s ktorým budú preukázateľne oboznámení všetci pracovníci, ktorí sa dopravy budú zúčastňovať.

d) Hodnotenie vplyvov na životné prostredie

Podľa zákona Národnej rady SR č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie je banská činnosť zaradená v zozname činností podliehajúcich posudzovaniu ich vplyvu na životné prostredie pod číslom:

1- Ťažobný priemysel , položka 11 – Lomy a povrchová ťažba a úprava kameňa; ťažba štrkopiesku a piesku

Prahová hodnota pre povinné hodnotenie časť A je pre ťažbu nad 200 000 t/rok, alebo nad 10 ha.

Prahová hodnota pre zisťovacie konanie časť B je pre ťažbu od 100 000 t/rok do 200 000 t/rok, alebo od 5 do 10 ha.

RBBA s.r.o. predpokladá ročnú ťažbu čadiča v objeme 300 tis. t

1.3.5 Úprava a zušľachtovanie vydobytých nerastov

Pre ďalšie zhodnocovanie vydobytej suroviny je nutná jej úprava. Tá bude spočívať predovšetkým z drvenia a triedenia na frakcie v suchom procese. Výstupné produkty budú vyhodnocované a posudzované v súlade s požiadavkami noriem podľa legislatívy EÚ .

V súčasnosti sa s úpravou predbežne počíta jedine využitím mobilných a semimobilných technológií.

Umiestnenie jednoduchkej linky bude závisieť od rozfáranosti jednotlivých etáží a prístupu k rozvalu.

1.3.6 Odvodňovanie

Ložisko má jednoduché hydrogeologické pomery. Na využívanie ložiska budú vplývať len atmosférické zrážky.

Z toho dôvodu uvažujeme len o odvedení povrchových vôd odvodňovacím rigolom, a ďalej samospádom do blízkej terénnej zníženej, ktorá je situovaná približne 80 – 100 severozápadne od ložiska.

Pre prípad prívodných dažďov bude vytvorená záchytná jímka, osadená vhodným čerpadlom, pričom potrubie bude vedené samospádom do blízkej terénnej zníženej.

1.4 Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, t. j. najmä činnosť ľudí musí byť v súlade s požiadavkami základných bezpečnostných predpisov pre povrch a úpravu a to najmä:

- zákon č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a štátnej banskej správe v znení neskorších predpisov
- zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- nariadenie vlády SR č. 117/2002 Z.z. o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia zamestnancov pri banskej činnosti a dobývaní ložísk nevyhradených nerastov
- vyhláška č. 71/1988 Zb. o výbušninách v znení neskorších predpisov
- vyhláška č. 29/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti vykonávanej bankým spôsobom na povrchu
- vyhláška č. 50/1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri úprave a zušľachtovaní nerastov
- a ostatných súvisiacich predpisov

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci a bezpečnosť prevádzky bude zabezpečovaná aj dodržiavaním platnej prevádzkovej dokumentácie vypracovanej organizáciou RBBA s.r.o., na základe požiadaviek citovaných predpisov pre podmienky a miestne pomery v tomto lome.

Pred začatím ťažobných prác na ložisku musí ťažobná organizácia vypracovať prevádzkovú dokumentáciu v súlade s § 5 vyhl. SBÚ č. 29 /1989 Zb. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a bezpečnosti prevádzky pri banskej činnosti a činnosti

vykonávanej banským spôsobom na povrchu. Prevádzková dokumentácia sa musí uložiť na určenom mieste vedúcim kameňolomu s prístupom pre pracovníkov, ktorých sa týka. Títo pracovníci sa musia pred začatím prác oboznámiť s prevádzkovou dokumentáciou a sú povinní ju dodržiavať.

Vyhodnotenie neodstrániteľných nebezpečenstiev a neodstrániteľných ohrození a návrh ochranných opatrení proti týmto nebezpečenstvám a ohrozeniam a posúdenie rizika pri činnosti vykonávanej banským spôsobom v kameňolome, vypracované v súlade so zákonom NR SR č.124/2006 Z.z. tvorí samostatnú kapitolu po textovej časti.

1.5 Ochrana objektov a záujmov chránených podľa osobitných predpisov a plnenie opatrení dohodnutých pri riešení stretov záujmov

Na pozemkoch určenej na ťažbu nie sú budovy a stabilné technologické zariadenia, taktiež ani budovy slúžiace na úpravu a zušľachťovanie vydobytých nerastov. Nenachádzajú sa tu žiadne podzemné ani nadzemné energetické vedenia a ťažobný priestor z hľadiska ochrany prírody je súčasťou CHKO Malé Karpaty.

V tejto kapitole je riešená ochrana len záujmov chránených podľa osobitných predpisov vo vzťahu len k dotknutému územiu. Jedná sa o ochranu záujmov v znení zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ochrany vôd podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, ochrany ovzdušia podľa zákona č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia a ktorým sa doplňuje zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov (potreba zabezpečenia súhlasu podľa § 22 ods. 1 písm. a) tohto zákona) a rešpektovania ochranného pásma štátnej cesty , ako aj plnenia povinnosti v oblasti odpadového hospodárstva podľa zákona č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.